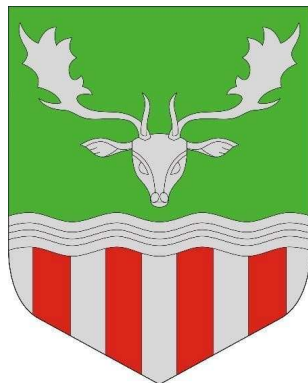

**Tamási Város Integrált Településfejlesztési
Stratégiájának felülvizsgálata**

**ÖRÖKSÉGVÉDELMI
HATÁSTANULMÁNY**

**a kulturális örökség védelmével kapcsolatos
szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet
szerint**

(Egyeztetett tervezet, előterjesztésre)

2025. február

TARTALOM

Bevezetés, előzmények.....	5
1. Örökségvédelmi vizsgálat	6
1.1. A település történeti leírása	6
1.2. Tájhasználat, településhálózati és településszerkezeti összefüggések	8
1.3. Településkép és utcaképek	8
1.4. A település régészeti öröksége.....	9
1.4.1. A település régészeti örökségének felmérése	9
1.4.2. Kutatástörténet.....	10
1.4.3. Az ismert régészeti lelőhelyeinek listája.....	18
1.5. Tamási védett műemléki értékeinek értékleltára.....	52
1.5.1. Műemlékek	52
1.5.2. A műemlékek értékleltára.....	52
1.6. A város helyi építészeti öröksége	55
1.6.1. Településszerkezet	56
1.6.2. Telekstruktúra és utcavonal-vezetés.....	56
1.6.3. Utcaép vagy utcaép részlet	56
1.6.4. Egyéb településszerkezeti elemek	56
1.6.5. Építmények, építményrészletek, anyaghasználat.....	57
1.6.6. Táj- és kertépítészeti alkotások, egyedi tájértékek, növényzet.....	57
1.6.8. A helyi örökség értékleltára.....	57
2. A tervezett változások hatáselemzése	88
2.1. A rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.....	88
2.2. A tervezett pontokban szereplő változások várható hatásai az örökségre.....	89
2.2.1. A régészeti örökségre gyakorolt hatások	89
2.2.2. A történeti településre, település- és tájszerkezetre tett hatások.....	91
2.2.3. Hatások a műemléki értékekre, valamint a helyi védelem alá eső örökségelemekre.....	93
3. Értékvédelmi terv	96
3.1. Az értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények	96
3.2. Az önkormányzati feladatok meghatározása	98
A munka készítői.....	103

BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 12. pontja szerint a településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló középtávú fejlesztési program, amely a 9/A. § (2) bekezdése alapján a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

Tamási Város Önkormányzata az elmúlt időszakban sikeresen pályázott a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásaiért, és 80 millió forintos, vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert a „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása Tamásiban” című projekt megvalósítására. Ennek egyik vállalása a város 2016-ban elkészített, majd 2018-ban módosított Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata, értelemszerűen a szükséges alátámasztó munkarészek – mint például a megalapozó vizsgálatok, vagy a 2017-ben elkészített örökségvédelmi hatástanulmány – felülvizsgálatával együtt.

Az ITS felülvizsgálatának szükségességéről Tamási Város Önkormányzati Képviselő-testülete 158/2022. (IX. 7.) számú határozatával hozott döntést.

Tekintettel arra, hogy az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésére vonatkozó, 2017-ben hatályos jogszabályi háttér is megváltozott, a felülvizsgálat értelemszerűen a hatályos, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet szerint készült el.

A munka során áttekintésre és kiegészítésre került a magasabb szintű jogszabályokban foglalt védettségek keretében a régészeti védettség alá eső objektumok listája, továbbá a helyi védelem alá volt elemek köre is.

A korábbi változatokhoz képest lényegesen megváltozott az ITS-ben foglalt beavatkozások köre, ami előnyösen érintette az örökséggel való gazdálkodás szempontjait.

1. ÖRÖKSÉGVÉDELMI VIZSGÁLAT

Tamási város területe Tolna megye északnyugati részén, földrajzi-táji beosztás szerint a Dunántúlidombság Külső-Somogy nevű középtáján belül a Kelet-Külső-Somogy elnevezésű kistáj keleti részén fekszik.

A város vízhálózatára az egymás mellett párhuzamosan, sűrűn sorakozó, északnyugat-délkeleti irányú völgyekben folyó patakok jellemzőek, amely a településhatárt nyugat-keleti irányban átszelő Koppány folyóba torkollanak. A Koppány északi oldalán, nyugatról keletre az alábbi vízfolyások találhatók: Szemcsénél egy névtelen patak, az Iregi-patak vizét Gonozdnál felvevő Gonozdi-patak, a Szentmártonipatak, a Cseringáti-patak, végül pedig a Fürgedi-patak, amely Kecsegétől keletre veszi fel a Kecsegeipatak és a Rétvölgyi-árok vizét. A Koppányba délről csak egyetlen patak, a Rácvölgyi-árok torkollik.

A településhatár nagyobb, északi részén meghatározó a szántóterületek aránya, a Koppányt délről kísérő dombokon pedig túlnyomó részben szőlőhegyek húzódnak. A határ délnyugati részén nagy kiterjedésű, összefüggő erdőterület található, amely a gyulaji erdő része.

A település határának nagysága 111,95 km², ezzel a második legnagyobb határu település Tolna megyében, ennek megfelelően a lelőhelyek száma is magas.

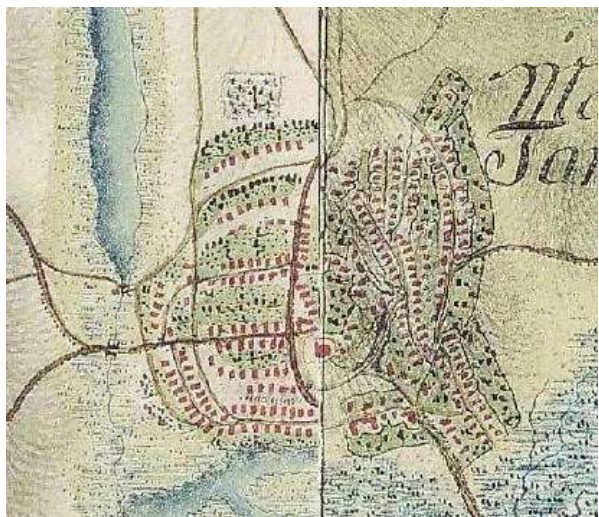
1.1. A település történeti leírása

Tamási nevét Szent Tamásról kapta, mai formája a magyar Tamás személynév birtoklást kifejező -i képzős származéka, jelentése tulajdonképpen: „Tamásé”. A vidék már az őskorban is (bronz- és vaskor) az átlagosnál intenzívebben lakott volt, amit a Várhegyen talált 3700 éves bronzkori leletek bizonyítanak. A régészeti leletek tanúsága alapján a rómaiak korában uradalmi központ jellegű település állhatott errefelé, a mai római katolikus templom helyén pedig egy római templom maradványai kerültek elő.

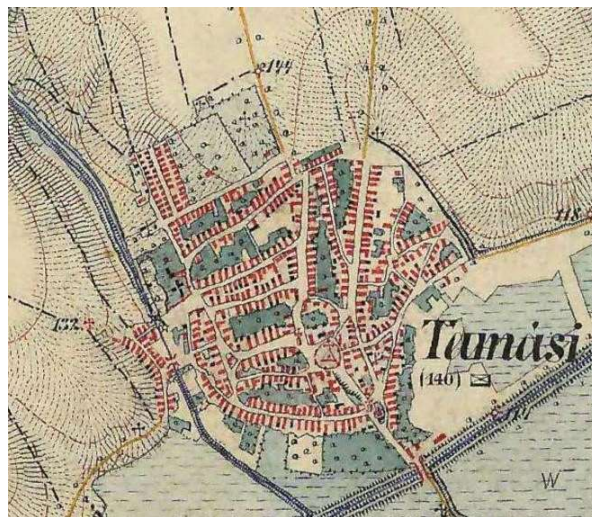
Nevét először 1315-ben említi írott forrás. A települést, várával és uradalmával együtt 1339-ben szerezték meg a Héder nemzetségből származó Kőszegi fivérek, akik családjukat birtokközpontjukról Tamásinak nevezték. A település 1441-től mezővárosként szerepel, vámszedő helyként 1443-tól tűnik fel, középkori eredetű hetipiaca és országos vására viszont csak a török defterekből ismert, 1565-től. A család 1444-ben kihalt, a későbbi birtokos Héderváriak és Werbőczyek már nem itt tartották rezidenciájukat, de a Héderváriaknak 1482-ben azért nemesi kúriájuk még volt a településen. A középkori mezővárosból mindössze a két legjelentősebb objektumról, a várról és a plébániatemplomról áll rendelkezésre információ, a település kiterjedése, szerkezete nem ismert. A Várhegyen, a mai kilátó helyén fekvő vár magja – talán egy egyszerű, fallal övezett torony – bizonyára létezett már a 13. században, ezt bővíthették északi irányban kővárrá a Tamási család idején. Gótikus építkezésekre utal a vár egyetlen ismert kőfaragványa is. A mai templom helyén állt középkori Szent István-plébániatemplom maradványai megélték a 18. század elejét, a hozzá épített Szűz Mária-kápolna a Tamási család temetkezőhelye volt. Ennek régészeti bizonyítéka egy a padozat alól előkerült, a család címerével díszített padlótegla.

A várnak köszönhetően a török hódoltság 150 esztendeje alatt a település alsófokú török közigazgatási egységnek, egy ún. náhijének volt a székhelye. Tamásira és környékére az Esterházy család már a 17. század elején jogot szerzett, amelyet azonban csak 1686 után tudott érvényesíteni. A török után megindult újratelepítést megakasztotta, hogy a Rákóczi-szabadságharc során a települést kétszer is

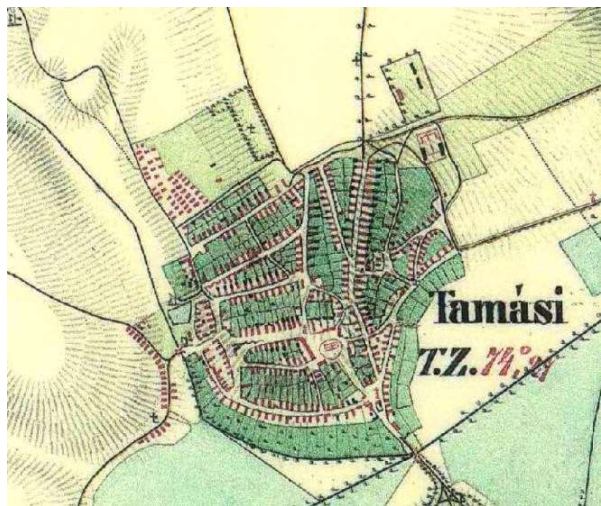
feldúlták. Az 1710-es évektől zajló telepítés már a mai város történetének közvetlen előzménye, ebben az időszakban Tamási ismét városias fejlődésnek indult, a környező vidék vásár-központja lett. A település 1730-ban már ismét mezővárosként szerepelt az összeírásokban. A Dél-Dunántúl meggyérült lakosságának pótlására német bevándorlókat telepítettek le, akiknek köszönhetően a térség mezőgazdasága felvirágzott. A mai belváros ennek a korszaknak a településszerkezetét, utcáit, és sok helyen közterületi határvonalait őrzi. A német ajkú népesség egy része elmagyarosodott, más része viszont évszázadokon át megőrizte nemzeti kultúráját.

I. katonai felmérés (1763-1787)

II. katonai felmérés (1806-1869)

III. katonai felmérés (1869-1887) Magyar Királyság Osztrák-Magyar Monarchia

A 19. század végi gazdasági fejlődés csak részlegesen érintette Tamásit, mivel a vasúti fővonalak elkerülték. Akkoriban gyorsult fel például Dombóvár és Bátaszék városias fejlődése, Tamásiban csak helyi jellegű, és főként a mezőgazdasághoz kapcsolódó ipar fejlődött ki. Lendületet adott a fejlődésnek, hogy az állandó járási székhelyek kijelölésétől, 1886-tól a város folyamatosan járási székhely volt. Kezdetben a mainál jóval nagyobb Dombóvári járás központja volt, mely 1895-ben vált ketté a székhelyük nevét viselő Dombóvári és a Tamási járásokra. A járási székhely szerepkör hatására fontos

igazgatási intézmények települtek ide, amelyek jelentős változásokat hoztak a város társadalmi szerkezetében is.

Az 1960-as évektől tudatos terület- és városfejlesztés eredményeként Tamási egyértelműen Tolna megye észak-nyugati térségének urbanizációs központjává vált. A mai Tamási járáshoz a székhely városon kívül további 31 település, köztük két város – Gyöngyös és Simontornya – tartozik.

1.2. Tájhasználat, településhálózati és településszerkezeti összefüggések

Tamási térségében a felszín jellemzően hullámos dombvidéki táj. A Koppány-pataktól északra a terep kevésbé mozgalmas, átmenetet képez a Mezőföld felé, míg a Koppánytól délre meredek lejtőjű dombok találhatók. A táj használatra elsősorban a szántóföldi művelés és az erdőgazdálkodás jellemző, de nagy kiterjedésű szőlőhegyi területek és halastavak is tarkítják a tájképet. A településhálózatra a török hódoltság után kialakult nagyfalvak jellemzők. Közülük Tamási város vált a térség urbanizációs gócpontjává.

A város településszerkezete összetett. A városközpont máig őrzi a feltehetően középkori eredetű utca- és térszerkezetet, míg a templomtól nyugatra fekvő Kossuth Lajos tér piactérként a templommal egységet alkotó központ volt, egészen a Szabadság utcának a korábbi telekszerkezetbe beavatkozó kiépítéséig, ami az együttes centrális szerepét megszüntette, és a főútvonal mentén lineáris szerkezetű központot eredményezett. A templom ovális lelke erősített templomhelyre vall. Érdekes a városközpont külső körútja (Deák F. u., Széchenyi u., Zrínyi u., Szt. István u., Rákóczi u.) mely feltehetően a török korban fennállott védelmi célú palánkvon nyomvonalát jelzi. Ezen belül a Czuczor G. u. félköríves nyomvonala egy belső védelmi vonal egykori létét is felveti.

A település a XIX. század végén kezdett kelet és észak felé terjeszkedni. Ettől kezdve derékszögű rendszerű utcahálózat épült ki, kivéve a Koppánytól délre fekvő – régen önálló települést alkotó – területeket, ahol a dombvidék terepviszonyaihoz illeszkedtek a spontán módon kialakult utcák. A városközpont meghatározó elemei a XVIII. századi r.k. templom közelében a XIX. század végén és a XX. sz. első felében épültek ki. (Iskola, Városháza, Rendőrség. Bíróság épülete, és a Kossuth tér térfalai.) A XX. század második felében a városközpont elsősorban északi irányban terjeszkedett (művelődési ház, partház, hotel, gimnázium, stb.), illetve ettől északra telepszerű, többszintes épületekből álló lakótelep létesült. Ezek merev épülettömbjei ma is meglehetősen idegen testként jelennek meg a településszerkezetben, bár a gazdag növényzet segíti az építészeti ellentmondások oldását.

1.3. Településkép és utcaképek

A településkép a dunántúli kisvárosokra jellemző vonásokat mutat. A településsziluett meghatározó eleme a magaslaton fekvő városközpontból kiemelkedő templomtorony és városháza tornya.

Az elmúlt években a déli szőlőhegyeken három magas mikrohullámú átvíró torony (antenna) is létesült, ezek a tájképben rombolóan hatnak.

A város belterülete túlnyomó részben földszintes, családi házas beépítésű. A városközpontban és a hozzá csatlakozó lakótelepen találunk többszintes beépítést.

A városközpontban a Szabadság u. belső szakasza és a Kossuth tér zárt sorú beépítésű utcaképei érdemelnek megkülönböztetett figyelmet.

A régi lakóutcák egységes, falusias jellegű, fésűs beépítése az átépítések folytán mára nagyrészt eltűntek, csupán elszórtan maradtak fenn a régi lakóházak.

1.4. A település régészeti öröksége

1.4.1. A település régészeti örökségének felmérése

Tamási közigazgatási területéről jelenleg 128 régészeti lelőhely ismert. Ez a szám igen magasnak mondható, de a kutatottság a jövőben még minimálisan emelkedhet. Tamási határának régészeti lelőhelyei különböző jellegű kutatások eredményeképpen, főként helyszínelésekből és terepbejárásokból ismertek.

Tamási nyilvántartott régészeti lelőhelyei

1.4.2. Kutatástörténet

Tamási 128 régészeti lelőhelye az elmúlt több mint száz év különböző irányú kutatásainak eredményeképpen lett ismert.

Tervásatás öt helyszínen történt:

- 1934-ben Csalogovits József szekszárdi múzeumigazgató rövid próbaásatást végzett a középkori Várhegyen, valamint Doromboson, a bronzkori földvár területén,
- 1969 és 1971 között Bóna István a csikólegelői homokbányában egy 6. századi langobard temetőt tárt fel,
- 1968-ban Rosner Gyula Szemcse-Szőlőhegyen avar kori temető 11 sírját tárta fel,
- 1972-ben Rosner Gyula Csikólegelő, Szilvás lelőhelynév alatt kisebb felületű feltárást végzett, a langobard temetőhöz tartozó telep helyének meghatározása végett, amelynek során kora vaskori és 14. századi teleprészletet tárt fel,
- 2000-ben K. Németh András Alsócseringáton a középkori Henye falu templomát tárta fel.

Megelőző feltárás még egyetlen lelőhelyet sem érintett.

Nagyobb nyomvonalas beruházásokhoz kapcsolódó régészeti szakfelügyeletet az utóbbi húsz évben több alkalommal is végeztek:

- 1997-ben Gaál Attila gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során hét új lelőhelyet figyelt meg (Bajcsy-Zsilinszky u., Móra Ferenc u., Klapka köz, Wesselényi utca 7-11. szám előtt, Hársfa u 42. előtt, Miklósvár 29. előtt, Kossuth tér–Arany János utca találkozási pontja),
- 2004-ben Csiszér Antal régésztechnikus a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése régészeti felügyelete során Miklósváron két új lelőhelyet azonosított (Erdősor u 3-4., Hársfa u 46-48.),
- 2005-ben K. Németh András közműárokásás során a Vas Gereben utcában őskori leleteket gyűjtött össze,
- 2008-ban Czövek Attila a Vas Gereben utca 1. számú ház telkén alapárokásáshoz kapcsolódó régészeti felügyelet során néhány szórvány őskori kerámiát figyelt meg,
- 2009-ben Czövek Attila vízvezetéképítés régészeti szakfelügyelete során Öreghenye 1–5. sz. előtt, valamint az Öreghenye 8. sz. ház előtt őskori és római kori telepet azonosított,
- 2012-ben Szabó Géza a regölyi kerékpárút építéséhez kapcsolódó régészeti szakfelügyelet keretében Adorjáni erdő alja II. lelőhelyen leletmentést is végzett,
- 2014-ben K. Németh András szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során hét lelőhelyen figyelt meg régészeti objektumokat (Erdőréz II., Kálvária kápolna, Mező utca–Cser László utca, Csontos Gyula utca, Hunyadi u., Móra Ferenc utca, Szarkahegy északi lába),
- 2015-ben K. Németh András a geotermikus közműrendszer kiépítése földmunkáihoz kapcsolódó régészeti szakfelügyelet során három lelőhelyen azonosított régészeti jelenségeket (Szent István park, Volt 2. sz. Általános iskola, Bocskai-köz),
- 2016-ban K. Németh András villanyoszlopcsere régészeti szakfelügyelete során a kishenyei iskola körül neolitik és késő bronzkori objektumokat figyelt meg,
- 2017-ben K. Németh András a Termálfürdő és Miklósvár városrész csapadékvíz-elvezetése című projekt régészeti felügyelete során a Dám utca környékén őskori objektumokat azonosított.

Terepbejárások Tamási határában szintén többször voltak:

- Rómer Flóris 1866-ban országjárása során Tamási határába is eljutott, Szemcsepusztán felmérte az akkor még álló középkori templomtorony maradványát,
- Wosinsky Mór 1896-ban megjelent megyemonográfiájában több miklósvári lelőhelyet is említ, amelyekről helyben szerzett tudomást, de be is járta őket (Plébániai szőlő, Várhegy 2. lelőhely, Dorombosi földvár északi lába),

- Papp István tamási esperes-plébános, helytörténész a második világháború előtt felkereste és leírta az egykori tamási járás, így Tamási határának több elpusztult középkori templomhelyét, valamint számos egyéb tamási lelőhelyet is feljegyzett, amelyek tudomására jutottak,
- Torma István 1961 és 1964 között őskoros témájú szakdolgozatához járta be a Kapos–Koppány–Sió mentét, amelynek során a tamási határban 30 lelőhelyet talált,
- K. Németh András 1999-2000-ben előbb szakdolgozatához járta, később pedig máig folyamatosan járja a tamási határt, amelynek során mintegy 40 új lelőhelyet azonosított,
- Miklós Zsuzsa Tolna megyei várainak kutatása során 1999 óta légi fotózással, illetve terepbejárással kutatta Tamási határának két őskori földvárát és a középkori várat, a dorombosi földvár szintvonalas felmérését 1992-ben Nováki Gyulával, a középkori várát szintén ebben az évben készítette el Nováki Gyulával és Sándorfi Györggyel, 2004-ben pedig a kishenyeyi földvárát mérte fel,
- Ódor János Gábor és K. Németh András 2014-ben két új lelőhelyet talált Martinca környékén (Dorogdűlő, Vitéz-telek).

Leletmentő, valamint lelőhely azonosító ásatás számos alkalommal történt:

- 1934-ben Csalog József egy várhegyi szőlőben mészbetétes urnatemető öt sírját tárt fel,
- 1941-ben Csalog József Erdőrézsen, római kori szoborlelet előkerülési körülményeinek tisztázására végzett feltárást, de csak neolitik teleprészletet talált,
- 1960-ban Torma István a Miklósvár utcában Árpád-kori (?) kemencét és melléklet nélküli sírt tárt fel, – 1966-ban Kiss Attila próbaásatást végzett az Adorjánpusztán 1964-ben előkerült torzított férfikoponya lelőhelyének hitelesítésére,
- 1973-ban a Borkombináthoz vezető út építésekor szétdúlt kora Árpád-kori sírok leletmentését Gaál Attila végezte el,
- 1977-ben Adorjánpusztán az ikermagtár építésekor sírokat bolygattak meg, amelyeket Rosner Gyula tárt fel,
- az 1980-as évek elején Torma István a Donátus-szoborral szemközt, az út partjából kora vaskori urnát bontott ki,
- az 1980-as évek elején a téglagyár területén megbolygatott avar temetőben Rosner Gyula végzett leletmentést,
- az 1980-as évek közepén Gere László és Vizi Márta a Hársfa u. 26/b. alatt építkezés során előkerült ismeretlen korú, melléklet nélküli csontvázas sírokat bontottak ki,
- 1985-ben Vizi Márta és Gere László a Rozália-kápolnánál az építkezés miatt levágott dombon késő középkori/kora újkori temetkezéseket, valamint középkori teleprészletet tárt fel,
- 1991-ben Gere László a Mező utcában pinceásás során előkerült késő kori avar sírt tárt fel,
- 2003-ban Ódor János Gábor Újvárhegyen egy a löszmélyút partjából kilógó honfoglalás kori sírt tárt fel,
- 2011-ben K. Németh András az Illyés Gyula–Csontos Gyula utca csapadékvíz-elvezetési projektjéhez kapcsolódó régészeti felügyelet és leletmentés során az Illyés Gyula utcai házak kertje végében 14 őskori és római kori objektumot tárt fel,
- 2015-ben K. Németh András a Miklósvár u. 15. sz. ház előtt, a beszakadt járda alatti lyukat kitisztítva őskori objektumot figyelt meg, és másodlagos helyzetű embercsontokat gyűjtött össze,

–2016-ban K. Németh András a Móra Ferenc u. 6. sz. ház udvarában két, árokásás során megbolygatott kora Árpád-kori edényégető kemence részletét bontotta ki.

Helyszínelések az alábbi lelőhelyeken folytak:

- 1952-ben a Bercsényi utcának a Gonozdi-patak keleti oldalára dűlő kertjében szántáskor római kori Pallas Athéné-szobor került elő, a helyszínelést B. Thomas Edit végezte,
- 1967-ben a Vágóhíd utca déli felén, az egykori községi kertészet területén melegházak alapozása során késő bronzkori urnasírok kerültek elő, a bejelentők Torma Istvánnak adták át az összegyűjtött leleteket,
- 1977-ben Cseringáton a sertéstelepen silógödör ásása során késő római sírt bolygattak meg, a leleteket Gaál Attila gyűjtötte be,
- 1996-ban az Adorjáni erdő alja II. lelőhelyen lakossági bejelentés nyomán Ódor János Gábor kiszántott falat azonosított, amelyet feltételelesen középkori templom maradványának határozott meg, – 2001-ben K. Németh András az Adorjáni-dűlőben lakossági bejelentés nyomán egy anyagnyerő gödör falában ismeretlen korú csontvázat figyelt meg,
- 2009-ben Czövek Attila Panka lelőhelyen lakossági bejelentés nyomán vaskori és késő bronzkori telepet, valamint ugyanilyen korú temetőt azonosított,
- 2011-ben K. Németh András a csikólegelő mélyút falában rézkori ház és őskori objektumok metszetét figyelte meg, a Pusztafél-dűlőben pedig középkori települést azonosított,
- 2014-ben K. Németh András a Várhegyen szőlőtelepítés során megbolygatott, ismeretlen korú temetőt lokalizált,
- 2016-ban K. Németh András a belterülettől délre, a 65-ös főút rekonstrukciójához kapcsolódóan megfaragott árokban és környékén középkori lelőhelyet azonosított.

A támasi határ régészeti kutatottsága a fentiek ismeretében kiemelkedően jónak minősíthető.

A város határának kiterjedéséhez és a megtelepedésre alkalmas területek nagyságához viszonyítva az ismert régészeti lelőhelyek száma reálisnak mondható, így azok megoszlásából már számos következtetést le lehet vonni.

Az őskori lelőhelyek száma a legmagasabb, idő- és térbeli eloszlásuk egyenletesnek mondható. Pontosabban nem korszakba sorolható őskori telepből 28 ismert. A városhatár területén időben a legkorábbi megtelepedés az újkőkori dunántúli vonaldíszes kerámia idejéből bizonyítható, amelynek hat telepét találták meg eddig. A késő neolitik Lengyel-kultúra mindössze két teleppel képviselteti magát, általánosan a neolitikumba sorolható telepből pedig ötöt ismerünk,

A rézkornak csak a középső szakaszából ismert egy a vidékünkön ritkának számító ún. tűzdelt barázdás kerámiájú telep, a késő rézkori Baden-kultúra ellenben hat telepet hagyott háta maga után. Általánosan a rézkorba sorolható ezek mellett egy-egy rézkori telep, illetve szórványlelet.

A bronzkori korai szakaszára a Vučedol-Zók-kultúra két telepe és egy szórványlelet keltezhető. A középső bronzkorban vidékünkön a dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája telepedett meg, telepeiből négyet, temetőiből pedig egyet találtak meg, valamint ebben az időszakban készült a dorombosi földvár is. A késő bronzkor intenzív megtelepedést hozott, amelyet négy, kultúrához nem köthető telep, valamint három urnatemető jelez, három további telep pedig bizonyíthatóan a késő bronzkori urnasíros kultúra hagyatéka. A fentiekén kívül négy telep, valamint egy-egy temető és vár szintén a bronzkorra keltezhető, de koruk pontosabban nem határozható meg.

A korai vaskorból hat telepet ismerünk, valamint egy-egy temetőt és szórványleletet. A késő vaskori kelták telepei közül négyet találtak meg eddig, egy helyen továbbá szórványleletük jött elő. Általánosan a vaskorba végül egy-egy telep és temető sorolható.

A római kori megtelepedés szintén intenzívnek mondható a maga 31 telepével. A telepek mellett két helyen kőépületek (valószínűleg villák) maradványai is előkerültek, az egyik környékéről egy ritka szobor is ismert. A római kori temetkezések száma a telepekéhez képest alacsony, mindössze egy-egy temető, sír, illetve halomsír azonosított, továbbá egy a késő római korra keltezhető sír is ezt a lelőhelycsoportot gazdagítja. A római kort ezen kívül egy útszakasz és egy magányosan elrejtett kincslelet képviseli.

A népvándorlaskornak szinte minden korszakát képviseli egy-egy temető. Tamási határában található ritkának számító hun köznépi, különlegesen értékes langobard, három avar, valamint egy honfoglaláskori magyar temető. Figyelemre méltó az adorjánpusztai 5. századi lelőhelyek helyzete, az itteni két temető rész és település együttesen ritkának mondható, de 5. századi leletek egy további helyszínről is igazolhatóak. Nem meglepő, hogy a népvándorlaskorból kevesebb a településre utaló lelet, mindenesetre a hosszú avar kort nyolc telep is képviseli.

Az Árpád-korban a magyarság sűrűn belakta a tájat. Erre a korra keltezhető 16 telep, ekkor épült a tamásj vár magja is. Az Árpád-kor korai szakaszát 2-2 telep, illetve temető jelzi, egy szórványlelet pedig a késő Árpád-korból maradt fent. A késő középkorra keltezhető hat település, és a várat is ekkor bővítik, építik át.

Általánosan a középkorból 21 település maradványai ismertek, közülük nyolc helyen templomról is tudunk, amelyek körül legalább öt helyen temető is volt.

Olyan település, amely a török korban is tovább élt, nyolc ismert, a várat ebben a korszakban is használták. Egy helyen kora újkori telep maradványai kerültek elő, az újkori lelőhelyek közül pedig mindössze egyetlen sír került a nyilvántartásba.

Számos olyan lelőhely van, amelyek bár egyértelműen régészeti korúak, de azon belül korhatározó leletek hiányában ismeretlen korúaknak számítanak. Ismeretlen korú telepből kettő, temetőből négy, sírből hat, kemencéből, éremleletből és salakból pedig egy-egy ismert.

Tamásiból több szórvány, lelőhelyhez nem kötött lelet és leletegyüttes ismert a 19-20. századból, ezek tételes felsorolásától eltekintek, minthogy térképi vonatkozásuk nincs.

A hatástanulmány első változatának elkészítéséhez 2017. november 11-én terepbejárásra került sor a város határában, amelynek során három új régészeti lelőhely került elő:

- Méhes-alj 1. lelőhely (avar kori telep): Csollányostól kissé északkeletre, a Fürged-patak nyugatról érkező mellékága déli oldalán, egy északkelet felé benyúló földnyelven 30 méter hosszan avar kori cserepeket gyűjtöttem;
- Méhes-alj 2. lelőhely (Árpád-kori telep): Csollányostól keletre, a Fürged-patak nyugati felén, a patak melletti távvezetékoszlop és patak között néhány Árpád-kori cserepet gyűjtöttem;
- Méhes-völgy (őskori telep, késő középkori település): Csollányostól kissé északkeletre, a Fürgedpatak nyugatról érkező mellékágának északi oldalán, a dél felé lejtő domb aljában néhány jellegtelen őskori és több késő középkori kerámiát találtam.

Jelenlegi ismereteink szerint összesen 128 régészeti lelőhely ismert a város bel- és külterületén.

A hatástanulmány készítéséhez felhasznált (kifejezetten a város határának régészeti adataira koncentráló) szakirodalom (részletesebb adatok és hivatkozások találhatóak a Tanulmányok Tamási történetéből. Ősör, római kor, középkor, törökkor [Szerk. Torma István. Tamási 2015] című, korszerű helytörténeti tanulmánykötetben):

- Bándi Gábor: A dél-dunántúli mészbetétes edények népe kultúrájának elterjedése és eredete. Pécs 1967. (Dunántúli dolgozatok 4.)
- B. Thomas Edit: A tamási Athéna-szobor. Antik Tanulmányok 1956, 167–174.
- B. Thomas Edit: Római-kori háziszentély-leletek Tamásiban. Szekszárd 1963. (Szekszárdi Balogh Ádám Múzeum Tudományos Füzetek 4.)
- Csalog József: Római istenszobrok Tamásiból. Archaeologiai Értesítő III/5-6 (1944–45) 193–197.
- Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. III. Bp. 1897.
- Dávid Géza: A Simontornyai szandzsák a 16. században. Bp. 1982.
- Hankó Ildikó: Mesterségesen deformált kora népvándorláskori férfikoponya Tamási–Adorjánpusztáról. A Szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve 2 (1971–1972) [1973] 67–84.
- K. Németh András: A Sió–Kapos–Koppány-köz és a Koppány mente középkori települései. Szakdolgozat, ELTE. Kézirat. Bp. 2001.
- K. Németh András: A középkori Henye temploma (Tamási–Alsócserengát). Archaeologiai Értesítő 128 (2002) 149–160.
- K. Németh András: A középkori Tolna megye templomai. Szekszárd 2015.
- K. Németh András: Tamási és határa a középkorban. In: Tanulmányok Tamási történetéből. Őskor, római kor, középkor, törökör. Szerk. Torma István. Tamási 2015, 97–184.
- K. Németh András: Tamási és határa a 17. században. In: Tanulmányok Tamási történetéből. Őskor, római kor, középkor, törökör. Szerk. Torma István. Tamási 2015, 213–238.
- Kőszegi Frigyes: A Dunántúl története a későbronzkorban. Bp. 1988. (BTM Műhely 1.)
- Miklós Zsuzsa: Tolna megye várai. Bp. 2007. (Varia Archaeologica Hungarica XXII.)
- Papp István: A Tamási járás évszázadai. Sajtó alá rendezte és a bevezetőt írta Torma István. Tamási 2000.
- Patay Pál: A tamási bronzcsésze lelet. Archaeologiai Értesítő 112 (1985) 210–224.
- Torma István: A Kapos- és Koppány-völgy őskori települései. Szakdolgozat. Bp. 1964. ELTE BTK Régészeti Tanszék. Kézirat.
- Torma István: Adatok a badeni (péceli) kultúra bolerázi csoportjának magyarországi elterjedéséhez. A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei 8 (1969) 91–108.
- Torma István: Mittelalterliche Ackerfeld–Spuren im Wald von Tamási (komitat Tolna). Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 33 (1981) 245–256.
- Torma István: A tamási vár története. In: „Gondolják, látják az várnak nagy voltát...” Tanulmányok a 80 éves Nováki Gyula tiszteletére. Szerk. Kovács Gyöngyi–Miklós Zsuzsa. Bp. 2006, 281–290. – Torma István: Három ezer éves település Miklósváron és temető a Várhegyen. In: Tamási Kalendárium 2007. Tamási 2006, 46–48.
- Torma István: A dorombosi bronzkori földvár. In: Tamási Kalendárium 2008. Tamási 2008, 28–30. – Torma István: A kelták Tamásiban. Nyomozás egy 2000 éves sír leletei után. In: Tamási Kalendárium 2012. Tamási 2011, 150–151.
- Torma István: Tamási környéke az őskorban. In: Tanulmányok Tamási történetéből. Szerk. Torma István. Tamási 2015, 15–79.
- Tóth Endre: Tamási és környéke a római császárkorban. In: Tanulmányok Tamási történetéből. Szerk. Torma István. Tamási 2015, 80–96.

- Végh József – Ördög Ferenc – Papp László (szerk.): Tolna megye földrajzi nevei. Bp. 1981.
- Wosinsky Mór: Tolna vármegye története az őskortól a honfoglalásig. I–II. Bp. 1896.
- Zalai-Gaál István: A lengyeli kultúra a Dél-Dunántúlon. A Szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve 10-11 (1981) 3–58.

A település területén meghatározó a mezőgazdasági művelés alá eső területek aránya, amelyeken a régészeti érintettség viszonylag könnyen felderíthető hagyományos régészeti módszerekkel. Az ismert régészeti lelőhelyek többsége a szántott területekre esik.

Tamási belterülete a Koppány árterének mindkét oldalára kiterjed. Ennek megfelelően a beépítettség és a rosszabb kutathatóság ellenére is legalábbis átlagos mennyiségű lelőhely található a beépített részen, különös tekintettel a Koppány mentére, valamint a belterület nyugati szélét átszelő Gonozdi-patak, valamint a város keleti szélét érintő Szentmártoni-patak menti területekre. Különös, hogy a mai r. k. templom helyén állt középkori templom környezetében egyáltalán nem kerültek elő középkori települési objektumok, amit immár nehéz a kutatottság hiányával indokolni. Érdekes ugyanakkor, hogy a Koppány déli oldalán, a 65-ös főút mentén, a Rácvölgyi-árok nyugati oldalán kb. 700 méter hosszú középkori település nyomai ismertek, amelynek azonosítása kapcsán a középkori Tamásival való megfeleltetés is felmerülhet.

A régészeti korszakok közül kiemelkednek a bronzkor, a római kor és a középkor lelőhelyei, de általában minden korszak képviseltetve van egy-két lelőhellyel, az újkőkortól a török korig.

A középkori falvak a vízjárások mentén egymáshoz viszonylag közel, egymástól nagyjából szabályos távolságokban fejlődtek ki.

A település közigazgatási határain belül külön jogszabályban fokozottan védett vagy kiemelten védett régészeti lelőhely nem található.

A Kötv. általános elvei alapján ex lege védett minden, jelenleg nyilvántartott régészeti lelőhely (128 db), a további ismert, de még nem nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében a bejelentést követően a központi közhiteles örökségvédelmi nyilvántartásba való bejegyzéssel, külön jogi aktus nélkül, az általános védeltséget az újonnan előkerült régészeti lelőhelyek is megkapják.

Jelenleg az alábbi korú és jellegű lelőhelyekről van ismeretünk:

- őskori telep (28 db)
- neolit telep (5 db)
- neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep (6 db)
- neolit (Lengyel-kultúra) telep (2 db)
- rézkori telep
- rézkori szórványlelet
- középső rézkori (tűzdelt barázdás) telep
- késő rézkori (Baden-kultúra) telep (6 db)
- bronzkori telep (4 db)
- bronzkori temető
- bronzkori vár
- kora bronzkori (Vučedol-Zók-kultúra) telep (2 db)
- kora bronzkori szórványlelet
- középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) telep (4 db)

- középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) temető
- középső bronzkori földvár
- késő bronzkori telep (4 db)
- késő bronzkori (urnasíros kultúra) telep (3 db)
- késő bronzkori temető (2 db)
- késő bronzkori urnatemető
- vaskori telep
- vaskori temető
- kora vaskori telep (6 db)
- kora vaskori temető
- kora vaskori szórványlelet
- kelta telep (4 db)
- kelta szórványlelet
- római kori telep (31 db) – római kori épület (2 db)
- római kori szobor
- római kori temető
- római kori sír
- római kori halomsír
- római kori út
- római kori kincslelet
- késő római kori sír
- népvándorláskori sír
- hun kori telep
- hun kori temető (2 db)
- 5. századi temető (?)
- langobard temető
- avar kori telep (8 db)
- avar kori temető (3 db)
- honfoglaláskori temető
- Árpád-kori telep (16 db)
- Árpád-kori vár
- kora Árpád-kori telep (2 db)
- kora Árpád-kori temető (2 db)
- késő Árpád-kori szórványlelet
- késő középkori település (6 db)
- késő középkori vár
- középkori település (21 db)
- középkori templom (8 db)

- középkori temető (5 db)
- török kori település (8 db)
- török kori vár
- kora újkori telep
- újkori sír
- ismeretlen korú telep (2 db)
- ismeretlen korú kemence
- ismeretlen korú temető (4 db)
- ismeretlen korú sír (6 db)
- ismeretlen korú éremlelet
- ismeretlen korú salak

A régészeti lelőhelyek jellegéből adódóan a pontos lokalizáció, még inkább a pontos kiterjedés általában nem határozható meg pusztán a felszíni jelenségek alapján. Az adattári és szakirodalmi adatok, valamint az elvégzett helyszíni beazonosítások alapján az azonosított lelőhelyekkel érintett területek a hozzájuk tartozó helyrajzi számokkal részletesen az 1. sz. mellékletben találhatók.

Régészeti érdekű területek azok a területek, ahol a földrajzi adottságok és az adatgyűjtés során szerzett információk alapján egyéb lelőhelyek feltételezhetők. A régészeti lelőhelyek elhelyezkedését leginkább meghatározó vízfolyások Tamási határában viszonylag sűrűn a település északi felében helyezkednek el. Újabb lelőhelyek felbukkanása elsősorban a Sió egykori mellékágai mellett található, ártérből csupán egy-két méterre kiemelkedő dombokon remélhető, de egyes lelőhelyek határai újabb adatok alapján tovább bővíülhetnek.

A jelenlegi területhasználat és területi állapot (mezőgazdasági művelés, illetve zártkertek művelése) a kulturális örökség régészeti elemeit nagymértékben érinti. Különösen veszélyeztetettek a beépített területekre eső lelőhelyek (4., 8., 29., 30., 32., 40., 43., 46., 47. lelőhely).

Jelentősen károsodhatnak az intenzív talajművelésnek és erózióknak kitett területek, ami minden szántóföldi lelőhelyet hátrányosan érint.

A régészeti lelőhelyeket az építkezések és a talajművelés súlyosan károsította és továbbra is veszélyezteti. Az ismert lelőhelyek esetében ez már eddig is nagyfokú pusztítást eredményezett. Amennyiben a mezőgazdasági területeken fennmarad az intenzív talajforgatásos művelés (vagyis a szántás), akkor ez a pusztulás is folytatódik, hosszú távon pedig megsemmisülést eredményezhet.

1.4.3. Az ismert régészeti lelőhelyeinek listája

1. Tamási – Adorjáni erdő alja / Adorjánpuszta (Kis Katlan alatt) (Torma I. 1. lelőhely) (Tamási 1)
Lelőhely-azonosító: 20498

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, középkori település, középkori templom, török kori település

A lelőhely leírása: Torma István 1961-ben a Hideg-völgy bejáratától nyugatra kb. 100×10 méteres területen 14-16. századi cserepeket és téglatöredékeket talált. K. Németh András 2015-ben megállapította, hogy a lelőhely keleti széle a Hideg-völgy árkáig tart, nyugaton ettől kb. 400 méter hosszan húzódik az egykori Adorjáni-szőlők lábánál. A lelőhelyen kevés őskori és középkori cserép is található, túlnyomórészt mégis római leletek gyűjthetők rajta. A lelőhely közepe táján kb. 30 méter

hosszan elszórtan kisebb római téglatöredékek figyelhetők meg egy néhány méter széles sávban. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0695, 0696/1, 0696/2, 0697, 0702, 0705/3, 0705/4

2. *Tamási – Martincai halastó (Torma I. 18/a. lelőhely) (Tamási 19)*

Lelőhely-azonosító: 20520

A lelőhely megjelölése: őskori telep, középkori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1961-ben a Fürgedi-patak keleti oldalán, a 61-es főúttól északra, a halastóba félszigetként benyúló, 3-4 méter magas dombon néhány jellegtelen őskori és középkori cserepet talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0532/9, 532/10, 0532/13, 0532/15, 0532/16, 0534/7, 0534/8, 0538/1, 0539/1

3. *Tamási – Csallányospuszta (Torma I. 20. és 296. lelőhely) (Tamási 20)*

Lelőhely-azonosító: 20521

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1961-ben a kecsegei és fürgedi patak összefolyásától délnyugatra, a földesúttól kb. 200 méterre több hamus foltban Árpád-kori leleteket talált. Valószínűleg ugyanezzel a lelőhellyel függ össze Torma István 296. lelőhelye 1963-ban: a Kecsege felől és a Fürged felől folyó patak találkozásánál, a halastó délnyugati sarkánál, az ozorai földesúton és a halastó sarkánál lévő partban középkori kemence- és házmaradványt és cserepeket figyelt meg.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0507/3

4. *Tamási – Vágóhíd (Tamási 22)*

Lelőhely-azonosító: 22993

A lelőhely megjelölése: neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, késő rézkori (Baden-kultúra) telep, középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) telep, késő bronzkori (urnasíros kultúra) telep, késő bronzkori urnatemető, késő Árpád-kori szórványlelet, ismeretlen korú salak

A lelőhely leírása: A Rácvölgyi-árok nyugati oldalán, a Vágóhíd utca déli felén, az egykori községi kertészet területén 1967-ben meglegházak alapozása során leletek kerültek elő. A bejelentők Torma Istvánnak adták át két, égett csontokat tartalmazó késő bronzkori urnasír edényeit, valamint 3-4 további edény darabjait. Az átadott, további cserepek alapján neolit (vondíszes), rézkori (Badenkultúrák) és középső bronzkori településre is következtetni lehet. K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a 22., 24., 26., 28. számú házak bekötéseiből szórvány neolit (vondíszes) és késő bronzkori (urnamezős) cserepeket gyűjtött, a 12. és 14. számú házak előtt a gerincvezeték árkában pedig 6 őskori objektumot figyelt meg.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412/1, 1412/2, 1414/1, 1414/2, 1415, 1479, 1550/2, 1553, 1554/1, 1554/4

5. *Tamási – Bakó Sándor háza / Turbók-telek (Tamási 23)*

Lelőhely-azonosító: 22994

A lelőhely megjelölése: római kori telep, római kori épület, római kori szobor

A lelőhely leírása: 1952-ben a falu északnyugati szélén, a Bercsényi utcának a Gonozdi-patak keleti oldalára dűlő kertjében szántáskor római kori Pallas Athéné-szobor került elő. B. Thomas Edit helyszínelése során lelőhelyen kora római kerámia és építési törmelék is előkerült, amely szórt elhelyezkedésű villagazdaságot valószínűsít.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés, közműfektetés Hrsz.: 494, 495, 496/1, 512, 2005, 2006, 2007, 2008/1, 2008/3

6. *Tamási – Csikólegelői homokbánya (Tamási 24)*

Lelőhely-azonosító: 22995

A lelőhely megjelölése: kora vaskori telep, langobard temető, avar kori telep, későközépkori telep

A lelőhely leírása: 1969-ben csontvázakat bolygattak meg a homokbányában. Még ugyanebben az évben Bóna István leletmentést indított, majd 1971-ig tervásatás keretében teljesen feltárta a hazai viszonylatban kiemelkedő jelentőségű, 53 síros, 6. század középső harmadára keltezett langobard temetőt. Rosner Gyula 1972-ben Csikólegelő, Szilvás lelőhelynév alatt kisebb felületű feltárást végzett, célja valószínűleg a langobard temetőhöz tartozó telep helyének meghatározása lehetett. A nyomtatásban megjelent jelentés szerint „a Koppány folyóra eső lankás dombvonulat egyikén”, közelebről ismeretlen helyen néhány, általa kora vaskorinak és 14. századnak meghatározott gödröt tártak fel.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0890/24, 0890/25, 0890/26, 0890/31, 0890/32, 0890/33, 0890/39, 0890/42, 3332

7. *Tamási – R. k. templom (Tamási 27)*

Lelőhely-azonosító: 22998

A lelőhely megjelölése: középkori templom, középkori temető, újkori sír

A lelőhely leírása: A mai barokk templom helyén állt a középkori Szent István-templom, amelyhez hozzá építették a Tamási család temetkezőhelyül szolgáló Szűz Mária kápolnát. A kegyúri temetkezést egy a templomban előkerült címeres padlótegla is igazolja, a templom Árpád-kori eredetét pedig egy beépített, román korinak tartott szenteltvíztartó valószínűsíti.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 833, 836, 838, 839, 840, 843/2, 843/4, 851

8. *Tamási – Cseréngát (Torma I. 231. lelőhely) (Tamási 29)*

Lelőhely-azonosító: 23060

A lelőhely megjelölése: középkori település, középkori templom, középkori temető

A lelőhely leírása: A középkori Henye falu helyét először Torma István azonosította 1963-ban, nyugatról a cseréngáti bekötőút, délről a 61-es főút, keletről a Koppányba folyó patak, északról pedig a nyugat-keleti irányú dombtetőn végigfutó fasor által határolt, a Koppányra lejtő, középső részén enyhe kis mélyedéssel tagolt dombvonulaton. Tetején, kb. 30×20 méter nagyságú területen látható a K. Németh

András 2000-ben által feltárt, román kori előzménnyel rendelkező, kis méretű gótikus templom téglá- és embercsont-töredékekkel jelölt helye.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0719/4, 0719/6, 0719/7

9. Tamási – Várhegy (Tamási 30)

Lelőhely-azonosító: 23064

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori vár, késő középkori vár, török kori vár

A lelőhely leírása: A Koppány fölé magasodó Várhegyen, a kilátó helyén valószínűleg már a 13. században állt egy ún. kisvár, amelynek sáncai ma is láthatók a víztározó felé eső, déli oldalon, ahol helyenként 5-6 méter magasan is megmaradtak a védművek. A késő középkorban észak felé, az alacsonyabban fekvő platón bővíthették tovább a várat a téglatörmelések tanúsága szerint. 1934-ben Csalogovits József szekszárdi múzeumigazgató rövid próbaásatást végzett a Várhegyen, amelynek dokumentációja nem maradt fenn. Szintvonalas felmérését 1992-ben Miklós Zsuzsa készítette el Nováki Gyulával és Sándorfi Györggyel, majd 1999-ben Egyed Endrével kiegészítette azt.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: erdőművelés, építkezés

Hrsz.: 1667

10. Tamási – Kishenye II. (Tamási 31)

Lelőhely-azonosító: 23108

A lelőhely megjelölése: kora vaskori szórványlelet

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a kishenyei kocsmá mögött, a dombra felvezető mélyút partjában kora vaskori urna összetartozó darabjait gyűjtötte össze.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: erózió, mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 3328, 3635, 3713/4, 3714

11. Tamási – Szentmárton-dűlő (Tamási 32)

Lelőhely-azonosító: 23109

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, Árpád-kori telep, késő középkori telep, középkori templom, középkori temető

A lelőhely leírása: A Cseringáti-patakon levő halastótól nyugatra, a patakra merőlegesen futó földesúttól északra, a patakra lejtő észak-déli irányú lapos dombháton kb. 400 méter hosszan húzódik a középkori Szentmárton falu helye. A templom helyét a Tamási felé eső távvezeték sornak a tóhoz legközelebbi és a tőle nyugatabbra fekvő oszlop közti képzeletbeli középső pontjától délre kb. 100 méterre, kb. 20×10 méter nagyságú területen kevés téglá-, patics- és habarcs-törmelék, valamint sok apró embercsont töredék jelzi. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0279/1, 0289, 0293/6, 0293/7, 0293/14, 0293/15, 0293/16, 0293/17

12. Tamási – Adorjáni-dűlő (Tamási 33) Lelőhely-azonosító: 23110

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú sír.

A lelőhely leírása: K. Németh András 2001-ben lakossági bejelentésre helyszínelést végzett a Tamásiból Regölybe vezető földesút és a halastó között, ahol gödröket ástak. Az úthoz közelebb fekvő gödör délkeleti sarkában egy keletelt csontváz bal felét tudta megfigyelni, korhatározó leletek nélkül, így a csontváz kora ismeretlen.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: anyagkitermelés

Hrsz.: 0770/10, 0770/55, 0770/58, 0770/59, 0770/60, 0770/75

13. Tamási – Martincai határ (Torma I. 19. lelőhely) (Tamási 34) Lelőhely-azonosító:

A lelőhely megjelölése: kora bronzkori (Vučedol-Zók-kultúra) telep, Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1961-ben a Fürgedi-patak keleti oldalán, Martincával szemben, tőle kissé kelet-délkeletre, a löszhát peremén és enyhe lejtőjén, a völgy felett 4–7 méter magasan Árpád-kori cserepeket talált. A lelőhely nyugati, vízparti sávjáról készült légi fotón régészeti objektumok foltjai mutatkoznak.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0534/2, 0534/12, 0534/17, 0534/18, 0538/1, 0539/3

14. Tamási – Szemcsei Koppány-híd (Torma I. 63. lelőhely) (Tamási 39)

Lelőhely-azonosító: 23476

A lelőhely megjelölése: késő rézkori (Baden-kultúra) telep, kora vaskori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben a szemcsei hídtól északkeletre, a Koppány mindkét oldalán, a réten és a folyó partjában kb. 200 méter hosszan őskori cserepeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 021/2, 022, 01087/1, 01087/2

15. Tamási – Gonozd (Torma I. 113. lelőhely) (Tamási 46)

Lelőhely-azonosító: 23521

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Az Iregszemcse felől folyó Gonozdi-patak Gonozd alatt nagyjából kelet–nyugati irányban folyik, Torma István 1962-ben a pataktól északra római, a Leokádia fele eső nyugati részen pedig őskori és középkori cserepeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 098/3, 098/4, 0105/2, 0105/3

16. Tamási – Gonozd II. (Torma I. 114. lelőhely) (Tamási 47)

Lelőhely-azonosító: 23522

A lelőhely megjelölése: őskori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben a Kersák-tanyával szemben, attól kicsit északkeletre, az Iregpatak völgyének keleti oldalán, a lankás domboldalon, kb. 200×150 méteres területen őskori (Lengyel, Baden-kultúrák vagy késő bronzkori) gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 090/13, 090/14, 090/15, 090/16, 090/21

17. *Tamási – Gonozd III. (Torma I. 114/a. lelőhely) (Tamási 48)*

Lelőhely-azonosító: 23523

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben az Ireg-patak keleti felén, a Gonozd II. (Tamási 47, lelőhelyazonosító: 23522) lelőhelytől észak felé következő dombon kb. 200 méter hosszan középkori cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0425/20, 090/15, 090/16, 090/17

18. *Tamási – Leokádia, Kersák-tanya (Torma I. 115. lelőhely) (Tamási 49)*

Lelőhely-azonosító: 23524

A lelőhely megjelölése: kora vaskori telep, rézkori szórványlelet

A lelőhely leírása: Torma István 1961-ben az Ireg-patak nyugati felén, a Kersák-tanyától északra kb. 150 méterre fekvő dombon kora vaskori cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 077/3

19. *Tamási – Sarok, Katona-híd (Torma I. 117. lelőhely) (Tamási 51) Lelőhely-azonosító: 23526*

A lelőhely megjelölése: neolit (Lengyel-kultúra) telep, késő bronzkori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben a Koppányon átvezető kis hídnál, az ártérből a folyó északi oldalán kiemelkedő 2 méter magas dombon Lengyel-kultúrák és késő bronzkori leleteket gyűjtött. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 04/11, 09, 010/11, 010/12, 012, 016/4, 022

20. *Tamási – Szemcsepuszta (Torma I. 198. lelőhely) (Tamási 54) Lelőhely-azonosító: 23594*

A lelőhely megjelölése: középkori település, középkori templom

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben a Szemcsepusztától délkeletre eső domboldaltól középkori cserepeket gyűjtött; adata szerint a puszta egyik részét Templomdombnak hívják, ahol téglákat és a század első felében állítólag „kriptákat” találtak. Rómer Flóris 1866-os rajza alapján tudjuk, hogy a mára nyomtalanul elpusztult szemcsei templomtorony délkeleti sarka ekkor még állt, kb. 1 méter hosszú faldarabok álltak a nyugati és a déli toronyfalból.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 019/16, 025, 028/5, 028/6, 028/7, 030/1

21. *Tamási – Miklósvári temető (Torma I. 199. lelőhely) (Tamási 55)*

Lelőhely-azonosító: 23595

A lelőhely megjelölése: késő rézkori (Baden-kultúra) telep

A lelőhely leírása: A temetőtől északra, a vasút és a Koppány között Torma István 1962-ben őskori, talán Baden-kultúrács cserepeket talált. 2015-ben K. Németh András járta be újra a lelőhelyet, ennek során a temető és az üdülőtelep, valamint az egykori vasút között is talált leleteket.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 01087/3, 01088, 2557/86, 2563/4, 2563/6

22. Tamási – Adorján, Koppány-híd (Torma I. 223. lelőhely) (Tamási 57)

Lelőhely-azonosító: 23612

A lelőhely megjelölése: neolit (Lengyel-kultúra) telep, kora vaskori telep, római kori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a híd körül, a Koppány mindkét oldalán húzódó alacsony, alig fél-egy méter magas kiemelkedéseken, különösen a folyó bal oldalán késő neolit (Lengyel-kultúra), kora vaskori, római kori és középkori leleteket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0745/3, 0752, 0768/6, 0768/10

23. Tamási – Adorjáni erdészlak (Torma I. 224. lelőhely) (Tamási 58)

Lelőhely-azonosító: 23613

A lelőhely megjelölése: középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) telep A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban az erdészlaktól keletre eső meredek domb tetején mészbetétes cserepeket talált. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0776, 0777/6, 0777/7

24. Tamási – Adorján, Újtelep (Torma I. 225. lelőhely) (Tamási 59) Lelőhely-azonosító: 23614

A lelőhely megjelölése: neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, késő rézkori (Baden-kultúra) telep, kora vaskori telep, kelta telep

A lelőhely leírása: A lakott terület és a Koppány közti domb oldalában, főleg keleti felén középső neolit, késő rézkori, kora vaskori és kelta leleteket gyűjtött 1963-ban Torma István.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0768/10, 0769, 0770/52, 0771

25. Tamási – Erdőrész II. (Torma I. 227. lelőhely) (Tamási 61)

Lelőhely-azonosító: 23616

A lelőhely megjelölése: neolit telep, neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, késő rézkori (Badenkultúra), késő bronzkori (urnasíros) telep, középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) telep, kora vaskori telep, kelta telep, római kori telep, ismeretlen korú sír

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban az azóta felszámolt vasút erdőrészi szakasza mellett néhány, talán neolit, rézkori, valamint kora vaskori cserepet talált. K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során az Erdőrész 1. sz. épület előtti szakaszon nagy mennyiségű neolit (vondíszes), késő bronzkori (urnamezős), kelta és római kori kerámiát

gyűjtött, az Erdőrész 2. sz. előtt pedig ismeretlen korú, melléklet nélküli csontvázas sír részletét tárta fel.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), közműfektetés, építkezés

Hrsz.: 0731/1, 0731/2, 0753/1, 0755, 0756/5, 0756/6, 0756/7, 0756/24, 0756/30, 0756/31, 0756/32, 0756/35, 0756/50, 0756/51, 1465/1, 1465/2

26. Tamási – Zsigmondpuszta (Torma I. 228. lelőhely) (Tamási 62)

Lelőhely-azonosító: 23617

A lelőhely megjelölése: római kori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Zsigmondpuszta alatt egy kisebb patak folyik bele a Cseringáti-patakba; Torma István 1963-ban a két patak közötti lapos dombon néhány jellegtelen, talán római és középkori cserepet talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0361/1

27. Tamási – Zsigmondpuszta II. (Torma I. 229. lelőhely) (Tamási 63)

Lelőhely-azonosító: 23618

A lelőhely megjelölése: római kori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a Zsigmondpuszta alatti kis pataktól délre, a domboldalon a Zsigmondpuszta (Tamási 62, lelőhely-azonosító: 23617) lelőhelyhez hasonló jellegtelen cserepeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0344/6, 0344/15, 0347

28. Tamási – Fornádi halastó (Torma I. 230. lelőhely) (Tamási 64)

Lelőhely-azonosító: 23619

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a vasút és a fornádi halastó között római cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0344/6, 0347, 0372/2

29. Tamási – Adorjáni erdő alja II. (Torma I. 232. lelőhely) (Tamási 65)

Lelőhely-azonosító: 23620

A lelőhely megjelölése: őskori telep, középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban az erdő Adorján felőli sarkánál, az alacsony domb teraszán néhány őskori és több középkori cserepet gyűjtött, ettől keletre, ahol az erdő alatti domb magasabb és meredekebb, több kiszántott középkori ház maradványát figyelte meg. Ódor János Gábor 1996-ban lakossági bejelentésre kiszállva nyugat-kelet irányú kiszántott falat azonosított, amelyet feltételeSEN középkori templom maradványának határozott meg. 2012-ben a regölyi kerékpárút építéséhez kapcsolódó régészeti szakfelügyelet keretében Szabó Géza tárt fel itt régészeti objektumokat.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), utépítés

Hrsz.: 091/4, 092, 093, 0770/63, 0770/64, 0770/68, 0771, 0773/19, 0773/20, 0773/21, 0773/22, 0773/23, 0770/33

30. Tamási – Kecsege (Torma I. 294. lelőhely) (Tamási 66)

Lelőhely-azonosító: 23754

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a pusztától 200 méterre északra fekvő, elhagyott homokbánya falában középkori kemence maradványait találta meg.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: anyagkitermelés, rekultiváció

Hrsz.: 0393/2, 0390/3, 0393/13, 0393/14, 0393/15, 0393/16, 0393/17, 0394/11

31. Tamási – Kecsege II. (Torma I. 295. lelőhely) (Tamási 67)

Lelőhely-azonosító: 23755

A lelőhely megjelölése: középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) telep, késő bronzkori (urnasíros kultúra) telep, kelta telep, középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a pusztától keletre, az ozorai földesúttól északra, a kecsgei halastó és az akácos között, a lankás domboldalon nagy kiterjedésű lelőhelyet figyelt meg. A halastó felőli sarkon néhány, talán mészbetétes és középkori cserepeket, keletebbre kelta, az akácos mellett pedig ismét középkori cserepeket talált. A Kecsegeről keleti irányban kivezető kövesút és a belőle észak felé kiágazó első földesút által bezárt területen, a dombhát alsó részén, kb. 100×50 méter nagyságú területen K. Németh András is hasonló leleteket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0399/2

32. Tamási – Kosba (Torma I. 309. lelőhely) (Tamási 70)

Lelőhely-azonosító: 23767

A lelőhely megjelölése: középkori település, középkori templom, középkori temető

A lelőhely leírása: A Gyulajra vezető kövesút keleti felén, a Likashegyi-erdészaháztól északkeletre fekvő tisztáson Torma István az 1970-es években azonosította a középkori Kosba falu és alapfalaiban megmaradt templomának helyét, tőle északra pedig 1 km hosszan az erdővel benőtt domboldalon több helyen középkori szántóföld-parcellákat rögzített. A faluhely nyugati szélén fekvő Likas-hegy oldalában nyíló löszüregrendszer a középkori faluhoz tartozott, kutatásával K. Németh András foglalkozott 2016-ban.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), erdőművelés Hrsz.: 01034, 01050, 01051/5

33. Tamási – Kálvária kápolna (Torma I. 310. lelőhely) (Tamási 71) Lelőhely-azonosító: 23768

A lelőhely megjelölése: neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, bronzkori telep, középső bronzkori (dunántúli mészbetétes edények népének kultúrája) temető, középső rézkori (tűzdelt barázdás) telep, középkori település, középkori temető, török kori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a Rozália-, vagy más nevén Kálvária-kápolna körül néhány apró középkori cserepet talált. A kápolnától északkeletre 1985-ben, amikor építkezés miatt a dombot levágták, Gere László és Vizi Márta késő középkori/kora újkori (?) temetkezéseket, valamint középkori

kemencéket tártak fel. A Kápolna utca északi részén fekvő házak előtti alacsony partfalból 2013-ban K. Németh András néhány középkori kerámiát gyűjtött. Ugyancsak ő 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a 65-ös főút nyomvonalában, a Fő u. 67. számú háztól az 1. számú házig kb. 700 méter hosszan 72 régészeti objektumot dokumentált, amelyek néhány őskori (köztük egy biztosan a középső rézkori, a tűzdelt barázdás díszű kerámia kultúrájához tartozó) gödör kivételével középkori telepobjektumok. Ugyancsak ő a Vágóhíd utca 2. és 6. számú házak között újabb 12 középkori telepobjektumot figyelt meg, tehát a középkori falu a Vágóhíd utca nyugati felére is kiterjed.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, utépítés, erózió, mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 1383/1, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1415, 1568, 1569, 1570, 1571, 1573, 1574, 1575, 1581, 1582, 1583, 1584/1, 1584/2, 1587, 1586, 1588/2, 1589/1, 1589/2, 1589/3, 1589/4, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1572, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1585, 1590, 1591, 1592/1, 1592/2, 1593, 1594, 1595/1, 1595/2, 1596, 1597, 1598/1, 1598/2, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1618, 1626, 1652/2, 1653, 1654/1, 1654/2, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660,

34. Tamási – Leokádiapuszta (Torma I. 328. lelőhely) (Tamási 73)

Lelőhely-azonosító: 23782

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a pusztától északnyugatra fekvő domb alján paticsos foltokban középkori cserepet talált. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 077/2, 077/3, 078

35. Tamási – Fornád, Halom-Telek (Tamási 74)

Lelőhely-azonosító: 23783

A lelőhely megjelölése: kelta szórványlelet, Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a legdélebbre eső fornádi halastó északi gátja vonalában, a Szentmártoni-patak nyugati oldalán, valamint a patak keleti partján, a puszta alatti két tó gátjától délkeletre kis Árpád-kori telepre utaló cserepet gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0211/5, 0211/6, 0211/7, 0224/7, 0229, 0232, 0235/6, 0306/26, 0306/41, 0306/125, 0306/126

36. Tamási – Leokádia II. (Torma I. 330. lelőhely) (Tamási 75)

Lelőhely-azonosító: 23784

A lelőhely megjelölése: késő rézkori (Baden-kultúra) telep, kora bronzkori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1963-ban a pusztától keletre fekvő domb tetején rézkori és kora bronzkori cserepeket gyűjtött. A lelőhely nyugati fele Nagykónyi határába esik.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0109, 0110/1, 0110/2

37. Tamási – Köcsöge / Kecsege / Kecsege IV. / Kecsege-puszta (Ozora 20)

Lelőhely-azonosító: 47140

A leelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, Árpád-kori telep, késő középkori település, középkori templom

A leelőhely leírása: Miklós Zsuzsa 2000-ben légi fotón, majd terepbejárással őskori és római kori telepet, illetve Árpád-kori és késő középkori települést azonosított. Ugyanebben az évben K. Németh András is bejárta a középkori faluhelyet és templomát. Miklós Zsuzsa 2004-ben ugyanitt légi fotón esetlegesen földvár utaló jeleket vett észre, amelyek azonban terepbejárás után nem bizonyultak annak.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0220/28, 0220/29, 0220/34, 0220/35, 0220/36, 0501/3, 0501/5, 0501/6, 0501/7, 0638

38. Tamási – Újvárhegy (Tamási 80)

Lelőhely-azonosító: 36953

A leelőhely megjelölése: honfoglaláskori temető, kora Árpád-kori temető

A leelőhely leírása: 1959-ben szőlő alá forgatáskor Varga József szőlőjében 20-30 sírt tettek tönkre, a leletanyag a szekszárdi múzeumba került. A temetőt a leletek alapján a 10. század második felében, a 11. század elején használták. K. Németh András 2002-ben a leelőhely újra azonosításakor, a löszmélyút partjában félbe vágott sírt talált, amelynek feltárását 2003-ban Ódor János Gábor végezte el.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), erózió Hrsz.: 4407/2, 4408, 4410, 4411/1, 4414/4, 4414/2, 4415/1

39. Tamási – Dorombos (Tamási 82)

Lelőhely-azonosító: 40428

A leelőhely megjelölése: középső bronzkori földvár

A leelőhely leírása: Az először 1896-ban Wosinsky Mór által leírt, 200×50 méter nagyságú, jelenleg erdőben fekvő (déli harmadában kerítéssel elválasztott) őskori erődítmény területén Torma István a mészbetétes edények kultúrájához tartozó kerámiát talált. 1934-ben Csalogovits József szekszárdi múzeumigazgató rövid próbaásatást végzett a földvár területén, amelyről csak rövid leírások maradtak fenn, eszerint a várat nem lakták állandóan a gyér leletanyag alapján. Szintvonalas felmérését 1992ben Miklós Zsuzsa készítette el Nováki Gyulával. A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: erdőművelés

Hrsz.: 01033/15

40. Tamási – Kishenye (Torma I. 226. leelőhely) (Tamási 83)

Lelőhely-azonosító: 40691

A leelőhely megjelölése: bronzkori vár

A leelőhely leírása: A Koppány fölé magasodó, észak-dél irányú dombvonulat északi részén, egy bemélyedő árok által leválasztva található a vaskori földvár, amelyen 1963-ban Torma István nem talált leleteket. Szintvonalas felmérését 2004-ben Miklós Zsuzsa készítette el.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 3675,3681, 3682/1, 3682/2, 3683, 3684, 3685, 3686/1, 3686/2, 3696, 3697,3698, 3699, 3700, 3701/1, 3701/2, 3703/3, 3703/4, 3705/2

41. Tamási – Öreghenye 8. (Tamási 84)

Lelőhely-azonosító: 74605

A leelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A leelőhely leírása: Czövek Attila 2009-ben vízvezetéképítés régészeti szakfelügyelete során az Öreghenye 8. sz. ház előtt őskori és római kori telepet azonosított.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0768/2, 0768/3, 0768/8, 0768/11

42. Tamási – Öreghenye 1–5. sz. (Tamási 85)

Lelőhely-azonosító: 74607

A leelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, középkori település

A leelőhely leírása: Czövek Attila 2009-ben vízvezetéképítés régészeti szakfelügyelete során az Öreghenye 1. sz. ház előtt őskori, az 5. sz. előtt római kori cserepeket talált, köztük pedig átvágott, lelet nélküli objektumokat figyelt meg. K. Németh András 2011-ben Kishenye keleti szélén, a Koppány folyótól délre kb. 200 méterre futó dűlőút északi felén, az út és a folyó között, az öreghenyei házak előtt, a Koppányra dűlő, nyugat-keleti irányú domb teljes területén őskori (meghatározhatóan részben késő bronzkori), római kori és középkori cserepeket talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0764/7, 0764/8, 0764/13, 0764/14

43. Tamási – Panka (Tamási 86)

Lelőhely-azonosító: 74799

A leelőhely megjelölése: vaskori telep, vaskori temető, késő bronzkori telep, késő bronzkori temető A leelőhely leírása: Czövek Attila 2009-ben lakossági bejelentés nyomán végzett helyszíni szemléje során vaskori és késő bronzkori telepet, valamint ugyanilyen korú temetőt azonosított a határ déli részében, az erdőben fekvő vadlegelőn, ahol korábban hamus foltok és emberi hamvak is előkerültek.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: erdőművelés, mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 01042

44. Tamási – Erdőréz (Tamási 88)

Lelőhely-azonosító: 76377

A leelőhely megjelölése: őskori telep, kelta telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben az Erdőrézről Kishenyéről vezető földesút északi felén, az ártérből meredeken kiemelkedő domb oldalában és tetején néhány jellegtelen őskori, valamint kelta cserepet gyűjtött.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0756/19

45. Tamási – Kishenye (Tamási 89)

Lelőhely-azonosító: 76379

A leelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben a kishenyei bekötőúttól keletre, a Koppány és a Kishenyéről Öreghenyére tartó dűlőút között kb. 200 méter hosszan főként római és néhány jellegtelen őskori cserepet talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0764/2, 0764/10

46. Tamási – Kenderföld II. (Tamási 91) Lelőhely-azonosító: 76383

A leelőhely megjelölése: őskori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben a Kenderföld nyugati felén, a főút által vágott domb déli felén elszórtan néhány jellegtelen őskori cserepet, az úttól északra pedig egy további töredéket talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), útéptés Hrsz.: 0711/3, 0712/13, 0715/8, 0715/31, 0725/17

47. Tamási – Kenderföld III. (Tamási 92)

Lelőhely-azonosító: 76385

A leelőhely megjelölése: őskori telep, ismeretlen korú sír

A leelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben a Kenderföld II. (Tamási 91, leelőhely-azonosító: 76383) leelőhelytől keletre kb. 200 méterre, az út északi felén, egy északnyugat-délkeleti irányú kiemelkedés délkeleti oldalán és lábánál őskori edénytöredékeket gyűjtött, valamint egy emberi koponyafedőtöredéket is talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0715/11, 0715/12

48. Tamási – Illyés Gyula utca (Gyepföld-nyugati) (Tamási 94)

Lelőhely-azonosító: 76729

A leelőhely megjelölése: őskori telep, neolit (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, római kori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben az Illyés Gyula–Csontos Gyula utca csapadékvízvezetési projektjéhez kapcsolódó régészeti felügyelet és leletmentés során az Illyés Gyula utcai házak kertje végében 14 őskori, részben vonaldíszes, valamint római objektumot tárt fel. A leelőhely folytatásaként ugyancsak ő ekkor bejárta az ettől délre fekvő, a Tóvölgy utcai házak és a patak által közrezárt szántóföldet, ahol sok római kori és kevesebb őskori kerámiát talált. A leelőhely keleti irányban a belterület alá húzódik. A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 0155/3, 0155/4, 0155/5, 0155/6, 0155/7, 0155/8, 0155/9, 0155/10, 0155/11, 0155/12, 0155/13, 0155/14, 0155/15, 0155/16, 0156, 0159/10, 0159/66, 0159/67, 0159/68, 0159/69, 0159/70, 0159/71, 0159/72, 496/8, 496/9, 496/10, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2553/82, 2553/83, 2553/84

49. Tamási – Adorjánpuszta II. (Tamási 95)

Lelőhely-azonosító: 52145

A leelőhely megjelölése: hun kori temető

A leelőhely leírása: 1977-ben az adorjáni ikermagtár építésekör sírokat bolygattak meg. Rosner Gyula leletmentése során 6-7 sírt tárt fel. A temető pontos helyszínét 2004-ben Ódor János Gábor azonosította be.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés

Hrsz.: 0687/62, 0687/69, 0687/89

50. Tamási – Gyepföldi-kút (Tamási 96)

Lelőhely-azonosító: 77549

A leelőhely megjelölése: őskori telep, neolit telep, avar kori telep, középkori település

A leelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben a gonozdi halastó és a tőle keletre fekvő kétágú forrás által közrezárt, félszigetszerű benyúló földnyelven néhány jellegtelen őskori cserepet gyűjtött. Ugyancsak ő 2015-ben a korábban megfigyeltnél nagyobb területen gyűjtött neolit (Lengyel-kultúra), avar kori és középkori cserepeket. A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0159/72, 0159/74, 0159/76

51. Tamási – Adorjánpuszta III. (Tamási 97)

Lelőhely-azonosító: 77551

A leelőhely megjelölése: hun kori temető

A leelőhely leírása: 1964-ben földmunka során 2 méter mélységben mesterségesen torzított férfikoponya került elő építkezés során Adorjánpusztán. Kiss Attila 1966-ban próbaásatást végzett a leelőhely hitelesítésére. A dokumentáció alapján K. Németh András 2011-ben azonosította be a sír helyét, amely azonos a pusztá délnyugati sarkában található U alakú épülettel.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés

Hrsz.: 0687/71, 0687/89, 0687/91

52. Tamási – Adorjánpuszta IV. (Tamási 98)

Lelőhely-azonosító: 77553

A leelőhely megjelölése: hun kori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben az Adorjánpusztától közvetlenül nyugatra eső, enyhe kiemelkedés főúthoz közelebb eső részén néhány hun kori kerámatöredéket gyűjtött.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0687/82, 0712/5, 0712/6, 0715/19, 0715/20, 0715/21, 0725/17

53. Tamási – Adorjánújtelep (Tamási 99)

Lelőhely-azonosító: 77555

A leelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben az utolsó öreghenyei ház után, az első adorjánújtelepi házak előtt, a dűlőút északi felén húzódó, a Koppányra lejtő domb tetején néhány jellegtelen középkori cserép mellett egy cserépbogrács-töredéket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0768/4, 0768/6, 0768/10

54. Tamási – Halomtelek (Tamási 100)

Lelőhely-azonosító: 77557

A lelőhely megjelölése: római kori halomsír

A lelőhely leírása: A dűlő névadásának alapjául szolgáló, valószínűleg római kori halomsír ma is felismerhető a belterület északi szélétől kb. 1 km-re, a 65-ös főút keleti oldalán. A halom átmérője 40-50 méter, a felszínből 1-2 méternyire emelkedik ki. K. Németh András 2011-es terepbejárása nem eredményezett régészeti leleteket. A lelőhely besorolása: nyilvántartott.

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0188/37, 0188/38

55. Tamási – Csikólegelő (mélyút) (Tamási 101)

Lelőhely-azonosító: 77559

A lelőhely megjelölése: rézkori telep

A lelőhely leírása: A homokbányától kelet-északkeletre futó, enyhén bevágódott mélyút nyugati falában 2011-ben K. Németh András kb. 30 méter hosszúságban egy átvágott rézkori ház, valamint két őskori gödör metszetét figyelte meg. A lelőhely besorolása: nyilvántartott.

A lelőhely veszélyeztetettsége: erózió

Hrsz.: 0890/18, 0890/23, 0890/32, 0890/34, 0890/38, 0890/39

56. Tamási – Pusztafél-dűlő (Tamási 102)

Lelőhely-azonosító: 77561

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben lakossági bejelentés nyomán a Cseringáti-patak keleti felén, az alsócseringáti sertésteleptől északra kb. 1 km-re, a patakkel párhuzamosan kb. 300 méter hosszan középkori faluhelyet azonosított. A faluhely a középkori Fir (Fűr) falu helyével lehet azonos.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0638/5, 0638/6, 0638/7, 0638/8, 0638/9, 0638/10

57. Tamási – Pénzes-oldal 1. (Tamási 103)

Lelőhely-azonosító: 77563

A lelőhely megjelölése: őskori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben a belterület déli szélén, a Rácvölgyi-patak nyugati felén fekvő északi házcsoporttól keletre, a patak keleti felén kevés, jellegtelen őskori cserepet gyűjtött. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0939/22, 0941/2, 0943/5

58. Tamási – Felsőcseringát, volt Turbók-tanya (Tamási 105)

Lelőhely-azonosító: 77567

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú temető

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben terepbejárást végzett a Cseringáti-patak keleti felén, a Szilfák-völgye és a Guzsaly-völgy között fekvő egykori Turbók-tanya helyétől keletre fekvő dombon, ahol egy régi adat szerint 1946-47 körül szőlőtelepítés során kb. fél méter mélységben 2-3 csontváz került elő, de a feltételezett lelőhelyen nem kerültek elő régészeti korú leletek.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0449/3, 0449/12

59. Tamási – Felsőcseringát, volt Schiszler-tanya (Tamási 106)

Lelőhely-azonosító: 77569

A lelőhely megjelölése: avar kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben a Szilfák-völgye és a Cseringáti-patak által közrefogott dombon fekvő tanya helyétől keletre és délkeletre egy kisebb foltban néhány avar kori kerámiát talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0446, 0457/2, 0457/42

60. Tamási – Szentmártoni-halastó 1. (Tamási 107)

Lelőhely-azonosító: 77571

A lelőhely megjelölése: római kori sír

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-es adatgyűjtése szerint 1976-1977 körül a leeresztett Szentmártoni-halastó medrében, a nyugati oldal alsó sarkától mintegy 50 méterre északra csontváz került elő, amely mellett cserépdarabok is voltak.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0268/2

61. Tamási – Szentmártoni-halastó 2. (Tamási 108)

Lelőhely-azonosító: 77573

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben az Építők útja keleti végén, az utca északi oldalán, a halastó nyugati oldalán római telepet azonosított. Az út déli felén, a Jókai utca végén található löszfalból egy helyi lakos 30 évvel korábban római kori kerámiát gyűjtött, tehát a lelőhely déli irányban is folytatódik.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), erózió, építkezés Hrsz.: 2309/7, 2309/9, 2304/18, 2304/19, 2304/20, 2304/21, 2304/22

62. Tamási – Téglagyár (Tamási 109)

Lelőhely-azonosító: 52143

A lelőhely megjelölése: avar kori temető, ismeretlen korú telep

A lelőhely leírása: A téglagyár területén az 1980-as évek elején Rosner Gyula vezetésével kisebb leletmentés folyt. Sajnos csak négy sír dokumentációja maradt fenn, a legmagasabb sírszám a 9. A leletek alapján a temető a középső és a késő avar korra keltezhető. A téglagyári munkások elmondása szerint sírok a leletmentés előtt és az után is jelentős számban kerültek elő, főként valószínűleg az anyaglelőhely nyugati oldalán. Egyes visszaemlékezések szerint az 1940-es években a bánya löszfalában több gödröt is találtak, az egyikben nagyméretű malomkő volt. Az anyagkitermelés során valószínűleg a nagy kiterjedésű avar kori temető jelentős része megsemmisülhetett. A téglagyár 1992 körüli bezárása után tereprendezést végeztek, ezért a helyszín bolygatott, nehezen azonosítható. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: rekultiváció

Hrsz.: 1933/21

63. Tamási – Mező utca – Cser László utca (Tamási 110)

Lelőhely-azonosító: 77575

A lelőhely megjelölése: avar kori temető

A lelőhely leírása: 1991-ben pinceásás során késő kori avar sír került elő, amelyet a jelen lévő Gere László tárt fel. K. Németh András 2014-ben földkábelfektetés régészeti felügyelete során a Cser László u. 10. számú ház előtt ásott akna kidobott földjéből embercsont-töredékeket gyűjtött össze, a sírt már korábban megbolygatták. Ugyanebben az évben ugyancsak ő a szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a Cser László u. 12. számú ház előtti árokban egy a bekötés által kettévágott, melléklet nélküli kettős sírt tárt fel, a ház kapubejárója alatt pedig, valamint a szemközti, 15. számú ház előtt ásott gerincvezeték metszetében, a vízgerinc alatt is egy-egy bolygatott sírt dokumentált. Korábban, a Ki mit tud lakótelep építése során több sír is megsemmisülhetett, a temető pontos kiterjedése nem ismert. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útépités

Hrsz.: 496/36, 496/37, 496/42, 496/43, 498/7, 498/17, 498/18, 496/41, 496/44, 498/12, 498/16

64. Tamási – Várhegy 9. (Tamási 111)

Lelőhely-azonosító: 77577

A lelőhely megjelölése: népvándorlaskori sír

A lelőhely leírása: 1933-ban szőlőtelepítés során „mongol fejű” lovas csontváz került elő, amely mellett lószerszámdíszeket, bronz karperecet és vaskardot találtak.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 4513, 4514, 4517/1, 4522, 4523

65. Tamási – 61-es és 65-ös út kereszteződése (Tamási 112)

Lelőhely-azonosító: 77579

A lelőhely megjelölése: római kori út

A lelőhely leírása: Papp István plébános, helytörténész feljegyzése szerint 1959-ben, a főút építése során kőlapokkal burkolt római útra bukkantak. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útépités

Hrsz.: 69/4, 1188/1, 1188/3, 1188/5, 1274, 1276/3, 1276/4, 1276/5, 1276/7

66. Tamási – Szabadság u. 24-26., Deák F. u. 3. (Tamási 113)

Lelőhely-azonosító: 77581

A leelőhely megjelölése: római kori telep, római kori temető

A leelőhely leírása: Papp István plébános, helytörténész feljegyzése szerint a 61-es és 65-ös út kereszteződésében álló ház építésekor, 1950 körül kőből rakott római „kriptát”, valamint állítólag római kori szarkofágot találtak, a ház mellett pedig „kőből faragott 22 római lépcső” került elő.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útéptítés

Hrsz.: 52, 53, 54, 55, 56, 57/1, 57/4, 57/5, 57/6, 57/7, 57/8, 57/9, 69/3, 843/1, 1276/5

67. Tamási – Árpád u. (Tamási 114)

Lelőhely-azonosító: 52136

A leelőhely megjelölése: kora bronzkori szóránylelet

A leelőhely leírása: Az 1980-as évek elején az Árpád utcában építkezés során kora bronzkori edények kerültek elő, amelyek Torma István közreműködésével kerültek közgyűjteménybe.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 692, 694/11, 694/12, 694/19, 694/13, 1036, 1054/2

68. Tamási – Erdőréz (Tamási 115)

Lelőhely-azonosító: 52137

A leelőhely megjelölése: neolit telep, római kori kincslelet

A leelőhely leírása: 1941-ben a Koppány völgyében, kocsma jégvermének ásásakor római kori bronz istenszobrokat és egyéb bronztárgyakat találtak. Az elrejtett kincslelet környékének Csalog József által történt feltárásakor csupán egy neolit hárszletet találtak, római jelenségek nem kerültek elő.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0756/24, 0756/26

69. Tamási – Miklósvár, Hársfa u. 2. (Tamási 117) Lelőhely-azonosító: 52139

A leelőhely megjelölése: ismeretlen korú kemence

A leelőhely leírása: Torma István szóbeli közlése szerint a Hársfa u. déli részének elején fekvő, 2. sz. ház udvarán ismeretlen korú kemencét vágtak át. A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés

Hrsz.: 1770/1, 1770/2, 1774, 1844/1

70. Tamási – Fornád, Tsz melletti tó partja (Tamási 121)

Lelőhely-azonosító: 52198

A leelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Szentmártoni-patak nyugati oldalán, a Tsz-től délnyugatra, az északról számított második tó melletti legmagasabb dombon, a szántás szélében kb. 20 méter hosszan Árpád-kori cserepeket talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0211/1, 0211/2, 0224/5

71. Tamási – Gonozd (Tamási 122)

Lelőhely-azonosító: 52200

A lelőhely megjelölése: őskori telep, Árpád-kori telep, középkori templom

A lelőhely leírása: Torma István 1962-ben a Gonozd-patak déli oldalán lévő dombon a távvezetékoszlopok körül téglatöredékeket és néhány embercsontot talált (Kismező, Basa-föld, Torma I. 116. lelőhely). K. Németh András a Pigler-tanyától délre, a halastavak kanyarulatában és az északnyugat–délkeleti irányú tó északi oldalán is, kb. 100×30 méter nagyságú területen, továbbá a főút kanyarjánál északi irányból a gonozdi halastóba folyó patak keleti oldalán, az országúttól észak felé haladva kb. 20 méter hosszan, valamint ezzel szemben, a patak nyugati oldalán és tetején kb. 50 méter hosszan Árpád-kori cserepeket gyűjtött, utóbbi helyen őskori cserepeket is talált. Ugyancsak ő azonosította 2015-ben az 1962-ben leírt téglatörmelékek alapján a középkori Gonozd templomát.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0102, 0104/3, 0115, 0121/1, 0122/2, 0122/3, 0127, 0130, 0135/3, 0139

72. Tamási – Kecsege, Gádor-völgy I. (Tamási 123)

Lelőhely-azonosító: 52201

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Rétvölgyi-patak és a Fürged-patak összefolyásától délre kb. 200 méterre kezdődően kb. 100 méter hosszan, főleg egy a völgyből néhány méternyire kiemelkedő nyugat-keleti irányú kiugráson őskori és római cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0469/2

73. Tamási – Kecsege, Gádor-völgy II. (Tamási 124)

Lelőhely-azonosító: 52202

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Rétvölgyi-patak nyugati oldalán, a Csollányosra vezető kövesút nyugat–keleti irányú részétől északra kb. 300 méterre, és tőle délre, közvetlenül a patak partján folytatódva kb. 30 méter hosszan kevés Árpád-kori cserepet gyűjtött. A lelőhely a patak másik partjára is kiterjed, kevés, szórványos leletanyag hasonló nagyságú területen gyűjthető.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0469/2

74. Tamási – Kenderföld (Tamási 125) Lelőhely-azonosító: 52209

A lelőhely megjelölése: őskori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben a Kenderföld délnyugati sarkában, a domb tetején kb. 200×100 méteres területen, a dombtól nyugatra folyó patakkal párhuzamosan őskori cserepeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0715/1, 0715/5, 0715/6

75. Tamási – Kenderföld II. (Tamási 126) Lelőhely-azonosító: 52209

A lelőhely megjelölése: kora Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2010-ben a Kenderföld III. (Tamási 92, lelőhely-azonosító: 76385) lelőhelytől keletre kb. 250 méterre, egy északnyugat-délkelet irányú kiemelkedés tetején, a Kenderföld legmagasabb kiemelkedésén Árpád-kori cserépbográcsperemet és két jellegtelen oldaltöredéket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0715/30

76. Tamási – Martinca, Vitéz-telek (Tamási 128)

Lelőhely-azonosító: 52219

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Fürgedi-patak nyugati oldalán, a pusztától délnyugatra fekvő halastó partján, a dél felé emelkedő domb oldalán és tetején római kori cserepeket gyűjtött. A római teleppel részben fedésben, de attól dél felé a parton folytatódva őskori cserepek is előkerültek.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0546/2, 0546/3, 0546/4, 0546/5, 0546/6, 0546/7, 0546/8

77. Tamási – Messzi-rétföld II. (Tamási 129)

Lelőhely-azonosító: 52240

A lelőhely megjelölése: kora Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Csollányospusztára vezető, nyugat-keleti irányú kövesúttól délre kb. 600 méterre, a Rétvölgyi-patak nyugati oldalán, a gázos vetésben egy igen kopott cserépbogrács-peremet és egy jellegtelen, talán szintén koraközépkori peremdarabot talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0584/9

78. Tamási – Szemcse, Tökös-tói-dűlő (volt kertészet) (Tamási 130)

Lelőhely-azonosító: 52305

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, római kori épület

A lelőhely leírása: A Koppány északi oldalán, Szemcsétől keletre, részben az egykori kertészet törmelékével fedésben, az ártérből enyhén kiemelkedő magaslaton római kori építési törmeléket, valamint tőle főleg keletre római kerámiát talált K. Németh András.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 016/5, 017, 019/16, 019/19, 019/20

79. Tamási – Szemcse-Szőlőhegy (Tamási 131)

Lelőhely-azonosító: 52311

A lelőhely megjelölése: avar kori temető

A lelőhely leírása: 1968-ban Rosner Gyula vezetésével 11 sír feltárására került sor a Fancsali-féle szőlőben.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés Hrsz.: 01081/2, 01083/6, 2563/4, 4705/1, 4705/2

80. Tamási – Rácvölgy (Tamási 133)

Lelőhely-azonosító: 22996

A lelőhely megjelölése: kora Árpád-kori temető

A lelőhely leírása: 1973-ban a Borkombináthoz vezető út építésekor 6-8 sírt dúltak szét. Gaál Attila leletmentése egyetlen sír feltárását eredményezte, amelyben egy ezüst S-végű karika melléklet volt. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: útépítés, mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0900/11, 0900/28, 0900/29, 0913, 0922/2, 0945/3

81. Tamási – Rácvölgy, Pénzes-oldal (Tamási 134)

Lelőhely-azonosító: 52284

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, ismeretlen korú emléket

A lelőhely leírása: K. Németh András 2011-ben a Rácvölgy déli házcsoportjával szemben, a patak keleti oldalán, a dűlő teljes területén őskori kerámiát, északkeleti sarkában pedig néhány római töredéket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0939/23, 0939/24, 0940/2, 0941/2

82. Tamási – Rácvölgy, Erdészet (Tamási 137)

Lelőhely-azonosító: 52257

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András adatgyűjtése szerint a géptelep keleti oldalán, az erdő szélén található hűtőház építésekor sok cserepet találtak és egy vastag, égett agyagboltozatos kemencét találtak. Ugyancsak ő 2000-ben a hűtőház mögötti part fűvét megbolygatva Árpád-kori cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés

Hrsz.: 01037, 01038

83. Tamási – Messzi-rétföld (Tamási 138)

Lelőhely-azonosító: 52222

A lelőhely megjelölése: őskori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Rétvölgyi-patak keleti oldalán, a csollányosi kövesúttól délre kb. 1 km-re, a patak felett átívelő távvezeték vonalától kissé északra két őskori cserepet és egy pattintott követ talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0584/11

84. Tamási – Adorjánpuszta keleti szélénél emelkedő domb (Tamási 139)

Lelőhely-azonosító: 52146

A leelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A leelőhely leírása: Torma István 1961-ben az Adorjánpuszta keleti szélénél emelkedő dombon Árpád-kori cserepeket talált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0687/80

85. Tamási – Miklósvár, Plébániai szőlő (Tamási 141)

Lelőhely-azonosító: 52141

A leelőhely megjelölése: bronzkori telep, bronzkori temető

A leelőhely leírása: Wosinsky Mórtól tudjuk, hogy „a miklósvári kastély átellenében fekvő plébániai szőlő rigolozása alkalmával” bronzkori urnasírokat és „tűzhelyeket” találtak. A pontos hely jelenleg nem ismert, az egykori plébániai szőlő épülete a mai Várhegy utca 10. számú ház helyén állt.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 1673/3, 1691, 1693, 1694, 1695/1, 1695/2, 1696

86. Tamási – Kishenye (Tamási 143)

Lelőhely-azonosító: 84077

A leelőhely megjelölése: ismeretlen korú sír

A leelőhely leírása: K. Németh András 2012-es adatgyűjtése szerint az 1950-es években Kishenyén szőlő alá forgatás során magányos, melléklet nélküli, ismeretlen korú csontvázat találtak, amelynek helyén később, a cseresznyés kialakításakor területrendezést hajtottak végre.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 3674

87. Belső-rétföld (Tamási 144)

Lelőhely-azonosító: 84589

A leelőhely megjelölése: római kori telep

A leelőhely leírása: Németh András 2013-ban az északabbra fekvő Szentmártoni-halastó nyugati felén, az egykori Széchenyi TSz telephelyétől keletre, a tó szélén római kori telepet azonosított, amelynek északi széle a telep északi szélének meghosszabbításában van, délen pedig a mélyúttól délre fekvő villanyoszlopig terjed.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettség: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0255/2, 0256/5, 0256/12, 0256/13, 0266/2

88. Tamási – Szentmártoni-dűlő 2. leelőhely (Tamási 145)

Lelőhely-azonosító: 84591

A leelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: 2013-ban K. Németh András a szentmártoni délebbi halastó keleti oldalán, a gáttól délre római cserepeket talált kb. 150-200 méter hosszan, amelyek a dombvonulatot kettévágó, északnyugat-délkelet irányú mellékvölgy két oldalán sűrűsödtek. A mellékvölgy fölé emelkedő domb dél-délnyugati részén szórványosan római téglatöredékeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0276/4

89. Tamási – Bajcsy-Zsilinszky utca (Tamási 149)

Lelőhely-azonosító: 84607

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során BajcsyZsilinszky utcában őskori és római kori telepet azonosított. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1087/115, 1087/116, 1087/117, 1087/119, 1170/2, 1171, 1172/3

90. Tamási – Várhegy 2. lelőhely (Tamási 151)

A lelőhely megjelölése: késő bronzkori temető, kora vaskori temető

Lelőhely-azonosító: 84607

A lelőhely leírása: Wosinsky Mór jegyezte fel, hogy 1895-ben Tamásiban, Fröhvirth Jenő szőlőjében számos bronzkori sírt dúltak fel, az itt talált edények és bronztárgyak képét monográfiájában közölte is.

A Fröhvirth-féle szőlő az ún. Kishorhos déli részének nyugati felén található, a nemrég megnyílt pincemúzeummal nagyjából szemben. A régi telekkönyvi adatok szerint dr. Fröhvirth Jenő számos szőlő művelési ágú területet birtokolt. Egybefüggő területe volt a Kishorhos déli felétől nyugatra (1365013655 hrsz.), valamint a Várhegy utca észak-déli irányú ága és a Kishorhos közti részen (13669-13673 hrsz.).

Az 1930-as évekből további két híradás is ismert várhegyi őskori leletekről, ezek valószínűleg szintén lelőhelyünkre vonatkoznak. Egy 1930. február 8-i MTI-hír szerint „A Tolnamegyei Tamási község Várhegy nevű részében az utóbbi időben gazdag őskori leleteket: őskori sírokat, csontvázakat és eszközök találtak. Szévald Oszkár alispán intézkedett, hogy a lelőhelyen megkezdjék a régészeti kutatásokat.” A Tolnamegyei Újság 1934. szept. 12-i számában Bronzkori urnatemető és egyéb régészeti leletek Tamásiban. A szekszárdi múzeum ásatásai címmel megjelent tudósítás szerint Mohay Imre várhegyi szőlőjében urnatemetőre bukkant, amelyből Csalog József szekszárdi múzeumigazgató feltárt 5 db, 80 cm mélyen fekvő mészbetétes urnasírt.

Mészáros Gyula megyei múzeumigazgató 1958-as tamási kiszállása során feljegyezte, hogy Müller Károly általános iskolai gondnok elmondása szerint „a Várhegy mögött, valószínűleg a Bakonyi-féle szőlőben” rigolározáskor kb. 10 éve mészbetétes edényeket találtak. Ez szintén lelőhelyünkre utalhat, mert ez a telek a Várhegy utca kezdetén, annak déli oldalán található, ahol azóta lakóház épült.

Kétségtelenül ennek a temetőnek a része lehetett az a kora vaskori urna, amelyet a Donátus-szoborral szemközt, az út alacsony partjából Torma István az 1980-as évek elején bontott ki. Az említett út a Fröhvirth-szőlőt délen lezáró, nyugat-keleti irányú dűlőúttal azonos.

A fenti, évtizedek során a Várhegy különböző pontjain előkerült leletek egy nagy kiterjedésű, viszonylag ritkás urnatemető különböző részeit jelzik. Megjegyzésre érdemes, hogy a Fröhvirth Jenő által birtokolt egyik szőlőterülettel (13673 hrsz.) érintkezik a volt plébániai szőlő telke (13677 hrsz., lelőhelyazonosító:

52141), ahonnan Wosinsky leírásából szintén urnatemető ismert, így lelőhelyünk vélhetőleg összetartozik azzal.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1668/1, 1668/3, 1668/5, 1668/6, 1669/1, 1669/2, 1670, 1671, 1672, 1673/1, 1673/2, 1673/3, 1676/1, 1676/2, 1676/4, 1676/5, 1676/6, 1676/7, 1676/8, 1676/9, 1676/10, 1676/11, 1676/12, 1677, 1678, 1679/1, 1679/2, 1680/1, 1680/2, 1680/3, 1681/1, 1681/2, 1682/4, 1682/6, 1682/7, 1682/8, 1682/9, 1682/10, 1683, 1684, 1685, 1686, 1688/1, 1688/2, 1688/3, 1689/2, 1691, 1692/1, 1692/2, 1692/4, 1692/5, 1692/6, 1692/7, 1693, 1694, 1695/1, 1695/2, 1696, 1697/2, 1697/3, 1697/4, 1698, 1699/2, 1762/2, 1763/2, 1773, 1774, 4483/1, 4498/5, 4499/4, 4499/5, 4499/7, 4500, 4501/3, 4501/4, 4503/1, 4503/5, 4504, 4505/1, 4505/3, 4505/4, 4629, 4631

91. *Tamási – Csontos Gyula utca (Tamási 154)*

Lelőhely-azonosító: 87139

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a Csontos Gyula utca 1/a. és 1/b. számú házak bekötéseinek árkaiban két gödör metszetét figyelte meg, amelyek talán a közeli római villa körüli településhez tartozhattak.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 496/13, 496/12, 498/4

92. *Tamási – Hunyadi utca (Tamási 156)*

Lelőhely-azonosító: 87143

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a Hunyadi utca 17. és 15. számú házak között, kb. 80 méter hosszú szakaszon 8 római kori régészeti objektumot figyelt meg, továbbá a dűlőút két oldalán, a Gonozdi-patak nyugati felén húzódó szántóföldön késő bronzkori (urnamezős kultúra) kerámiát is gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0111/19, 0111/20, 0114, 0118/5, 0120/1, 0152/1, 0152/2, 0153/4, 0153/5, 0153/10, 204, 205, 206, 1971, 1972, 1973, 1974, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996

93. *Tamási – Móra Ferenc utca (Tamási 157)*

Lelőhely-azonosító: 87145

A lelőhely megjelölése: avar kori telep, Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a Kinizsi utcában, a Honvéd utcai kereszteződés fölött 50 méterre, valamint a Móra Ferenc u. 5. számú ház előtti árokszakaszon újabb két helyen réteges betöltésű beásásokat figyelt meg. K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során a Móra Ferenc utca 8. és 11. számú házak közti szakaszon 12 régészeti objektumot dokumentált, egy Árpád-kori kemence kivételével avar kori telepjelenségeket. A lelőhely a dél felé párhuzamos Honvéd utcáig is lenyúlik, itt a 39. számú ház

előtt átvágott sütőkemencét figyelt meg. K. Németh András 2016-ban a Móra Ferenc u. 6. sz. ház udvarában leletmentés keretében két kora Árpád-kori edényégető kemence részletét bontotta ki. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 138, 141, 142/1, 142/2, 143, 144, 145, 1933/21, 1941/32, 1941/39, 1941/40, 1958/3, 1961, 1962/1, 1962/2, 1962/3, 1962/10, 1962/14

94. *Tamási – Klapka köz (Tamási 158)*

Lelőhely-azonosító: 87315

A lelőhely megjelölése: késő középkori település

A lelőhely leírása: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a Klapka közben ásott árokban késő középkori kerámiatöredékeket talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 875, 876, 877, 879, 880, 881, 883, 886, 887, 1188/2, 1188/3

95. *Tamási – Wesselényi utca 7-11. szám előtt (Tamási 159)*

Lelőhely-azonosító: 87317

A lelőhely megjelölése: őskori telep

A lelőhely leírása: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a 7. sz. ház előtt egy 8 méter hosszú, a 11. sz. ház előtt pedig egy 6 méter hosszú őskori beásást (házhelyet?) figyelt meg, amelyekből őskori kerámiatöredékeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1087/68, 1087/71, 1087/72, 1087/73, 1087/74

96. *Tamási – Miklósvár (Tamási 162)*

Lelőhely-azonosító: 87615

A lelőhely megjelölése: rézkori telep, késő bronzkori telep, Árpád-kori telep, ismeretlen korú sír A lelőhely leírása: Miklósvár nyugati részén, ma már beépített területen több helyen kerültek elő leletek. Az ezekre vonatkozó adatokat Torma István gyűjtötte össze, aki szerint „a Hársfa utca mindkét oldalán, a vadaskerti kaputól a Termálfürdő vonaláig és a Koppány partjától a Várhegy utcáig nagy kiterjedésű késő bronzkori telep terült el”. A lelőhelyen belül rézkori és Árpád-kori telep-re utaló leletek is előkerültek, valamint egy ismeretlen korú csontvázas temető maradványai is ismertek.

A lelőhely részét képezik az alábbi, archivált lelőhelyek:

– Dám utca: K. Németh András 2017-ben a Termálfürdő és Miklósvár városrész csapadékvíz-elvezetése című projekt régészeti felügyelete során a Dám utca két ágának északi végei között ásott vízvezető árok falában három, a Dám u. 1. sz. ház előtti részen pedig további két őskori (késő bronzkori?) objektumot azonosított.

– Dorombosi földvár északi lába: Wosinsky Mór említi, hogy a dorombosi földvár „északi csúcsának aljában, a miklósvári fasor mellett elterülő vadaskerti földekben” égetett csontokkal és hamuval teli bronzkori urnákat találtak. Torma István leírása szerint „A miklósvári fasor a vadaskert egykori kapujáig tartó hársfasorral azonos, amely enyhén bevágódott mélyutat határol. Itt gyűjthette leleteit Wosinsky Mór. Az út keleti partjából, a [vadaskerti] kaputól kb. 15-20 méterre az ötvenes évek

második felében egy összeragasztható, kiegészíthető késő bronzkori edényt szedett ki (...) Brücher István.”

- Erdősor u 3-4.: Csiszér Antal régésztechnikus 2004-ben szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésnek régészeti felügyelete során égett, vörös rétegeket figyelt meg, korhatározó kerámia nélkül.
- Hársfa u. 26/b.: az 1980-as évek közepén Gere László és Vizi Márta lakossági bejelentés nyomán néhány ismeretlen korú, melléklet nélküli csontvázas sírt bontott ki.
- Hársfa u 42. előtt: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a 42. szám előtti sarok árkában őskori (bronzkori?) gödör maradványát figyelte meg, amelyből sok kerámiatöredéket gyűjtött.
- Hársfa u 46-48.: Csiszér Antal régésztechnikus 2004-ben a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésnek régészeti felügyelete során az árok falában hamus, szürkés foltot észlelt, a kidobott földből pedig őskori (bronzkori?) kerámia-töredékeket gyűjtött.
- Miklósvár: Torma István 1962-ben pontosabban ismeretlen helyen Baden-kultúras cserepeket talált. – Miklósvár u. 15.: K. Németh András 2015-ben lakossági bejelentés nyomán a ház előtti, az esőtől beszakadt járda alatti lyukat kitisztítva őskori objektumot figyelt meg, továbbá a víz által kimosott, másodlagos helyzetű embercsontokat gyűjtött össze.
- Miklósvár u. 17.: 1971-ben építkezéskor a ház telkén, bronzkori telep területén cserépedényben elrejtett későbronzkori bronzcsészeleletet találtak.
- Miklósvár u 24.: Torma István 1968-ban „a miklósvári kastély kertjének északnyugati sarkába épített ház alapozásából” késő bronzkori vagy kora vaskori kerámiát gyűjtött.
- Miklósvár 29 előtt: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a 29. sz. előtt őskori kerámiát gyűjtött.
- Miklósvár, Vas Gereben u.: Torma István Pekoli József Vas Gereben utcai háza előtt, közművezetés miatt ásott árokból Árpád-kori oldaltöredéket gyűjtött.
- Szent István park: 2013-ban K. Németh András a Páriba vezető kerékpárút és a Dám utca között fekvő játszótéren vakondtúrásokban és a fű között néhány jellegtelen bronzkori kerámiát figyelt meg. Ugyancsak ő 2015-ben a geotermikus közműrendszer kiépítése földmunkáihoz kapcsolódó régészeti szakfelügyelet során a Szent István park mellett, a kerékpárút északi oldalán haladó nyomvonalban egy kelta és középkori kerámiatöredékeket is tartalmazó objektum részletét tárta fel.
- Vas Gereben utca: az utcának azon a szakaszán, amely a Miklósvár és a Hársfa utcát összeköti, 2005ben közműárok ásás során őskori leletek kerültek elő, köztük egy rézkori (Baden-kultúras) bögre, amelyeket K. Németh András gyűjtött össze. 2008-ban Czövek Attila a Vas Gereben utca 1. számú ház telkén alapárokásáshoz kapcsolódó régészeti felügyelet során néhány szórvány őskori (rézkori?) kerámiát figyelt meg.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés, útépítés, mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 022, 01030/2, 01030/3, 01031/3, 01031/5, 01033/3, 01033/11, 01049/2, 01059, 01063/1, 1668/1, 1668/3, 1668/5, 1668/6, 1669/1, 1669/2, 1670, 1671, 1672, 1673/1, 1673/2, 1673/3, 1676/1, 1676/4, 1676/2, 1676/5, 1676/6, 1676/7, 1676/8, 1676/9, 1676/10, 1676/11, 1676/12, 1677, 1678, 1679/1, 1679/2, 1680/1, 1680/2, 1680/3, 1681/1, 1681/2, 1682/4, 1682/6, 1682/7, 1682/8, 1682/9, 1682/10, 1683, 1684, 1685, 1686, 1688/1, 1688/2, 1688/3, 1689/2, 1691, 1692/1, 1692/2, 1692/4, 1692/5, 1692/6, 1692/7, 1693, 1694, 1695/1, 1695/2, 1696, 1697/2, 1697/3, 1697/4, 1698, 1699/2,

1700/3, 1715, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1727, 1728, 1729/1, 1729/2, 1730, 1731, 1732/1, 1732/2, 1733, 1734/1, 1734/2, 1735/1, 1735/2, 1736/1, 1736/2, 1737/1, 1737/2, 1738/1, 1738/2, 1739/1, 1739/2, 1740/1, 1740/2, 1741/1, 1742/1, 1741/2, 1742/2, 1743/1, 1743/2, 1744, 1745/1, 1745/2, 1746/1, 1746/2, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755/1, 1755/2, 1756, 1757/1, 1757/21761/2, 1762/2, 1763/2, 1773, 1774, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793/1, 1793/2, 1793/3, 1793/4, 1799, 1800, 1801/1, 1801/2, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832/1, 1832/2, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1844/1, 1844/2, 1844/3, 1845, 1846/1, 1846/3, 1846/4, 1846/5, 1846/6, 1846/7, 1846/8, 1846/9, 1846/14, 1846/18, 1846/19, 1846/21, 1846/24, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853/1, 1853/3, 1853/4, 1853/5, 1853/7, 1853/8, 1853/9, 1853/10, 1853/11, 1853/12, 1853/13, 1853/14, 1853/15, 1853/16, 1853/17, 1853/18, 1853/19, 1853/20, 1853/21, 1853/22, 1853/23, 1853/24, 1853/25, 1853/26, 1853/27, 1853/28, 1853/29, 1853/30, 1853/31, 1853/32, 1853/33, 1853/34, 1853/35, 1853/36, 1853/37, 1853/38, 1853/39, 1853/40, 1853/41, 1853/42, 1853/43, 1853/44, 1853/45, 1853/46, 1853/47, 1853/48, 1853/49, 1853/50, 1853/51, 1853/52, 1853/53, 1853/54, 1853/55, 1853/56, 1853/57, 1853/58, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870/1, 1870/2, 1872/1, 1872/2, 1872/3, 1872/4, 1872/5, 1872/6, 1872/7, 1872/8, 1872/10, 1872/12, 1872/13, 1872/9, 1872/11, 1872/16, 1872/17, 1872/18, 1872/19, 1872/20, 1872/21, 1872/22, 1872/23, 1872/24, 1872/25, 1872/26, 1872/27, 1872/28, 1874, 1881/1, 1881/2, 1881/3, 1882/2, 1882/3, 1882/4, 1882/5, 1882/6, 1882/7, 1882/8, 1882/9, 1882/10, 1882/11, 1882/12, 1882/13, 1882/14, 1882/15, 1882/16, 1882/17, 1882/18, 1882/19, 1882/20, 1882/21, 1882/22, 1882/23, 1882/24, 1882/25, 1882/26, 1882/27, 1882/28, 1882/29, 1882/30, 1882/31, 1882/32, 1882/33, 1882/34, 1882/35, 1882/36, 1882/37, 1882/38, 1882/39, 1882/40, 1882/41, 1882/42, 1882/43, 1882/44, 1882/45, 1882/46, 1882/47, 1882/48, 1882/49, 1882/50, 1882/51, 1882/52, 1882/53, 1882/54, 1882/55, 1882/58, 1882/60, 1882/61, 1882/62, 1882/63, 1882/66, 1882/67, 1882/71, 1882/72, 1882/73, 1882/74, 1882/75, 1882/84, 1882/85, 1882/86, 2556, 2557/92, 2563/7, 4483/1, 4498/5, 4499/4, 4499/5, 4499/7, 4500, 4501/3, 4501/4, 4503/1, 4503/5, 4504, 4505/1, 4505/3, 4505/4, 4629, 4631,

97. Tamási – Várhegy (Tamási 163)

Lelőhely-azonosító: 88067

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú temető

A lelőhely leírása: A Várhegy nevű szőlőhegy tetején szőlőtelepítés végett ásott árkokban 2014-ben csontvázakat bolygattak meg. K. Németh András helyszínelése során az embercsont-sűrűsödések alapján 16 sír helyét különítette el. Korhatározó lelet nem került elő.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 4406/4, 4408, 4433/1, 4433/2

98. Tamási – Bem utca (Tamási 164)

Lelőhely-azonosító: 88089

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú temető

A lelőhely leírása: K. Németh András 2014-ben végzett adatgyűjtése szerint az 1980-as években a Bem utca északi végén, a keleti oldalon az utolsó háznál (29. szám) kézzel történt szuterinásás közben koponyák kerültek elő. A környéken mások is beszámoltak csontvázak előkerüléséről.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfejtetés

Hrsz.: 1941/2, 1941/5, 1941/6, 1941/9, 1941/33, 1941/45

99. Tamási – Szemcse 1. lelőhely (Tamási 165)

Lelőhely-azonosító: 89783

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben Szemcsétől nyugatra, a 65-ös főúttól északra, a patak és annak nyugat felől érkező mellékága által közrezárt földnyelv keleti oldalán és tetején őskori és római cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 036/2

100. Tamási – Szemcse 2. lelőhely (Tamási 166)

Lelőhely-azonosító: 89785

A lelőhely megjelölése: török kori település, ismeretlen korú temető

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcsétől nyugatra folyó patak nyugatról érkező délebbi mellékága és a főág által közrezárt széles földnyelv délkeleti részén egymástól pár méterre két embercsontot talált, környékükön pedig pár török kori cserepet gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 036/2

101. Tamási – Szemcse 3. lelőhely (Tamási 167)

Lelőhely-azonosító: 89787

A lelőhely megjelölése: avar kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcsétől nyugatra folyó patak két nyugati mellékága között kb. középen, a patakka párhuzamos dombvonulat kelet felé kiszélesedő lankáján néhány tíz méter hosszan kevés avar kori cserepet talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 036/2

102. Tamási – Szemcse 4. lelőhely (Tamási 168)

Lelőhely-azonosító: 89789

A lelőhely megjelölése: török kori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcsétől nyugatra folyó patak északabbra fekvő, nyugat felől érkező mellékága torkolatától délre, a domb délkeleti részén kevés hódoltság kori leletanyagot gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 036/2

103. Tamási – Szemcse 5. lelőhely (Tamási 169)

Lelőhely-azonosító: 89791

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcsétől nyugatra folyó patak keleti felén, az északabbi mellékág torkolatának vonalától kissé északra egy kisebb foltban néhány Árpád-kori talált. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 045/13, 045/14, 045/15

104. Tamási – Szemcse 6. lelőhely (Tamási 170)

Lelőhely-azonosító: 89793

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcsétől északra húzódó erdősáv északi oldalán, a patakra lejtő nyugati domboldalon kevés jellegtelen őskori és római kori kerámiát gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 045/1, 045/7

105. Tamási – Adorjánpuszta, Pokol-gödör alatt 1. lelőhely (Tamási 171)

Lelőhely-azonosító: 89795

A lelőhely megjelölése: török kori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Pokol-gödör bejáratától keletre, a meredek dombvonulat lábánál, a folyóval párhuzamosan húzódó, igen enyhe kiemelkedésen török kori településre utaló cserepeket gyűjtött. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0698/10, 0698/11

106. Tamási – Adorjánpuszta, Pokol-gödör alatt 2. lelőhely (Tamási 172)

Lelőhely-azonosító: 89797

A lelőhely megjelölése: török kori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben az Adorjánpuszta, Pokol-gödör alatt 1. lelőhelytől (Tamási 172, lelőhely-azonosító: 89797) délkeletre kb. 150 méterre, a meredek, erdős domboldal és a dűlőút találkozásánál egy kb. 50 méter hosszú foltban török kori leleteket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0698/11, 0698/12

107. Tamási – Adorjánpuszta, Határ-völgy (Tamási 173)

Lelőhely-azonosító: 89799

A lelőhely megjelölése: török kori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Koppány északi felén, a tamási határ keleti szélén, attól kb. 100 méterre nyugatra, a dűlőút által átvágott kisebb domb déli, szántott felének legmagasabb részén néhány 10 méter hosszan kevés török kori cserepet gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0700/4, 0703/1, 0703/2, 0704

108. Tamási – Adorjánpuszta, 5. lelőhely (Tamási 174)

Lelőhely-azonosító: 897801

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben Adorjánpuszta belterületének délnyugati szélén, az út déli felén lakossági bejelentésre egy kiszántott foltból Árpád-kori cserepeket gyűjtött, valamint egy kiszántott kemencét azonosított. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0687/72, 0687/89, 0687/90

109. Tamási – Miklósvár utca (Tamási 175)

Lelőhely-azonosító: 89803

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: Torma István 1960-ban a Miklósvár utca feletti partos részen, a Relax Café és a volt Muskátlí vendéglő között nagyjából félúton Árpád-kori (?) kemencét és melléklet nélküli sírt tárt fel, amelyeknek korban nincs közük egymáshoz. Ugyancsak ő az egykori artézi kút és a strand között 1974ben néhány középkori kerámiát szedett össze. K. Németh András 2015-ben a termálfürdő parkolójának déli szélén, a Koppány felé lejtő domb lábánál ásott vízelvezető árok partjából középkori cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1795/3, 1796, 1797, 1798, 1844/1, 1844/4, 1874, 1875/5

110. Tamási – Kismező 1. lelőhely (Tamási 176)

Lelőhely-azonosító: 89813

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben az egykori döngkút fölötti erdősáv délnyugati sarkának vonalában, a domb tetejének keleti peremén elszórtan néhány római cserepet talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0111/4

111. Tamási – Kismező 2. lelőhely (Tamási 177)

Lelőhely-azonosító: 89813

A lelőhely megjelölése: neolit telep, római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Kismező 1. lelőhelytől (Tamási 176, lelőhely-azonosító: 89813) északra kb. 150 méterre egy délnyugat felé benyúló mellékvölgy keleti szélén két neolit (vonaldíszes) és három római kori cserepet szedett össze.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0111/22

112. Tamási – Gonozd (Szemcséd) (Tamási 178)

Lelőhely-azonosító: 89817

A leelőhely megjelölése: neolit telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Szemcse és Gonozd közti egykori határt jelző, használaton kívüli úttól északnyugatra, a szántott peremtől nyugatra kb. 100 méterre kevés leletet talált, a meghatározható két töredék a neolit vonaldíszes kultúrát képviseli.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0121/1

113. Tamási – Gyepföld (Tamási 179)

Lelőhely-azonosító: 89819

A leelőhely megjelölése: avar kori telep

A leelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a Gonozdi-patak keleti felén, a város széle és a gonozdi kanyar között nagyjából félúton, a hármass villanyoszlop közelében elszórtan néhány cserepet gyűjtött, az egyetlen jellegzetes darab alapján a leelőhely valószínűleg avar kori.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0159/81

114. Tamási – Volt 2. sz. Általános iskola (Tamási 180)

Lelőhely-azonosító: 91753

A leelőhely megjelölése: késő középkori település, török kori település

A leelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a geotermikus közműrendszer kiépítése földmunkáihoz kapcsolódó régészeti szakfelügyelet során a volt 2. sz. általános iskola udvarán három, a minimális leletanyag alapján a török korra keltezhető gödröt dokumentált.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfejtetés

Hrsz.: 1844/1, 1585

115. Tamási – Bocskai-köz (Tamási 181)

Lelőhely-azonosító: 91755

A leelőhely megjelölése: ismeretlen korú sír

A leelőhely leírása: K. Németh András 2015-ben a geotermikus közműrendszer kiépítése földmunkáihoz kapcsolódó régészeti szakfelügyelet során a Bocskai déli részén, az árok kidobott földjéből emberi csontvázhhoz tartozó csonttöredékeket gyűjtött össze, de az árok falában a sír feltjtát nem sikerült megfigyelnie.

A leelőhely besorolása: nyilvántartott

A leelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfejtetés

Hrsz.: 44/1, 46, 47, 48

116. Tamási – Szarkahegy északi lába (Tamási 182)

Lelőhely-azonosító: 92275

A leelőhely megjelölése: bronzkori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2014-ben szennyvízcsatorna-hálózat bővítése régészeti felügyelete során az Erdőrész 5. számú házzal szemben, a Szarkahegy utca 47. számú háztól keletre, a gerincvezeték árkanak falából néhány méter hosszan a humusz alól bronzkori kerámiatöredékeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 1447/10, 1479, 1492/5

117. Tamási – Alsó Fornád (Tamási 183)

Lelőhely-azonosító: 92337

A lelőhely megjelölése: őskori telep, római kori telep, középkori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2000-ben a Cseringáti-patak nyugati oldalán, az egykori fornádi vasútállomás és a Fornádról Kecsegrére vezető út között egy kis kiemelkedésen néhány őskori, római kori és középkori cserepet gyűjtött. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0323/10

118. Tamási – Kossuth tér–Arany János utca találkozási pontja (Tamási 184)

Lelőhely-azonosító: 92339

A lelőhely megjelölése: kora újkori telep

A lelőhely leírása: Gaál Attila 1997-ben gázvezeték-fektetés régészeti felügyelete során a Kossuth tér és Arany János utca találkozásánál 17. századnak meghatározott hulladékgödör maradványát figyelte meg.

A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés, közműfektetés

Hrsz.: 302/7

119. Tamási – Miklósvár, üdülőtelep felett (Tamási 185)

Lelőhely-azonosító: 92341

A lelőhely megjelölése: avar kori telep

A lelőhely leírása: Torma István 1977-ben a mai miklósvári üdülőtelep mellett, a Boróka utca keleti vége közelében, a Szemcse-Szőlőhegy felé vezető út erdő felőli oldalán, közvetlenül az út mellett három foltból avar kori cserepeket gyűjtött. A lelőhelyet 2016-ban K. Németh András azonosította újra. A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés, közműfektetés
Hrsz.: 2560/4

120. Tamási – Kishenyey iskola (Tamási 186)

Lelőhely-azonosító: 92831

A lelőhely megjelölése: neolitik (dunántúli vonaldíszes kerámia) telep, késő bronzkori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2016-ban villanyoszlopcsere régészeti szakfelügyelete során hat, egymás mellett sorakozó gödörben talált neolitik és késő bronzkori objektumokat, illetve leleteket a Koppány folyóval párhuzamosan futó kishenyeyi útszakasz mellett, továbbá a volt kishenyeyi iskola vonalában fekvő, valamint a Szurokhegy utca nagy kanyarja mellett ásott gödrökben, a Koppánnyal

párhuzamos dűlőúttól északra fekvő keskeny szántóföldet bejárva pedig további cserepeket gyűjtött, A lelőhely besorolása: nyilvántartott

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás), építkezés, közműfektetés Hrsz.: 0760/2, 0760/3, 0767, 3628/1, 3628/2, 3330

121. Tamási – Dorog-dűlő

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú telep

A lelőhely leírása: Ódor János Gábor és K. Németh András 2014-ben a 61-es úttól kb. 2 km-re északra, a Fürgedi-patakon létesített halastó keleti felén, a gáthoz vezető földúttól északra, 10-15 méter hosszú földkitermelés miatt keletkezett partoldalban régészeti korú beásást figyelt meg, de leletet nem találtak.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: anyagkitermelés

Hrsz.: 0524/1

122. Tamási – Vitéz-telek

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: bronzkori telep, római kori telep, 5. századi temető (?)

A lelőhely leírása: Ódor János Gábor és K. Németh András 2014-ben a 61-es úttól kb. 2 km-re északra, a Fürgedi-patakon létesített halastó nyugati oldalán, a tóval párhuzamosan kb. 500 méter hosszan, 200 méter szélességben, főleg késő római, illetve kevés bronzkori kerámiát talált. Helyi adatközlők szerint a lelőhely középső szakaszán korábban szórvány 5. századi fibula és fülbevaló került elő. K. Németh András 2016-ban lakossági bejelentés nyomán a lelőhely északi részén egy esőzés által kimosott római kori kemencét dokumentált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0556/15–18

123. Tamási – Pusztafél-dűlő 2. lelőhely

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2017-ben lakossági bejelentés nyomán a Cseringáti-patak keleti felén, a Győri-katlan felé vezető dűlőút déli oldalán római kori telepet azonosított a patakka párhuzamosan.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás)

Hrsz.: 0603/8–11

124. Tamási – Méhes-alj 1. lelőhely

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: avar kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2017-ben Csollányostól kissé északkeletre, a Fürged-patak nyugatról érkező mellékága déli oldalán, egy északkelet felé benyúló földnyelven 30 méter hosszan avar kori cserepeket gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0515/1

125. Tamási – Méhes-alj 2. lelőhely

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: Árpád-kori telep

A lelőhely leírása: K. Németh András 2017-ben Csollányostól keletre, a Fürged-patak nyugati felén, a patak melletti távvezetékoszlop és patak között néhány Árpád-kori cserepet gyűjtött.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0515/2

126. Tamási – Méhes-völgy

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: őskori telep, késő középkori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2017-ben Csollányostól kissé északkeletre, a Fürged-patak nyugatról érkező mellékágának északi oldalán, a dél felé lejtő domb aljában néhány jellegtelen őskori és több késő középkori kerámiát talált.

A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: mezőgazdasági művelés (mélyszántás) Hrsz.: 0507/3.

127. Tamási – Cseringát

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: késő római kori sír

A lelőhely leírása: A cseringáti sertéstelepen 1977-ben silógödör ásása során késő római sírt bolygattak meg. A leleteket Gaál Attila gyűjtötte be. A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: építkezés

Hrsz.: 0720

128. Tamási – 65-ös út, Rácvölgy (Regöly 81)

Lelőhely-azonosító: 92361

A lelőhely megjelölése: középkori település

A lelőhely leírása: K. Németh András 2016-ban a belterülettől délre kb. 350 méterre, a 65-ös főút keleti oldalán kb. 60 méter hosszan néhány középkori cserepet szedett össze az út 1,5-2 méter magasan bevágódott partjából, amelyet az útrekonstrukcióhoz kapcsolódóan enyhén megfaragtak. Az út árkától keletre már a gyulaji erdő kerítése kezdődik, a középkori település valószínűleg a patak lankásabb, nyugati oldalára, Tamási határában is áttérjed. A lelőhely besorolása: nyilvántartásba vétel alatt

A lelőhely veszélyeztetettsége: útépités, erdőművelés

Hrsz.: 01038

Az azonosított régészeti lelőhelyek téradatait a 2. melléklet tartalmazza.

1.5. Tamási védett műemléki értékeinek értékleltára

1.5.1. Műemlékek

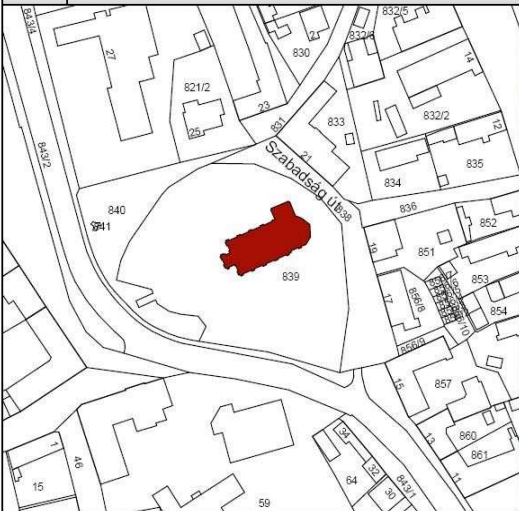
Tamásira 2003-ban, majd 2017-ben is Építészeti örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely meghatározta a település épített örökségének védett illetve védelemre javasolt elemeit, épületeit. A település helyi építési szabályzatában rögzítette a védett épületekre vonatkozó követelményeit. E rendelet függeléke rögzítette a műemléki védelem alatt álló illetve a helyi védelemre javasolt ingatlanokat. A jelen tervezési folyamatot indító adatszolgáltatás során világossá vált, hogy a műemléki védettség előírásai az elmúlt években nem változtak, azok jelenleg is a következők:

Műemléki védelem alatt álló épületek és környezetek					
Törzsszám	Azonosító	megnevezése	cím	hrsz.	Védettségi kategória
4264	8766	Kálvária-kápolna	Kápolna utca	1590	M II
	22495	Kálvária-kápolna ex-lege műemléki környezete		1589/2, 1589/3, 1626, 1660	M körny.
4265	8768	R. k. templom	Szabadság utca	839	M II
	22496	Eszterházy vadászkastély ex-lege műemléki környezete		1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1748, 1790, 1792, 1802, 1801/1, 1753, 1752, 1751, 1750, 1749, 1715, 1747, 1746/1, 1745/1, 1791, 1810	M körny
4266	8767	Eszterházy vadászkastély	Hársfa u. 9/a.	1793/1, 1793/4, 1793/3, 1793/2	M II
	22501	R. k. templom ex-lege műemléki környezete		838, 841, 833, 821/2, 856/9, 856/8, 851, 836, 831, 822, 820, 843/2, 843/5, 844, 3, 2/1, 2/2, 14, 857, 843/3, 59, 843/4, 840	M körny
9045	8769	Vizimalom	Cseringát	0661	M II
	22505	Vizimalom ex-lege műemléki környezete		0657/1, 0657/2, 0659, 0663, 0662, 0665/5, 0665/6, 0665/7, 0721, 0722, 0735/1, 0656	M körny

1.5.2. A műemlékek értékleltára

A műemléki védettség alá tartozó épületeket a következő értékleltár mutatja be, a védettség jellemzőinek ismertetése mellett bemutatva az objektumok és környezetük térbeli elhelyezkedését, fényképét, valamint rövid leírását is.

1	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSEGI FOK
	Szabadság út	templom	839	M

LEÍRÁS

Az egyhajós templom, Ny-i homlokzata elé épült toronnyal, félkörívesen záródó, a hajónál keskenyebb szentéllyel, a szentély felől kontyolt nyeregtetővel, a szentély É-i oldalán sekrestyével létesült. A tornyon kagylódíszes szoborfülkében Szűz Mária-szobor, a hajó torony melletti homlokfalain egy-egy kagylódíszes szoborfülke Szent István vértanú, illetve Szent Lőrinc szobraival, az oromfalakon Szent István és Szent László szobrai. A hajó D-i homlokzatán aszimmetrikus elhelyezésű, körkeretes bejárat. A toronyalj csehsüveg boltozatos, a hajóban csehsüveg-, a szentélyben fiókos dongaboltozat és fiókos félkupola.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A templom

KORREKCIÓS JAVASLAT

2	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSEGI FOK
	Kápolna utca	kápolna	1590	M

LEÍRÁS

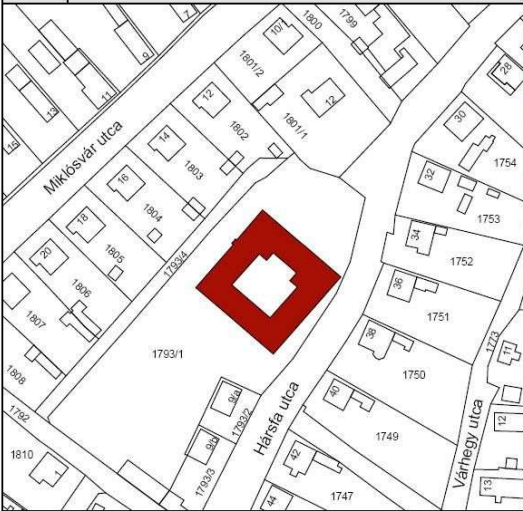
A Tamásiból Hőgyész felé vezető főút melletti dombon, a Nagyhorhos út alatt szabadon álló, egyhajós kápolna, Ny-i homlokzata elé épült kis toronnyal, a hajónál keskenyebb, polygonálisan záródó szentéllyel, a szentély felől kontyolt nyeregtetővel, a torony tengelyében nyíló bejárat. A torony osztopárkánya felett építési és felújítási évszámok. A hajóban fiókos dongaboltozat, a szentélyben félkupola.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A templom

KORREKCIÓS JAVASLAT

3	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Hársfa utca 7.	kastély	1793/1	M

LEÍRÁS

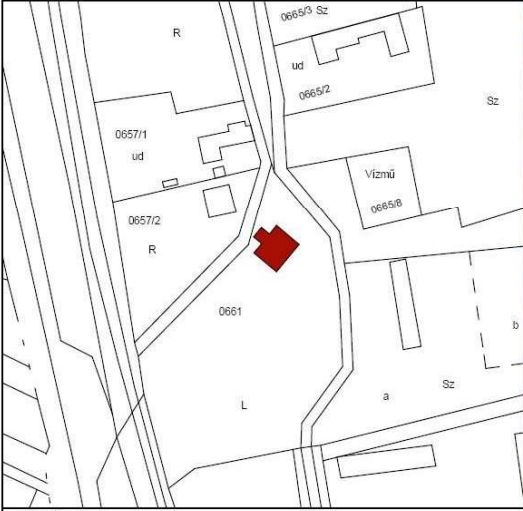
Pilléres kerítéssel határolt, kovácsoltvas kapun át bejárható parkban szabadon álló, zártudvaros elrendezésű, négyzet alaprajzú, alapincézett kastély, amelyet egy U alaprajzú, egyemeletes, kontyolt nyeregtetős rész és egy keskenyebb, U alakú, földszintes, nyeregtetős egység alkot. ÉK-i emeletes, hét tengelyes főhomlokzata középtengelyében kőkeretes, lunettás kapu. A földszintes szárny udvari homlokzatain kosáríves nyílású, mellvédés tornác. Egytraktusos, oldaltornácos, illetve oldalfolyosós földszint, az emelet kéttraktusos. Az ÉNy-i szárny egy helyiségében copf kifestés: 1779 (Friedrich Roth és Franz Meyer).

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület

KORREKCIÓS JAVASLAT

4	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Cseringát puszta	malom	0661	M

LEÍRÁS

A város szélén, Tamási központjától 2 km-re D-re, a Cseringát patak melletti ligetes területen szabadon álló, téglalap alaprajzú, kétszintes, nyeregtetős épület, az ÉNy-i oldalához épült, félnyeregtetős melléképülettel. A főépület homlokzatain téglából falazott parkányok és téglakertelésű, szegmentíves ablakok és ajtók. Mindkét épületben gerendás famennyezet. Gépi meghajtással is üzemeltethető, felülcsapós vízimalmoként épült, a melléképületben gépteremmel. Berendezését 1952-ben elszállították.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A malom

KORREKCIÓS JAVASLAT

1.6. A város helyi építészeti öröksége

Az országos védelem alá vett objektumok mellett Tamási gazdag a helyi védelemre érdemes településszerkezeti elemekben, karakterjellemzőkben, valamint a múlt kultúráját, értékeit reprezentáló, ezért a város településképi rendeletében védett építményekben is.

A Tamási területén állott települések felépítését, elrendezését a régészeti kutatások próbálják felderíteni, viszont a régészet tárgyát képező – azaz nagyjából a 18. század elejéig létrejött – objektumok utáni időszakok helyi szinten fontos folyamatainak, eredményeinek megismerése és bemutatása, a helyi identitás és a színvonalas környezet alakítása érdekében való értékőrző fejlesztése az épített örökség helyi védelmének a feladata.

Műemlékek és helyi védettségű építmények Tamási belterületén

1.6.1. Településszerkezet

Tamási településszerkezete a török kor után teljességgel újjáalakult, és a 18. század eleje óta megindult betelepülések, majd a különféle társadalmi és gazdasági időszakok, igényváltozások folyamatosan, bár eltérő ütemben alakították a település szerkezetét.

Ebben a folyamatban a viszonylagos állandóságot a település belvárosának a szerkezete, annak nehezen változtatható elemei, mint például az utcavonalai, közterületi határvonalai és telekstruktúrájának jellegzetességei hordozzák.

Bár a hatályos településképvédelmi rendelet csak a védett építményekre és természeti objektumokra terjed ki, a továbbiakban védelemre javasolható a város belső területeinek a szerkezete is, amely lényegesen meghatározza a beépíthetőséget és az utcaképet is. A városközpont külső körútja (Deák F. u., Széchenyi u., Zrínyi u., Szt. István u., Rákóczi u.) feltehetően a török korban fennállott védelmi célú palánkőv nyomvonalát jelzi. Ezen belül a Czuczor G. u. félköríves nyomvonala egy belső védelmi vonal egykori létét is felveti. A történeti térképek azt mutatják, hogy bár a telekhatárok és az épületállomány igen jelentősen változott a 20. század során, az előbb lehatárolt területen az utcák, terek szerkezete, beosztása, közterületi telekhatárai csak keveset változtak az elmúlt háromszáz évben, és így egyrészt jól őrzik a régi Tamási meghatározó – bár önmagában csak nehezen észrevehető – elemeit, ugyanakkor az itt megőrzött karakterelemek, esetlegességet, spontán kialakult viszonyok vonzónak, kedvessé, emberléptékűvé teszik a falusias kisvárosi arculatot, így megőrzésük nem csak a múlt értékei iránt fennálló kötelesség, hanem a jövő vonzerejének megőrzése érdekében fennálló lehetőség is.

Indokolt ezért a jelenleg is védett értékek mellett a fenti területre olyan területi védelem elrendelése, amely az épületek védelme mellett a telekalakításokat, illetve a szabályozási vonalat esetleges változtatását is fokozott megfontolás tárgyává teszik.

1.6.2. Telekstruktúra és utcavonal-vezetés

Az 1.4.1. pontban foglalt, védelemre javasolt szerkezetű településrészen kívül a többi városrész sajátosságai máshol is megtalálhatók, így ezek megőrzése, védelme nem indokolt. Természetesen a kialakult közterületi szerkezet funkcionális működőképességének teljeskörű megőrzése, színvonalának, esztétikai értékeinek megóvása továbbra is elsőrendű közérdek, de ez nem igényli az örökségvédelem fokozott figyelmét.

1.6.3. Utcakép vagy utcakép részlet

A Tamási identitását elsődlegesen hordozó védett épületek a település belterületi utcáin véletlenszerűen, esetlegesen elszórtan helyezkednek el, így védett utcaképek, utcaszakaszok kijelölése nem indokolt.

1.6.4. Egyéb településkarakter elemek

Tamási településkarakterének – az egyes épületek, utcaképek, közterületi tárgyak mellett az egyik legfontosabb eleme a város látképe, ami főleg az ide érkezők számára az első, meghatározó látványt nyújtja. Ebben a látképben – amelyet a városban gyakran alkalmazott grafikai alkalmazások is mutatnak – a két magas torony – a katolikus templom, és a városháza tornya – játssza a domináns szerepet, mivel a látképben ezek jelentik a meghatározó, egyedi karakterelemeket. Bár a két torony együtt – a település domborzati és útvezetési sajátosságai miatt – csak kevés helyről, nagyrészt a Várhegy kilátópontjairól látható, mivel a belső területeken legnagyobb részén az egyik szerves részét adja a látványnak. Karakterük, építészeti megfogalmazásuk megóvása ezért elsődleges fontosságú, de mivel mindkét épület önmagában is védelem alatt áll, ez nem igényel külön védettséget.

Fontos ugyanakkor, hogy a tervezett fejlesztések új épületei méretüket, a látképben elfoglalt szerepüket tekintve ne keljenek versenyre a kialakult karakterelemekkel, hanem azoknak alárendelve kiegészítsék azokat. Ez a követelmény elődlegesen a fürdő környékén, a Gyógynegyed új épületeinek, építményeinek tervezése során igényel különös figyelmet, de a város más pontjain is súlyponti kérdés Tamási arculatának megtartása érdekében.

1.6.5. Építmények, építményrészletek, anyaghasználat

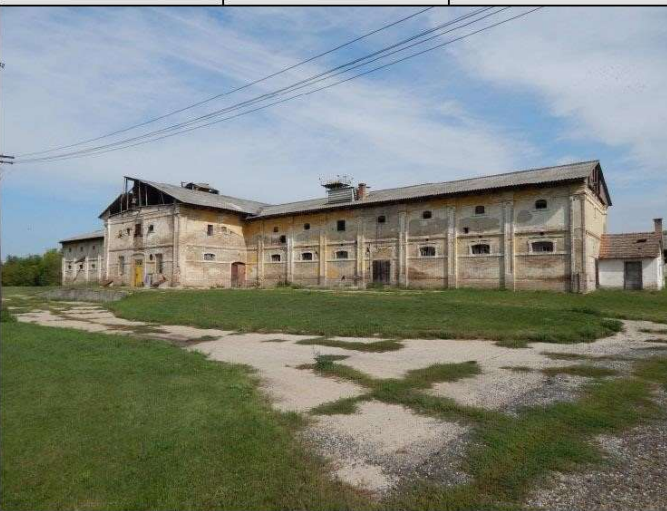
Tamási épített arculatában egyedi jellegzetességet képviselnek a 20. század első évtizedeiből származó, oldalhatáron álló beépítésű, falusias, tornácos lakóházak. Tamásiban ezeknek sajátos változata volt elterjedt, ahol a rendszerint faoszlopos tornácot az utcai homlokzat fala sokszor bejárat, átjáró nélkül lezárta az utca felől, így ezen a homlokzaton a tornácvég nem jelent meg. Mivel azonban az utcai homlokzat rendszerint négyzetes, vagy fekvő arányú ablaka az utcai szoba tengelyében létesült, az kívülről nézve a takart tornácvég miatt kikerült a homlokzat tengelyéből, így a szimmetrikus oromfal alatt a földszinti homlokzat gyakran aszimmetrikus képet mutat. A parasztpolgári életmód fejlődésével ezeket a tornácokat sok esetben beépítették, és nemegyszer veranda kialakításával építették tovább a házat, a polgári létforma követelményeinek megfelelően.

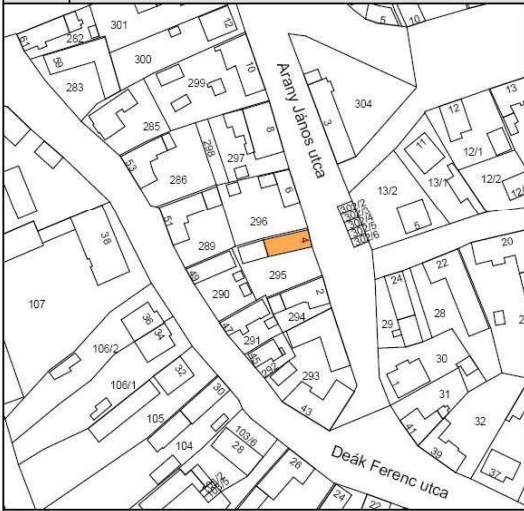
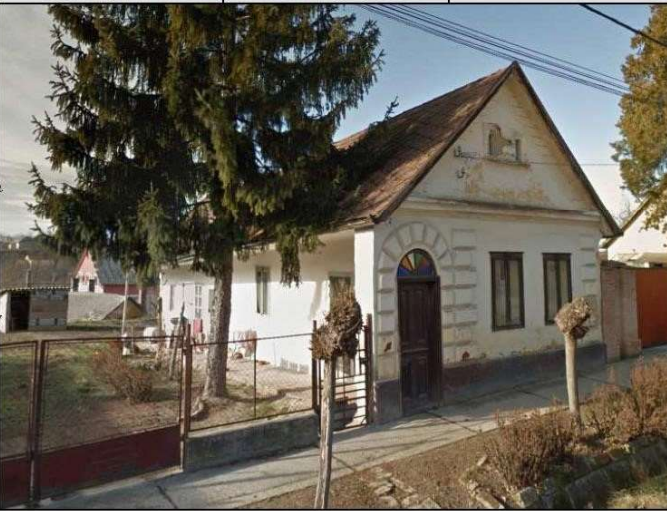
1.6.6. Táj- és kertépítészeti alkotások, egyedi tájértékek, növényzet

Bár Tamásiban az egyedi tájművészeti alkotások nem jellemzők, a közterületek gazdagon burjánzó növényzete, a város spontán kialakult zöldfelületei a rendszerezőbb karbantartás mellett is megőrzendő adottságot jelentenek.

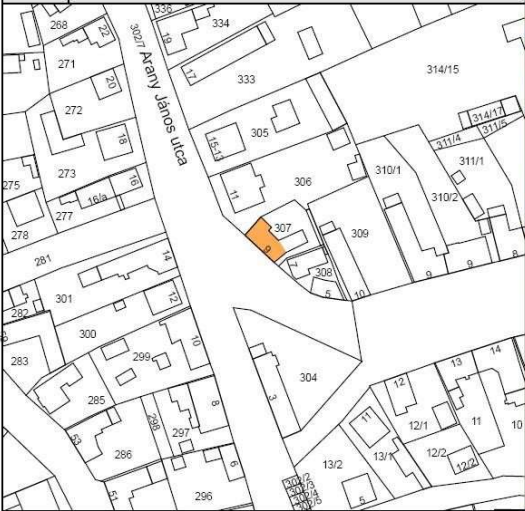
1.6.8. A helyi örökség értékleltára

A helyi védett épített örökség elemeit – ide értve az épületek mellett a szobrokat, képzőművészeti alkotásokat, utcabútorokat is – a következő értékleltár mutatja be, a műemlékekkel azonos szerkezetben.

5	CIM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK			
	Adorjánpuszta	magtár	0687/89	HV			
							
LEÍRÁS A magtár épület nyers-tégla felületképzésű homlokzatát elforgatott téglasorokból képzett vízszintes osztóparkányok és előreugratott pillérmotívumok tagolják. Az osztások között kis méretű szegmensíves ablakok sorakoznak. Formájával és anyaghasználatával őrzi a hagyományos ipari épületek formavilágát.							
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege, homlokzatai.							
KORREKCIÓS JAVASLAT A homlokzaton a nyers-tégla falazatot ki kell szabadítani a vakolatfoltokból, a hullámpala fedést hódfarkú cserépfedésre célszerű változtatni.							

6	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK			
	Arany János utca 4.	lakóépület	295	HV			
							
LEÍRÁS Az utcára merőleges gerincű nyeregtetős lakóépület tornáca az utca felől színes üvegbetétes felülvilágítású ajtóban záródik. A főhomlokzat nyílásait kváderezés határolja, melyek fölött kiugró párkány húzódik.							
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege, tornáckialakítása és utcai homlokzata.							
KORREKCIÓS JAVASLAT A homlokzat vakolathibáit ki kell javítani.							

7	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Arany János utca 9.	lakóépület	307	HV

LEÍRÁS

Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel fedett épület szimmetrikus elrendezésű főhomlokzatán öt vakolatkeretezéses ablak található, melyek felett gyámsoros párkányzat fut végig.

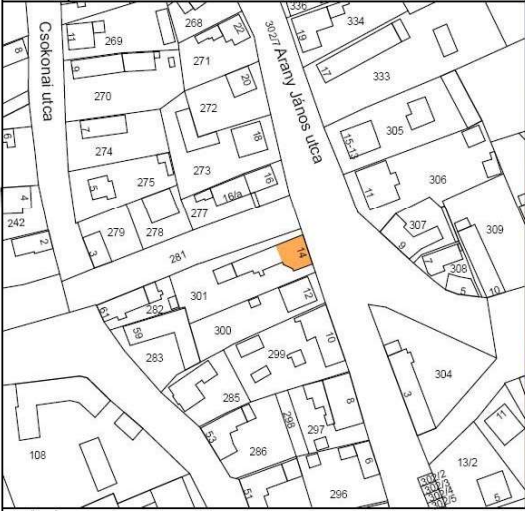
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

-

8	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Arany János utca 14.	lakóépület	301	HV

LEÍRÁS

Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán négy vakolatkeretezés nélküli ablak található, melyek felett kiugró szemöldök párkányok húzódnak, alattuk arcot formázó motívum. Ezek a motívumok a párkányzaton is megtalálhatóak a szélső ablakok feletti szögletes padláskiszellőzőkkel együtt.

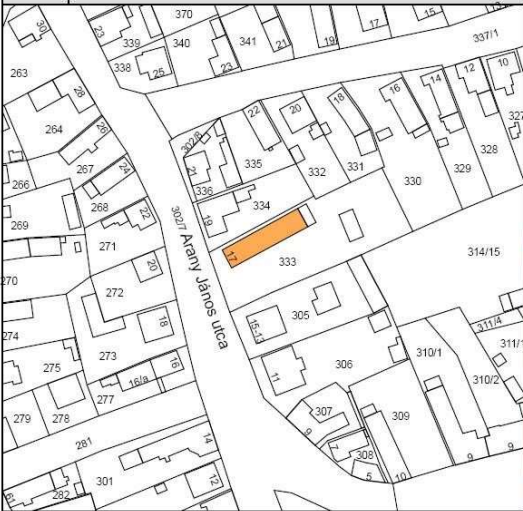
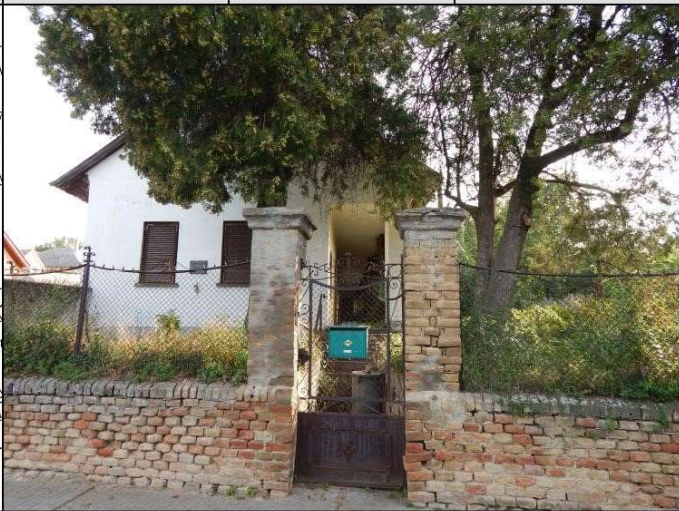
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege, utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat vakolathibáinak javítása, valamint az ablakkeretezés visszaállítása javasolt.

9	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Arany János utca 17.	lakóépület	333	HV

LEÍRÁS

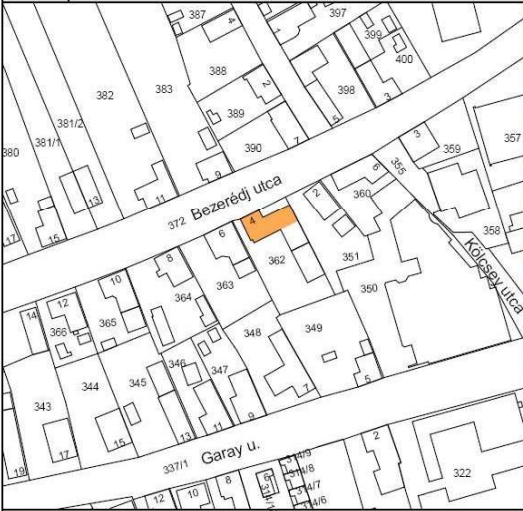
Az utcáfronttól kissé hátraugrott, egytraktusos lakóház az utcára merőleges nyeregtetővel, az utcáfronton ajtó nélküli lezárási tornáccal és nyers-tégla falazatú kovácsoltvas kerítéssel az utca egyik meghatározó eleme.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a kerítés.

KORREKCIÓS JAVASLAT

10	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Bezerédj utca 4.	lakóépület	362	HV

LEÍRÁS

Az L alakban befordított lakóépület utcai homlokzatán asszimetrikusan elhelyezett három ablak található, melyeket lizénák és párkányzat határol. A párkányzat fölött két hosszúka, íves padlaskiszellőző található kiemelt szegéllyel. A befordított épület nyílásrendje valószínűleg nem eredeti.

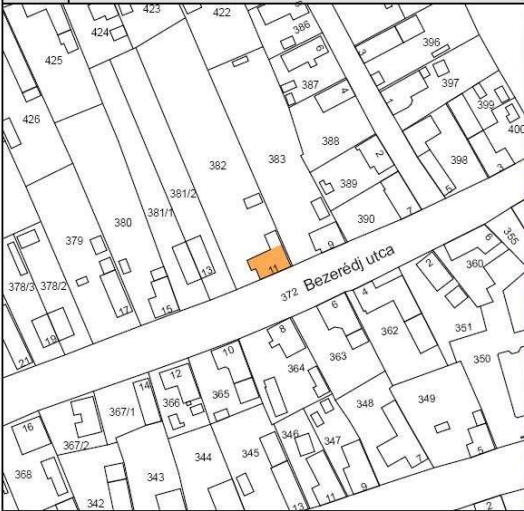
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti L alaku tömege és utcafronti homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat vakolatibáinak javítása javasolt.

11	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Bezerédj utca 11.	lakóépület	382	HV

LEÍRÁS

Az utcáfrontra telepített villát utcával párhuzamos gerincű kontyolt tetővel létesítették, amelyet a középrizalit oszt ketté. Az ablakokat vakolatkeretezés határolja, a fal széleken lizénák láthatók. A tető csonkantyolt részein bádóg díszek helyezkednek el.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcáfronti tömege és teljes utcai homlokzata védett.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az ablakokig felnyúló lábazati burkolatrész eltávolítása javasolt.

12	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Bezerédj utca 23.	lakóépület	376	HV

LEÍRÁS

Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán vakolatkeretezéses ablakok és kiugró párkányzat található. A homlokzat többi vakolatdíszre már nincs meg.

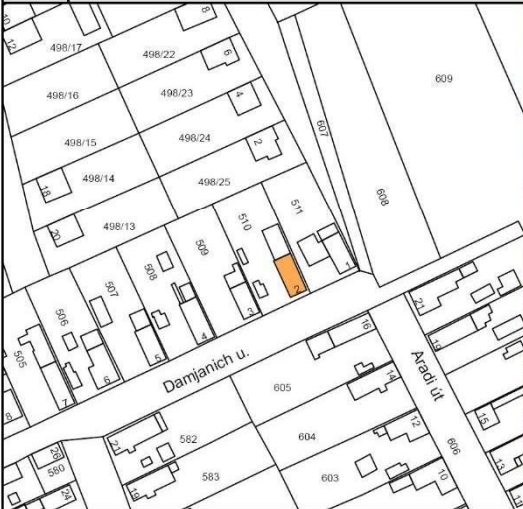
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

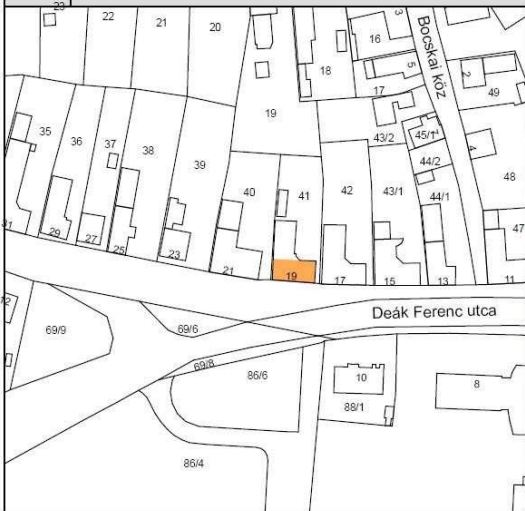
Az épület tömege és utcáfronti nyílásrendje.

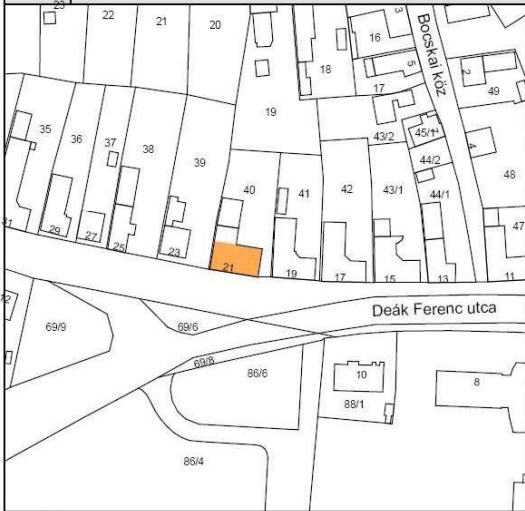
KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcáfronti homlokzaton végigfutó cső-rendszert kevésbé látható módon kell elvezetni.

13	CIM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Bocskai köz 3.	lakóépület	16	HV
				
LEÍRÁS Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház utcafronti nyílásrendje aszimmetrikus. A déli oldali ablak osztott, még az északi felén lévőről hiányoznak a többin megtalálható könyöklők és timpanonos szemöldökpárkányok. Az ablakokat pilaszterek határolják, felettük gyámsoros párkányzat fut végig.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az egységes homlokzat kialakítása javasolt.				

14	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Damjanich utca 2.	lakóépület	510	HV
				
LEÍRÁS Az utcafronttól kissé hátraugratott, egytraktusos lakóház az utcára merőleges csonkakontyolt nyeregtetővel, tornácos kialakítású. A fatornác az utca felől színes felülvilágítás ajtóban végződik. Az utcai homlokzatot a vakolatkeretes ablakok és a vakolatkiugrással imitált párkányzat színesíti.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege és utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

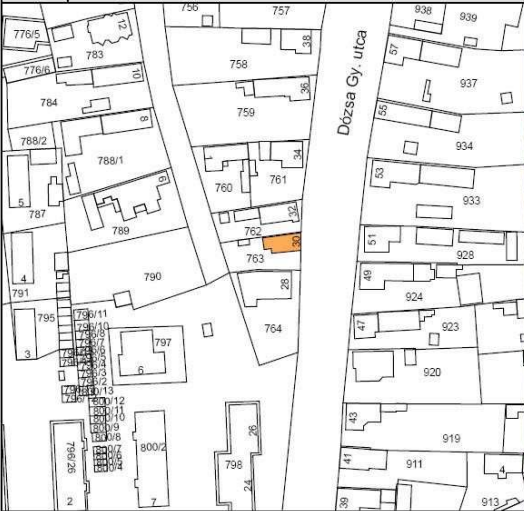
15	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Deák Ferenc utca 19.	lakóépület	41	HV
				
LEÍRÁS				
Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán hat ablak van, melyek alatt könyöklők, felettük timpanonos szemöldökpárkányok találhatóak. A falszéleken pilaszterek határolják a homlokzatot felettük párkányzat fut végig a tető alatt.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK				
Az épület utcafronti tömege és utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				
A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.				

16	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Deák Ferenc utca 21.	lakóépület	40	HV
				
LEÍRÁS Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült épület szimmetrikus utcai homlokzatán lévő nyílásokat lizénák és a széleken gyámsoros párkányzat keretezi.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

17	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Deák Ferenc utca 41.	lakóépület	31	HV
				
LEÍRÁS Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán vakolatkeretezéses ablakok és kiugró párkányzat található, melyet a falszéleken pilaszterek támasztanak meg.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.				

18	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Deák Ferenc utca 47.	lakóépület	291	HV
				
LEÍRÁS Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház mellvédes tornác kialakítással, melynek az utcával párhuzamos toldaléka faserkezetű nyeregtetővel gyámoltított. Az utcafronti homlokzat nyílásrendjét megváltoztatták, a tornác ajtót befalazták.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK A tornác és a hozzá kapcsolódó kinyúlás.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.				

19	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Dózsa György utca 30.	lakóépület	763	HV

LEÍRÁS

Az egytraktusos lakóház hagyományos tömegarányokkal épült. Az utcai homlokzatán a tornác lezárását adó ajtót már befalazzták. A tornácot faoszlopos alátámasztású.

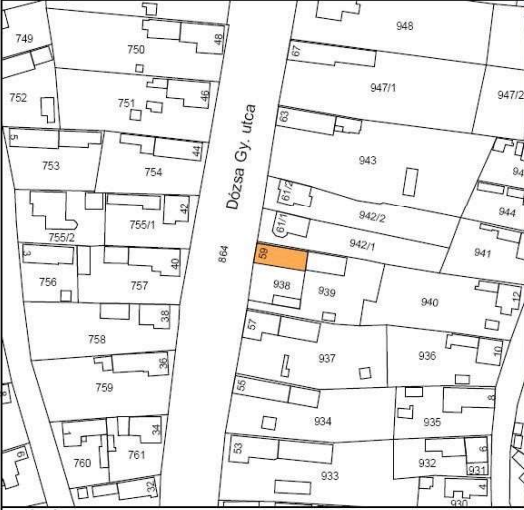
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

20	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Dózsa György utca 59.	lakóépület	938	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház utcai homlokzatán a tornácot lezáró ajtó már nem fedezhető fel. A tornácot faragott fa oszlopok gyámoltják. A vakolatkeretes ablakok felett kiugró párkányzat látható.

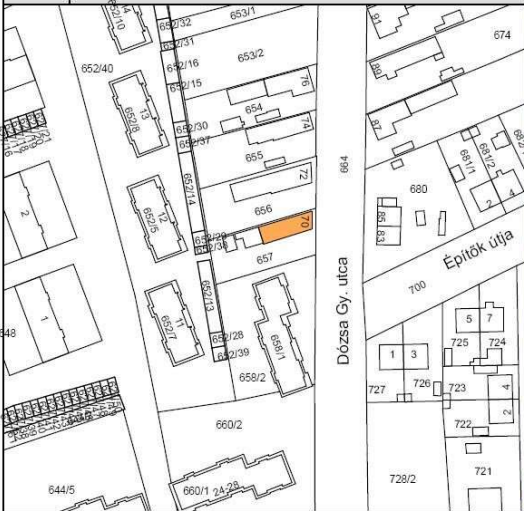
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege, a tornác és a faragott tornác oszlopok.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

21	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Dózsa György utca 70.	lakóépület	657	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, melyet faoszlopok támasztanak. Az utcai homlokzatán a tornác lezárását adó ajtót már befalazták, vakolatminták nem fedezhetők fel.

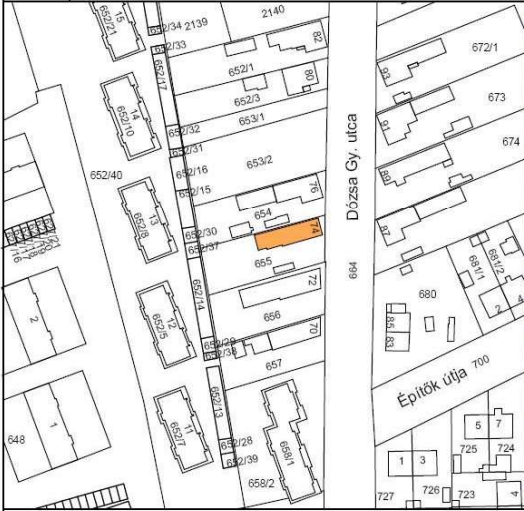
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

22	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Dózsa György utca 74.	lakóépület	655	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, melyet faoszlopok támasztanak. Az utcai homlokzatán a tornác lezárását adó ajtót már befalazták, vakolatminták nem fedezhetők fel.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

23	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Dózsa György utca 79.	lakóépület	961	HV

LEÍRÁS

Az utcáfrontra telepített villát kontyolt nyeregtetővel létesítették. Az utcáfronti szimmetrikus homlokzatát középrizalit tagolja, mely timpanonos lezárású. Az ablakokat vakolatkeretezés határolja, a középső három ablak alatt könyöklő felettük szemöldök párkány látható. A középrizalit szélein és az épület sarkain kváderezés fut.

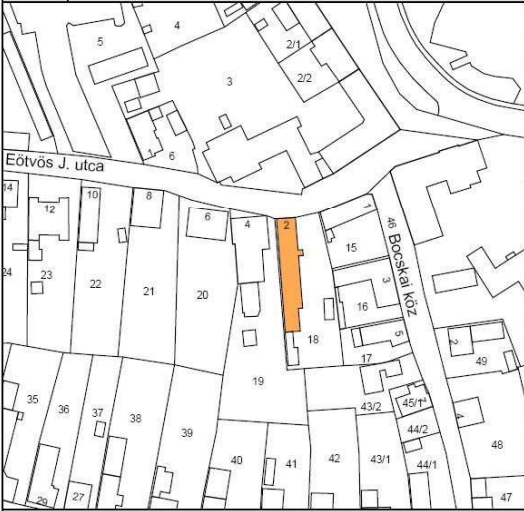
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és teljes utcai homlokzata védett.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az egységes homlokzati festés javasolt.

24	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Eötvös utca 2.	lakóépület	18	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, utcai homlokzatán lévő ablakokat lizénák és párkányzat határolja, a tornác lezárását adó ajtót már befalazták, a tornácot beüvegezték. A vakolt kerítést az oszlopok közé helyezett kovácsoltvas kerítéselemek ékesítik.

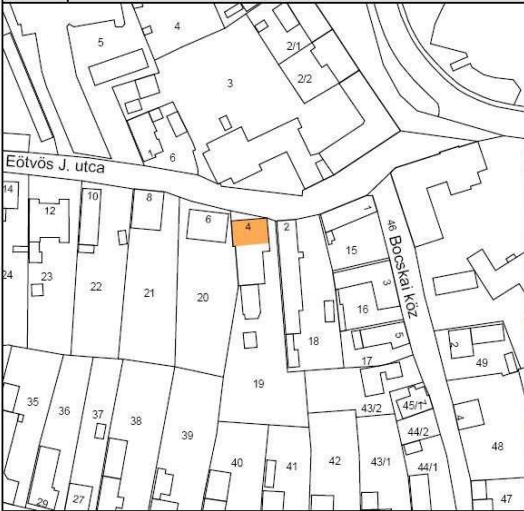
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege, utcai homlokzata és a kerítés.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A tornác eredeti állapotának visszaállítása javasolt.

25	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Eötvös utca 4.	lakóépület	19	HV

LEÍRÁS

Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán vakolatkeretezéses ablakok és gyámsoros párkányzat található, melyet a pilaszterek támasztanak meg.

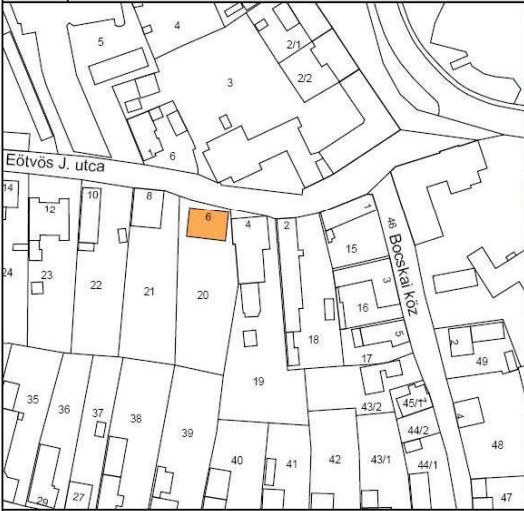
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.

26	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Eötvös utca 6.	lakóépület	20	HV

LEÍRÁS

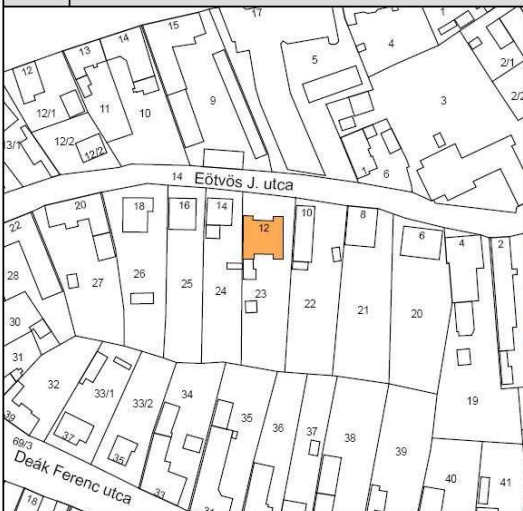
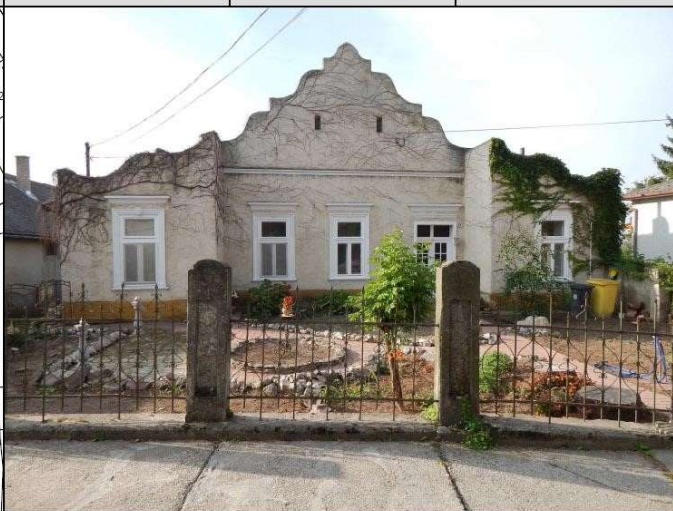
Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán a vakolatkeretezéses ablakokat párkányzat és lizénák határolják.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat festését a környezetben lévő helyi védelem alatt álló épületekéhez illeszkedően kell elvégezni.

27	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTTSÉGI FOK
	Eötvös utca 12.	lakóépület	23	HV
				
LEÍRÁS Az ívesre falazott oromfallal megépített lakóház barokkosan széles tömegű, amit a sarokrizalitok tagolása tesz mozgalmassá. Az utcafronti homlokzat szimmetriáját egyedül a bejárati ajtó töri meg. A vakolatkeretezéses nyílások alatt könyöklő felettük szemöldök parkány látható, amit a középső fal szakaszon parkányzat is díszít.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege és az utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

28	CIM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Eötvös utca 20.	lakóépület	27	HV
				
LEÍRÁS Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült lakóház szimmetrikus utcai homlokzatát közepén és a széleken lizénák határolják felettük parkányzat található szögletes padlásokszellőzőkkel. A parkányzaton lévő kiugrások utalnak rá, hogy eredetileg minden ablakközben lizéna futott végig.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az utcai homlokzati architektúra visszaállítása javasolt.				

29	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Eötvös utca 22.	lakóépület	28	HV

LEÍRÁS

Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel fedett szimmetrikus elrendezésű főhomlokzatán öt vakolatkeretezéses ablak látható, melyeket lizénák és gyámsoros párkányzat határol. Az épület mellett fejezetet nyers-tégla falazatú oszlopok között kovácsoltvas kerítés látható.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege, az utcai homlokzata és a kerítés.

KORREKCIÓS JAVASLAT

30	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Fő út 57.	lakóépület	1612	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház utcai homlokzatán a tornácot lezáró ajtó már nem fedezhető fel. A tornácot fa oszlopok gyámolítják. A homlokzaton a vakolatdíszek közül csak az osztópárkány látható.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

31	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETSÉGI FOK
	Fő út 63.	lakóépület	1615	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, melyet faoszlopok támasztanak. Az utcai homlokzatán kiugró párkányzat található, vakolatminták nem fedezhetők fel.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.

32	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETSÉGI FOK
	Garay utca 13.	lakóépület	345	HV

LEÍRÁS

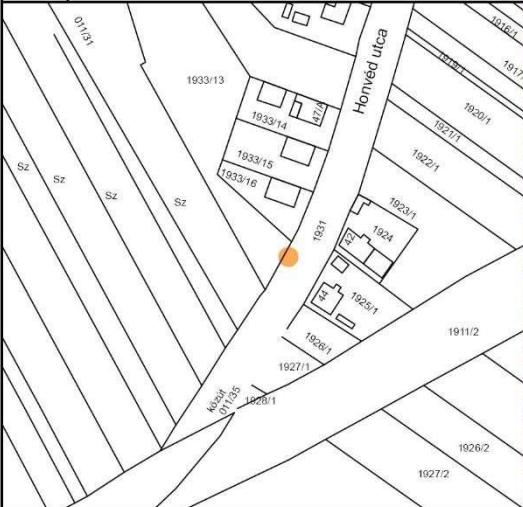
Az utcára merőleges csonkakontyolt nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, melyet faoszlopok támasztanak. Az utcai homlokzatán a tornác lezárását adó ajtót már befalazták, eredeti vakolatminták nem fedezhetők fel. Az ablakokat keretező téglaburkolattal az egykori tornácajtó helyén ablakot imitálva lett kialakítva a homlokzat.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

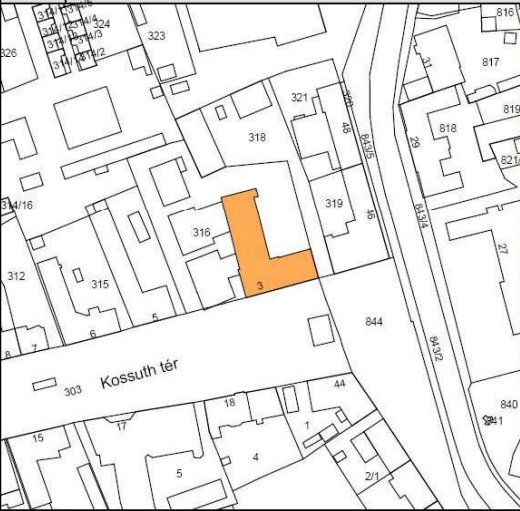
KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.

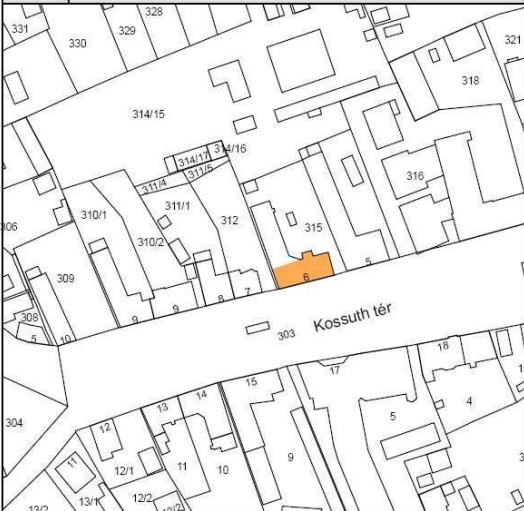
33	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Honvéd utca	kereszt	1931	HV
				
LEÍRÁS				
A Honvéd utca végén lévő posztamensre emelt kereszt homokkőből készült. A feszület hiányos felújításra szorul.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK				
A kereszt.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				
Kőrestaurálás javasolt.				

34	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Kápolna utca	szobor	1590	HV
				
LEÍRÁS				
A Rozália kápolna mellett álló Szent Vendel szobrot négyzet alapú posztamensre emelték.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK				
A szobor.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				
Kőrestaurálás javasolt.				

35	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Kápolna utca	lakóépület	1660	HV
				
LEÍRÁS				
A Rozália kápolna szomszédságában található hármaskereszt mindegyike felújításra szorul. A középső posztamense kissé megemelt.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK				
A keresztek.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				
Kőrestaurálás javasolt.				

36	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Kossuth tér 3.	lakóépület	316	HV
				
LEÍRÁS Az emeletes irodaház szimmetrikus utcai homlokzatát sarokrizalitok tagolják. A vakolatkeretezéses ablakok az emeleten egyenes szemöldökpárkányokat kaptak, a széleken íveset. A vízszintes tagolásról a párkányzatok és a két szint közötti burkolatváltás gondoskodik. A sarokrizalitokat káderezés szegélyezi.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege és homlokzatai.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

37	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Kossuth tér 6.	lakóépület	315	HV

LEÍRÁS

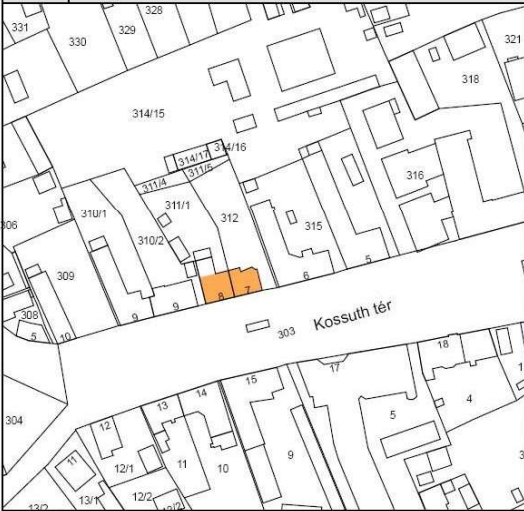
Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült lakóház utcai homlokzatának szimmetriáját a bejárati ajtó töri meg. A vakolatkeretezéses ablakok alatt könyöklők, felettük szemöldökpárkányok találhatók. Az utcai homlokzat egységét sarokrízalitok törik meg, melyek szélén káderezés látható.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

38	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Kossuth tér 7-8.	lakóépület	311/1, 312	HV

LEÍRÁS

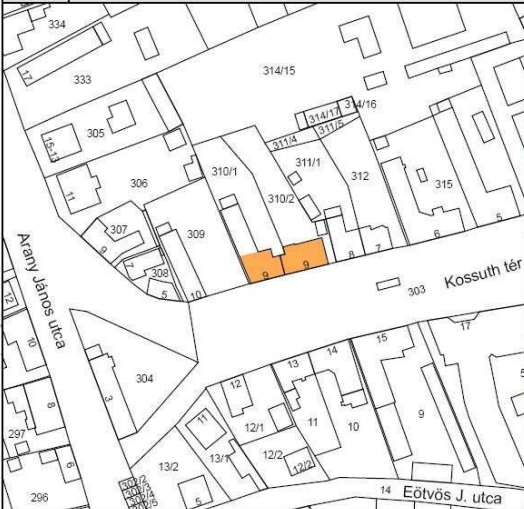
Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült lakóház szimmetrikus homlokzatképzéssel készült. A széleken lévő vakolatkeretezéses szögletes osztott ablakokat pilaszterek határolják, amiken gyámsoros párkányzat fekszik. A középső részen lévő süllyesztett ablakok teteje köríves, melyeket lizénák választanak el egymástól.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

39	Cím	Építmény	HRSZ	Védetség fok
	Kossuth tér 9.	lakóépület	310/1, 310/2	HV

LEÍRÁS

A zárt sorúan épült két telken álló utcával párhuzamos gerincű nyeregtetős épület oromfalát macskalepcsősre képezték ki. Középen látható az osztott timpanonos szemöldökpárkánnyal ellátott fa nagykapu.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

40	Cím	Építmény	HRSZ	Védetség fok
	Kossuth tér 14.	lakóépület	10	HV

LEÍRÁS

A zárt sorúan épült utcával párhuzamos gerincű nyeregtetős épületen könyöklővel és timpanonos szemöldökpárkánnyal ellátott ablakok helyezkednek el. A bejárati ajtó melletti ablak felett, azonban egyenes szemöldökpárkány található, ami mellett egy lizéna is elhelyezkedik, ami felett egy gyámsoros párkányzat húzódik. Az egyik ablak helyén ajtót létesítettek.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az eredeti nyílásrend visszaállítása javasolt.

41	Cím	Építmény	HRSZ	Védeettségi fok
	Kossuth tér 18.	templom	4	HV

LEÍRÁS

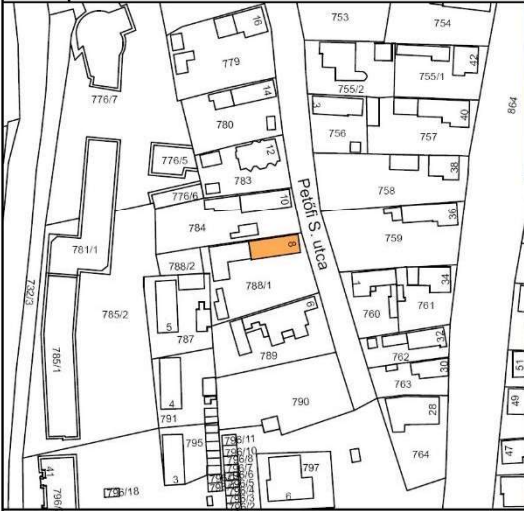
Az evangélikus templom homlokzatán csúcsíves ablakok láthatók, melyek között lizénák sorakoznak. A harangtornyot párkányzatok osztják, szélén káderezéssel.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

42	Cím	Építmény	HRSZ	Védeettségi fok
	Petőfi Sándor utca 8.	lakóépület	788/1	HV

LEÍRÁS

Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház tornácos kialakítású, melyet faoszlopok támasztanak. Az utcai homlokzatán sötétre mázolt kiugró párkányzat található, vakolatminták nem fedezhetők fel.

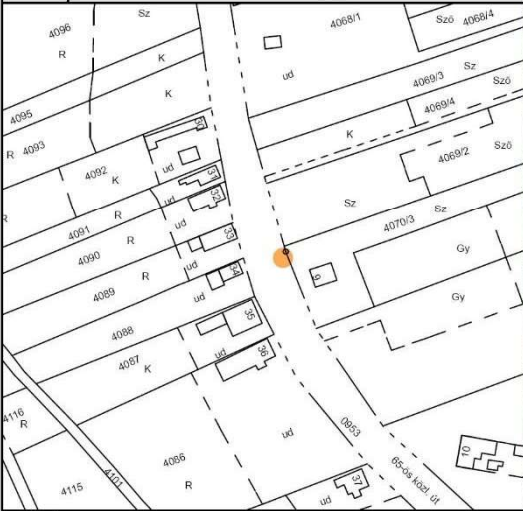
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

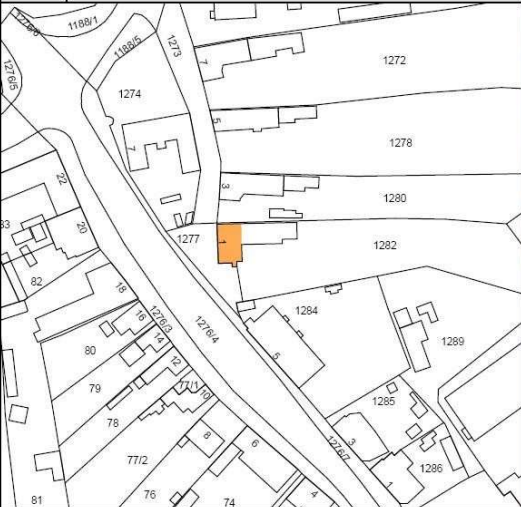
Az épület tömege, a tornác és a faragott tornác oszlopok.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Az utcai homlokzaton a sötét festés eltüntetése javasolt.

43	Cím	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Öreghenye	kápolna	3841	HV
  				
LEÍRÁS Az Öreghenyei szőlőhegyen lévő kápolna 1758-ban épült. A fehérre festett homlokzat szegmensíves ablakai körül nincs semmi vakolat motívum, csupán az alsó szinten lévő ablak kapott vakolatkeretezést.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület minden eleme.				
KORREKCIÓS JAVASLAT A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.				

44	Cím	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Ráczvölgy	kereszt	0953	HV
 				
LEÍRÁS A település déli részén a 65-ös számú út mentén található posztamensre emelt kereszt homokkőből készült. A figurák hiányosak, a posztamensen a Bartus Erzsébet név olvasható.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK A kereszt.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Körestaurálás javasolt.				

45	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Rákóczi utca 1.	lakóépület	1282	HV
				
LEÍRÁS Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel fedett szimmetrikus elrendezésű főhomlokzatán öt vakolatkeretezéses ablak látható. A középső ablak felett timpanonos szemöldökpárkány helyezkedik el a többi felett köríves, melyeket lizénák határolnak.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

46	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Rákóczi utca 5.	lakóépület	1278	HV
				
LEÍRÁS Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház utcai homlokzatán a tornácot lezáró ajtó már nem fedezhetők fel. A tornácot faragott fa oszlopok gyámloltják. A homlokzaton a vakolatdíszeket festéssel imitálják csupán az ablakok könyöklői vannak meg.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege,a tornác és a faragot tornác oszlopok.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az utcai homlokzat vakolathibáinak javítása és nyílásrendjének visszaállítása javasolt.				

47	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Rákóczi utca 78.	lakóépület	1084/2	HV
				
LEÍRÁS Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház utcai homlokzatán a tornácot lezáró ajtó már nem fedezhető fel. A tornácot fa oszlopok gyámolítják. A homlokzaton a vakolatdíszek nem láthatók. Az épület előtt nyers-tégla falazatú kerítés áll falécezéssel.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege, a tornác és a kerítés.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.				

48	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 7.	lakóépület	1247	HV
				
LEÍRÁS A tömbtelken szabadon álló U alakú lakóépület szimmetriáját a keleti nyúlvány hossza bontja csak meg. Az épület homlokzatán vakolatkeretezéses ablakok láthatóak, a középső bejáratok oszlopos alátámasztású timpanonos tetővel fedettek. A telek egy részét tömör nyers-tégla fal határolja fa nagykapukkal, a másik részen kovácsoltvas kerítés látható.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege, minden homlokzata és a kerítés.				
KORREKCIÓS JAVASLAT A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.				

49	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 15.	lakóépület	857	HV

LEÍRÁS

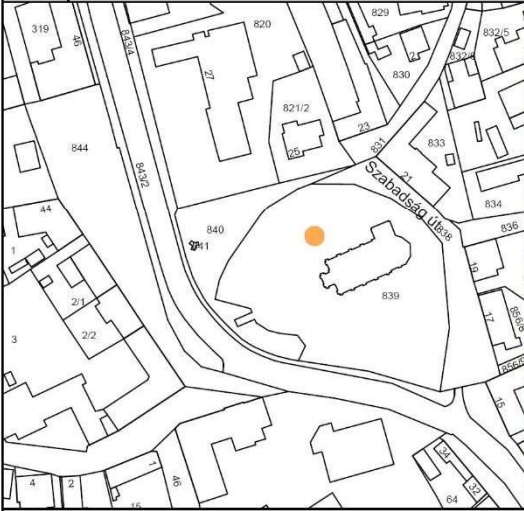
Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel létesült polgári lakóház szimmetrikus utcai homlokzatán vakolatkeretezéses félköríves ablakok láthatók melyek alatt hosszú könyöklők vannak, felettük ugyancsak félköríves párkányzatok, melyeket arcot formázó motívumú gyám tart. Az utcai homlokzat ritmusát pilaszterek törik meg, valamint az ablakok mellett lizénák is találhatók.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület utcafronti tömege és az utcai homlokzata.

KORREKCIÓS JAVASLAT

50	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út	szobor	839	HV

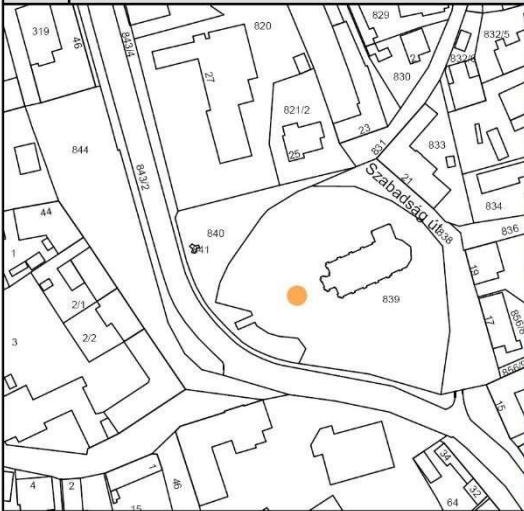
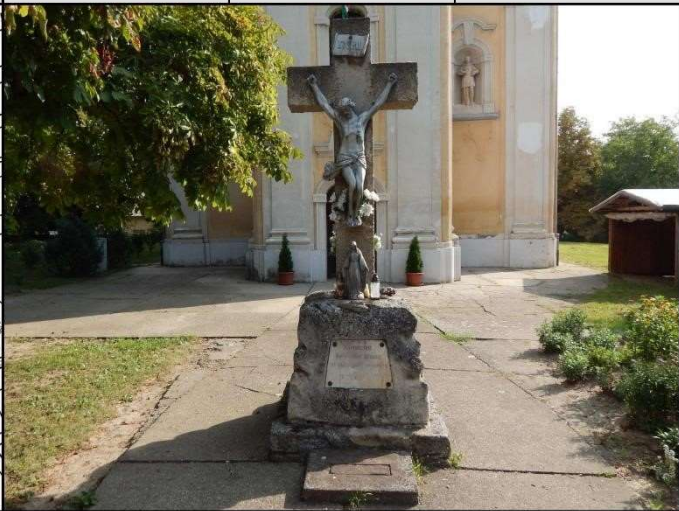

LEÍRÁS

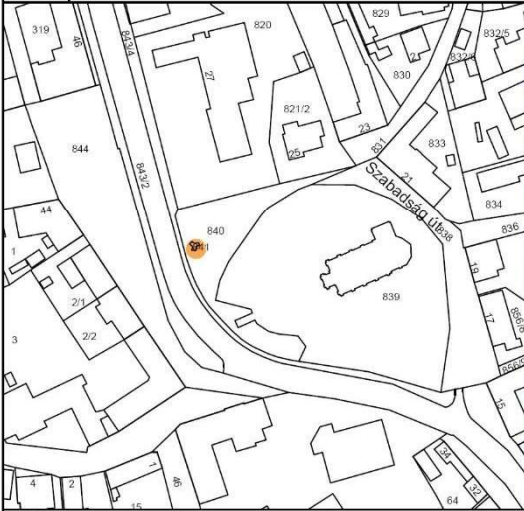
A római katolikus templom kertjében álló Mária szobrot 1806-ban, nyújtott posztamensre emelték. Körülötte kovácsoltvas kerítés áll.

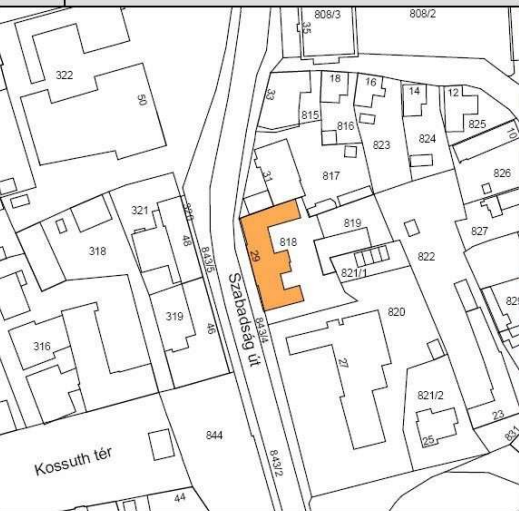
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

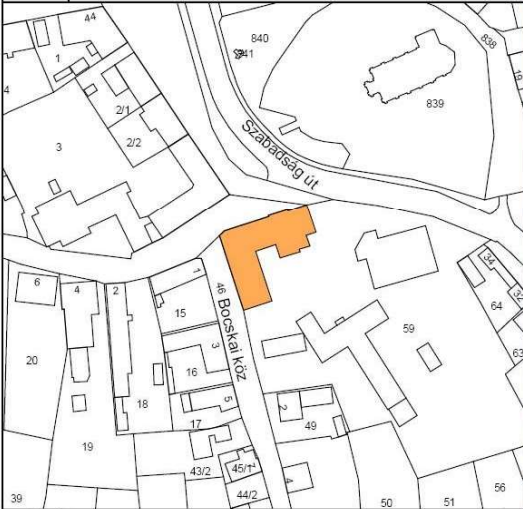
A szobor.

KORREKCIÓS JAVASLAT

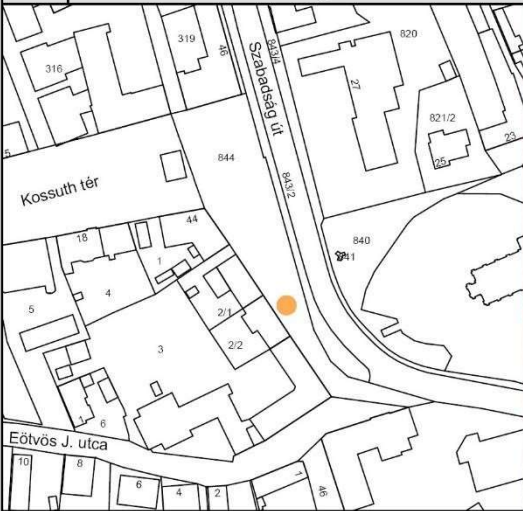
51	Cím	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út	kereszt	839	HV
 				
LEÍRÁS A templom előtt kő posztamensre emelt kereszt található. A posztamensen a „Kiterjesztett karjaiddal árássz hő áldást községünkre” felirat olvasható.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK A kereszt.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Kőrestaurálás javasolt.				

52	Cím	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út	szobor	841	HV
 				
LEÍRÁS A templom telkétől nyugatra álló Szentháromság szobrot 1883-ban építették. A szögletes posztamensen köralapú oszlop tartja a négyzet alapon álló figurákat.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK A szobor.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Kőrestaurálás javasolt.				

53	CIM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 29.	lakóépület	818	HV
				
LEÍRÁS				
Az emeletes irodaház szimmetrikus utcai homlokzatát a középrizalit tagolja. A vakolatkeretezéses ablakok között széles lizénák húzódnak. A vízszintes tagolásról a párkányzatok és a magas lábazat gondoskodik. A főbejárat felett a tetőn díszes attikamotívum látható rácsos kialakítással.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK				
Az épület tömege és homlokzatai.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

54	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 38.	lakóépület	59	HV
				
LEÍRÁS Az L alakú iskolaépület alsó szintjének homlokzatát a kiemelt párkányzatig vízszintes vakolatsávok tagolják. A felső szinten vakolatmotívumként csak a párkányzat jelenik meg a tető alatt. Az északi oldalon középrizalit osztja meg a homlokzatot, mely timpanonos tetőkialakítással van ellátva. Az épületet összekötötték egy emeleti átjáróval a szomszédos épülettel.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege és a homlokzatai.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

55	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út	szobor	844	HV

LEÍRÁS

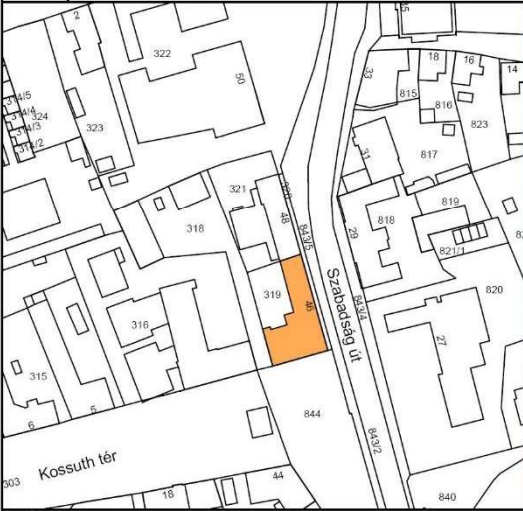
A téglalap alapú posztamensen katona figura áll. A posztamensen körbe a háborúban elesett községben élt emberek nevei olvashatók.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A szobor.

KORREKCIÓS JAVASLAT

56	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 46.	városháza	319	HV

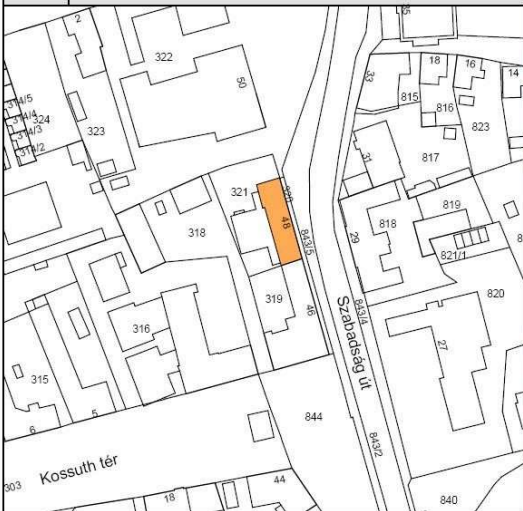

LEÍRÁS

Az L alakú városháza homlokzatát a sarkon álló torony kiugró falsíkja és a keleti oldal közepén kiugró rizalit tagolja. A torony sarkait káderezés borítja az ablakokat pilaszterek szegélyezik. A torony tetején gyámsoros kilépő látható. Az egész épületen gyámsoros párkányzat fut végig a tető alatt. A vakolatkeretezéses ablakok alatt a felső szinten könyöklő, felettük az alsó szinten hajlított szemöldökpárkány helyezkedik el.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

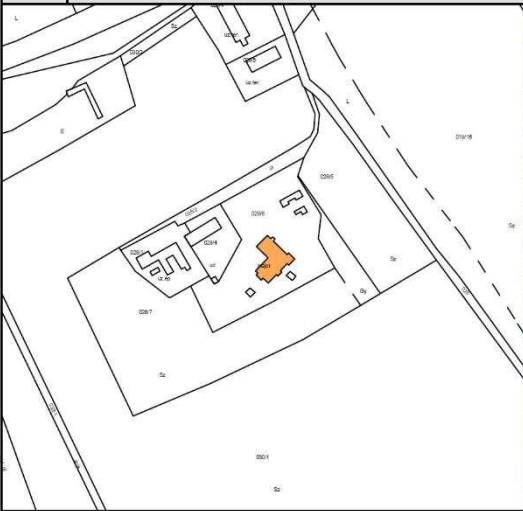
Az épület tömege és a homlokzatai.

KORREKCIÓS JAVASLAT

57	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Szabadság út 48.	lakóépület	321	HV
				
LEÍRÁS Az emeletes irodaház szimmetrikus utcai homlokzatát a középrizalit tagolja, mely timpanonos tetőzettel van kialakítva, benne félköríves ablakkal. A középrizalit nyílásai között pilaszterek húzódnak, a homlokzat többi részét a könyöklőként végig húzódó párkányzat szeli ketté vízszintesen.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület utcafronti tömege és homlokzatai.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

58	CÍM	ÉPÍTMÉNY	HRSZ	VÉDETTSÉGI FOK
	Széchenyi utca 27.	lakóépület	445	HV
				
LEÍRÁS Az utcára merőleges nyeregtetős lakóház utcai homlokzatán a tornácot lezáró ajtó már nem fedezhető fel. A tornácot fa oszlopok gyámolítják. A homlokzaton a vakolatdíszek nem láthatók.				
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK Az épület tömege, a tornác és a faragott tornác oszlopok.				
KORREKCIÓS JAVASLAT Az utcai homlokzat nyílásrendjének visszaállítása javasolt.				

59	Cím	Építmény	HRSZ	Védeettségi fok
	Szemcsepusztza	lakóépület	028/6	HV

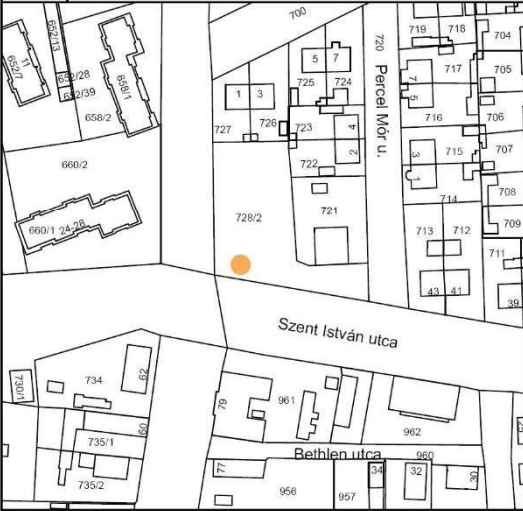

Leírás
 Az L alakú volt kúria épület kontyolt nyeregtetős kialakítással épült. A homlokzaton vakolat motívumok nem láthatók, a lábazat nyers-tégla kialakítású. A bejárat oszlopokkal gyámoltított boltíves nyílású.

Védendő értékek
 Az épület tömege.

Korrektív javaslat
 Az épület homlokzat hibáinak kijavítása, a hozzáépítések elbontása javasolt.

60	Cím	Építmény	HRSZ	Védeettségi fok
	Szent István utca	kereszt	728/2	HV

Leírás
 A Szent István utca mentén négyzet alapú posztamensre emelt kereszt található. A posztamensen a felirat nehezen olvasható.

Védendő értékek
 A kereszt.

Korrektív javaslat
 Körestaurálás javasolt.

61	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Temető	kereszt	624	HV

LEÍRÁS

A temetőben négyzetes alapú posztamensre emelt kereszt található. A posztamensen tetején timpanonos minta látható.

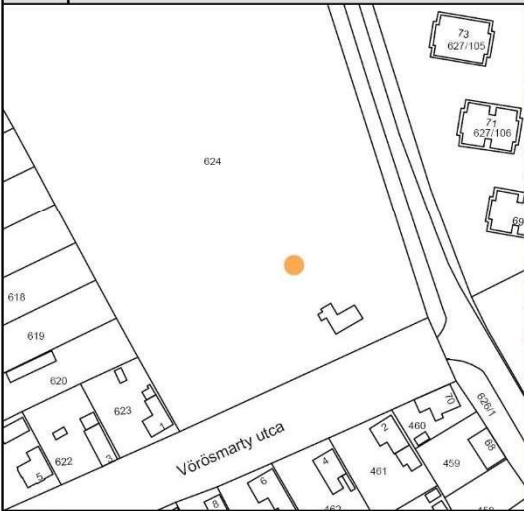
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A kereszt.

KORREKCIÓS JAVASLAT

Kőrestaurálás javasolt.

62	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Temető	mauzóleum	624	HV

LEÍRÁS

A temető területén lévő szépen karbantartott mauzóleum íves kiemelt oromfalal épült. A homlokzatát színesre festett lizénák tagolják.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A mauzóleum.

KORREKCIÓS JAVASLAT

63	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Új Várhegy	pince	4547	HV

LEÍRÁS

A hagyományos tömegű présház szimmetrikus főhomlokzatán a nyílászárók eredeti formájukban maradtak meg. A tornácot két falazott szögletes pillér tartja. A tornác két végét alacsonyán felfalazták.

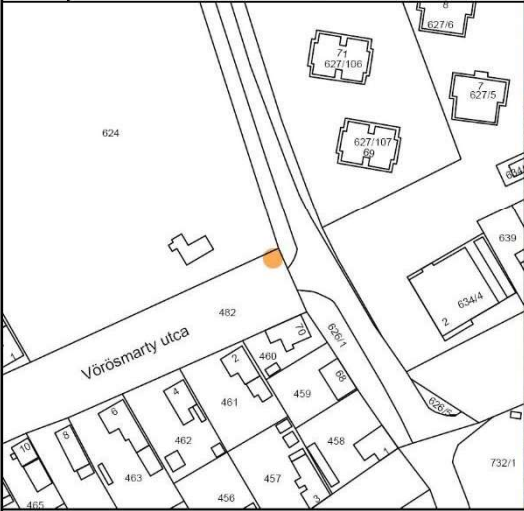
VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

Az épület tömege és a tornác.

KORREKCIÓS JAVASLAT

A homlokzat vakolathibáinak javítása javasolt.

64	Cím	Építmény	HRSZ	Védeltségi fok
	Vörösmarty utca	kereszt	482	HV

LEÍRÁS

A temető sarkán közadakozásból 2010-ben újjáépített kereszten ezt fel is tűntették. A posztamentstől eltérően a kereszt fehér színt kapott.

VÉDENDŐ ÉRTÉKEK

A kereszt.

KORREKCIÓS JAVASLAT

2. A TERVEZETT VÁLTOZÁSOK HATÁSELEMZÉSE

A tervezett változások hatáselemzése az aktualizált ITS egyeztetési dokumentumában foglaltaknak megfelelően készült.

2.1. A rövid és középtávon tervezett változások ismertetése

A település felülvizsgál Integrált Településfejlesztési Stratégiája a korábbi változatoknál kevesebb konkrét, önkormányzati beruházásokkal megvalósuló fejlesztést irányoz elő, és a realistább léptékű, alapvetően pályázati forrásokkal kalkuláló új létesítmények egy része helyett nagyobb teret teremt a város közös érdekeit szolgáló, de külső beruházók által privát fejlesztésként megvalósuló aktivitások számára. Ilyen módon az önkormányzat szerepe is módosul a jövőben, mivel a szinte kizárólag beruházási jellegű munka mellett növekvő szerep jut majd a külső források bevonását segítő marketingnek, és a stratégiai célok valóra váltását kontrolláló menedzsmentnek is.

Az aktuális tervek szerinti beavatkozások listája a következő:

- BV -1 A Kossuth Lajos sétatér kialakítása
- BV-2 A Szabadság utca közterületi megújítása
- LT-3 A József Attila lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai
- LT-4 A Móricz Zsigmond lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai
- LT-5 A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése
- GH-6 A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése
- GH-7 A Gyógynegyed program piacosítása
- RÖ-8 Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása
- RÖ-9 Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása
- RÖ-10 Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacra vitele
- VA-11 Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése
- VA-12 Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben
- VA-13 Fiatal családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban
- VA-14 A közösségi élet erősítése a közösségi házakban
- VA-15 Tanuszoda létrehozása
- VA-16 A Lovaspálya LovasParkká alakítása
- GE-17 Magas hozzáadott értéket előállító imázs erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése
- GE-18 A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével
- GE-19 Az informatikai profilú vállalkozások betelepülésének elősegítése
- GE-20 Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése
- GE-21 Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése
- GE-22 A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel
- GE-23 A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal
- GE-24 Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére
- GE-25 A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése

GE-26 A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele

HA-27 A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése

HA-28 Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében

2.2. A tervezett pontokban szereplő változások várható hatásai az örökségre

2.2.1. A régészeti örökségre gyakorolt hatások

A tervezett beavatkozások egyes elemeinek a régészeti örökségre gyakorolt hatásai a következők szerint prognosztizálhatók:

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
BV -1	A Kossuth Lajos sétatér kialakítása	Régészeti leletek felbukkanása várható
BV-2	A Szabadság utca közterületi megújítása	Régészeti leletek felbukkanása várható
LT-3	A József Attila lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai	Az érintett területek távol esnek a régészeti lelőhelyektől
LT-4	A Móricz Zsigmond lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai	Az érintett területek távol esnek a régészeti lelőhelyektől
LT-5	A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése	Az épületfelújítások nem érintenek régészeti emlékeket
GH-6	A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet, az a megvalósítás későbbi szakaszában jelentkezik
GH-7	A Gyógynegyed program piacosítása	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet, az a megvalósítás későbbi szakaszában jelentkezhet
RÖ-8	Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet, az a megvalósítás későbbi szakaszában jelentkezhet
RÖ-9	Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet, az a megvalósítás későbbi szakaszában jelentkezhet
RÖ-10	Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacra vitele	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet, az a megvalósítás későbbi szakaszában jelentkezhet
VA-11	Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
VA-12	Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
VA-13	Fiatal családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
VA-14	A közösségi élet erősítése a közösségi házakban	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
VA-15	Tanuszoda létrehozása	Helyszíntől függően érintheti a régészeti lelőhelyeket
VA-16	A Lovaspálya LovasParkká alakítása	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-17	Magas hozzáadott értéket előállító imázs erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-18	A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-19	Az informatikai profilú vállalkozások betelepülésének elősegítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-20	Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-21	Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-22	A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-23	A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal	Egyes szakaszokon régészeti lelőhelyeket érinthet, és régészeti emlékek kerülhetnek elő
GE-24	Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére	Egyes szakaszokon régészeti lelőhelyeket érinthet, és régészeti emlékek kerülhetnek elő
GE-25	A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet
GE-26	A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele	Egyes szakaszokon régészeti lelőhelyeket érinthet, és régészeti emlékek kerülhetnek elő
HA-27	A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
HA-28	Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében	A tevékenység nem érinti a régészeti szakterületet

2.2.2. A történeti településre, település- és tájszerkezetre tett hatások

A tervezett beavatkozások egyes elemeinek a történeti településrészekre, a település- és tájszerkezetre gyakorolt hatásai a következők szerint prognosztizálhatók:

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
BV -1	A Kossuth Lajos sétatér kialakítása	A beavatkozás erősíti a történeti városszerkezetet, vonzóvá teszi a belvárost, és a városi tájat
BV-2	A Szabadság utca közterületi megújítása	A beavatkozás erősíti a történeti városszerkezetet, vonzóvá teszi a belvárost, és a városi tájat
LT-3	A József Attila lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai	A beavatkozás erősíti a kialakult városszerkezetet, vonzóvá teszi a lakótelepeket, és a városi tájat
LT-4	A Móricz Zsigmond lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai	A beavatkozás erősíti a kialakult városszerkezetet, vonzóvá teszi a lakótelepeket, és a városi tájat
LT-5	A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése	Az energetikai berendezések látványa nem kellő gondosság esetén ronthatja a településképet
GH-6	A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése	A Gyógynegyed összehangolt, tervezett kialakítása vonzóbbá teszi a település- és tájszerkezetet
GH-7	A Gyógynegyed program piacosítása	A Gyógynegyed jórészt privát beruházásokkal való megvalósítása az Önkormányzat fokozott koordinációját igényli, az elfogadott tanulmánytervek szerint.
RÖ-8	Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása	A Rozsdaövezet újrakezdeményezésének elősegítése kedvező hatású lesz a település- és tájszerkezetre
RÖ-9	Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása	A Rozsdaövezet összehangolt, tervezett kialakítása vonzóbbá teszi a település- és tájszerkezetet
RÖ-10	Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacra vitele	A Rozsdaövezet jórészt privát beruházásokkal való megvalósítása az Önkormányzat fokozott koordinációját igényli, az elfogadott tanulmánytervek szerint.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
VA-11	Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése	A fellendülő kulturális élet kedvező hatású lehet a jelenleg kevésbé használt tájszerkezeti elemek élettel való megtöltésére
VA-12	Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben	A művészeti alkotóműhelyek megtelepítése élettel töltheti meg Tamási belvárosának jelenleg kihasználatlan épületeit, ezáltal kedvező hatásúak a településképre
VA-13	Fiatal családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban	A fiatal családok megtelepedése a jelenleg lakatlan családi házakban kedvező hatású a településszerkezetre, településképre
VA-14	A közösségi élet erősítése a közösségi házakban	A közösségi házak életének erősítése vonzóbbá teszi azok környezetét
VA-15	Tanuszoda létrehozása	A Tanuszoda megfelelő – a lakóterületekhez és az iskolákhoz, más nagyobb sportlétesítmények közelébe történő – elhelyezése javíthatja a településszerkezet vonzerejét, a téves telepítés – a lakóterületektől távol – növeli a járműforgalmat, és rontja a tájszerkezeti hatásokat.
VA-16	A Lovaspálya LovasParkká alakítása	A Lovaspálya LovasParkká alakítása javítja a meglévő tájszerkezeti elemek vonzerejét, városképi megjelenését.
GE-17	Magas hozzáadott értéket előállító imázs erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése	Az intézkedés csak áttételes hatással bír a településképre, tájszerkezetre.
GE-18	A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével	A turizmus fellendítése kedvező lehet a meglévő vonzerőelemek kihasználtságára, megjelenésére.
GE-19	Az informatikai profilú vállalkozások betelepülésének elősegítése	Az intézkedés csak áttételes hatással bír a településképre, tájszerkezetre.
GE-20	Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése	A beavatkozás magas színvonalú létesítmények esetén javítja a tájszerkezetet, településképet.
GE-21	Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése	A beavatkozás magas színvonalú létesítmények esetén javítja a tájszerkezetet, településképet.
GE-22	A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel	A beavatkozás az adottságok jobb kihasználása esetén javíthatja a tájszerkezetet, településképet.
GE-23	A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal	A kerékpárút tájbaillő, esztétikus, rendezett kialakítása, vonalvezetése és berendezései javíthatják a településképet.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
GE-24	Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére	A közterületek környezetbarát kialakítását a tájszerkezetet és a városképet javító módon indokolt megtervezni és megvalósítani.
GE-25	A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése	A lakásállomány energiatudatos felújításának városképileg megfelelő kialakítása fokozott figyelmet igényel.
GE-26	A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele	A csapadékvíz-hálózat rendszeres karbantartása, fenntartása javítja a településképet.
HA-27	A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése	Az intézkedés csak áttételes hatással bír a településképre, tájszerkezetre.
HA-28	Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében	Az intézkedés csak áttételes hatással bír a településképre, tájszerkezetre.

2.2.3. Hatások a műemléki értékekre, valamint a helyi védelem alá eső örökségelemekre

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
BV -1	A Kossuth Lajos sétatér kialakítása	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
BV-2	A Szabadság utca közterületi megújítása	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
LT-3	A József Attila lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
LT-4	A Móricz Zsigmond lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
LT-5	A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
GH-6	A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
GH-7	A Gyógynegyed program piacosítása	
RÖ-8	Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
RÖ-9	Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
RÖ-10	Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacra vitele	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
VA-11	Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
VA-12	Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
VA-13	Fiatalkorú családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
VA-14	A közösségi élet erősítése a közösségi házakban	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
VA-15	Tanuszoda létrehozása	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
VA-16	A Lovaspálya LovasParkká alakítása	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
GE-17	Magas hozzáadott értéket előállító imázs-erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
GE-18	A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
GE-19	Az informatikai profilú vállalkozások betelepülésének elősegítése	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
GE-20	Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
GE-21	Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
GE-22	A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
GE-23	A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
GE-24	Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
GE-25	A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése	A beavatkozás csak közvetve érinti a város védett értékeit.
GE-26	A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele	A beavatkozás megfelelő színvonalú megvalósítása javíthatja a város védett értékeinek helyzetét.
HA-27	A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.
HA-28	Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében	A beavatkozás értékőrző megvalósítása kifejezetten kedvező hatású lehet a város műemléki és helyi védelem alá tartozó örökségelemeire.

3. ÉRTÉKVÉDELMI TERV

3.1. Az értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
BV -1	A Kossuth Lajos sétatér kialakítása	A beavatkozás kedvezően érintheti a város örökségeleseit, ezért az előkészítés és megvalósítás során erre figyelmet kell fordítani. A munkálatok során régészeti emlékek bukkanhatnak fel, ezekre előzetesen fel kell készülni.
BV-2	A Szabadság utca közterületi megújítása	A beavatkozás kedvezően érintheti a város örökségeleseit, ezért az előkészítés és megvalósítás során erre figyelmet kell fordítani. A munkálatok során régészeti emlékek bukkanhatnak fel, ezekre előzetesen fel kell készülni.
LT-3	A József Attila lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeleseit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
LT-4	A Móricz Zsigmond lakótelep köztérmegújítási beavatkozásai	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeleseit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
LT-5	A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeleseit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
GH-6	A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése	A beavatkozás kedvezően érintheti a város örökségeleseit, ezért az előkészítés és megvalósítás során erre figyelmet kell fordítani.
GH-7	A Gyógynegyed program piacosítása	A város kulturális és turisztikai promóciójában indokolt a helyben közismert és kevésbé ismert örökségelemek lehetőség szerinti figyelembe vétele.
RÖ-8	Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeleseit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
RÖ-9	Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása	A beavatkozás kedvezően érintheti a város örökségeleseit, ezért az előkészítés és megvalósítás során erre figyelmet kell fordítani.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
RÖ-10	Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacravitele	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
VA-11	Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
VA-12	Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben	A város kulturális promóciójában indokolt a helyben közismert és kevésbé ismert örökségelemek lehetőség szerinti figyelembe vétele.
VA-13	Fiatal családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
VA-14	A közösségi élet erősítése a közösségi házakban	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
VA-15	Tanuszoda létrehozása	A jelentős léptékű új beruházásoknak illeszkedniük kell a város kialakult vonzó, barátságos léptékéhez, arculatához.
VA-16	A Lovaspálya LovasParkká alakítása	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
GE-17	Magas hozzáadott értéket előállító imázs erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
GE-18	A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével	A város turisztikai promóciója érdekében indokolt a helyben közismert és kevésbé ismert örökségelemek lehetőség szerinti figyelembe vétele.
GE-19	Az informatikai profilú vállalkozások betelepülésének elősegítése	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségelemeit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
GE-20	Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése	A jelentős léptékű új beruházásoknak illeszkedniük kell a város kialakult vonzó, barátságos léptékéhez, arculatához.
GE-21	Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése	A jelentős léptékű új beruházásoknak illeszkedniük kell a város kialakult vonzó, barátságos léptékéhez, arculatához.

	Tervezett beavatkozások	Várható hatások
GE-22	A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel	A város és térségének közös turisztikai és befektetési promóciója érdekében indokolt a helyben közismert és kevésbé ismert örökségelemek lehetőség szerinti figyelembe vétele.
GE-23	A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeleit, azok megóvása nem igényel a szokásosnál nagyobb odafigyelést.
GE-24	Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére	A beavatkozás kedvezően érintheti a város örökségeit, ezért az előkészítés és megvalósítás során erre figyelmet kell fordítani.
GE-25	A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeit, de azok megóvása érdekében a szükséges műszaki berendezések elhelyezése különös figyelmet igényel.
GE-26	A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeit, de azok megóvása érdekében a szükséges műszaki berendezések elhelyezése különös figyelmet igényel.
HA-27	A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése	A város és térségének közös turisztikai és befektetési promóciója érdekében indokolt a helyben közismert és kevésbé ismert örökségelemek lehetőség szerinti figyelembe vétele.
HA-28	Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében	A beavatkozás csak áttételesen érinti a város örökségeit, de azok megóvása érdekében a szükséges műszaki berendezések elhelyezése különös figyelmet igényel.

3.2. Az önkormányzati feladatok meghatározása

	Tervezett beavatkozások	Önkormányzati feladatok
BV -1	A Kossuth Lajos sétatér kialakítása	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet az ott működő intézményekkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára figyelmet kell fordítani.
BV-2	A Szabadság utca közterületi megújítása	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet az ott működő intézményekkel, létesítményekkel,

	Tervezett beavatkozások	Önkormányzati feladatok
		szolgáltatókkal és kereskedőkkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. . Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára figyelmet kell fordítani.
LT-3	A József Attila lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet az ott élőkkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
LT-4	A Mórícz Zsigmond lakótelep köztérmegújításai beavatkozásai	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet az ott élőkkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
LT-5	A lakótelepek energiatudatos társasházi felújításának szakmai segítése	Alapvetően lakossági magánügy, ami számossága miatt válik helyi közüggé, az önkormányzat a tudatosságnövelési és szakértelem-biztosítási szervezési feladatokat láthat el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GH-6	A Gyógynegyed megvalósíthatósági tanulmánytervének elkészítése	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet a megfelelő gyógyturisztikai és egészségügyi szakértői kör bevonásával, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. . Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára figyelmet kell fordítani.
GH-7	A Gyógynegyed program piacosítása	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet a megfelelő marketing és koordinációs kapacitások megteremtésével, információk és források biztosításával lát el. . Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára figyelmet kell fordítani.
RÖ-8	Rozsdaövezeti tulajdonosi szervezet előmozdítása	Alapvetően magántulajdonosi feladat, amelyet az önkormányzat a megfelelő és koordinációs marketing kapacitások, információk biztosításával támogathat el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
RÖ-9	Rozsdaövezeti fejlesztési tanulmányterv készítése és jóváhagyása	Alapvetően magántulajdonosi feladat, amelyet az önkormányzat a megfelelő és koordinációs marketing kapacitások, információk biztosításával támogathat el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.

	Tervezett beavatkozások	Önkormányzati feladatok
RÖ-10	Rozsdaövezeti marketingmunka, a fejlesztés elemeinek piacra vitele	Alapvetően magántulajdonosi feladat, amelyet az önkormányzat a megfelelő és koordinációs marketing kapacitások, információk biztosításával támogathat el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
VA-11	Innovatív, országos hírű kulturális élet megteremtése	Alapvetően önkormányzati feladat, amelyet a megfelelő marketing és koordinációs kapacitások megteremtésével, információk és források biztosításával lát el. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára, hasznosítására a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
VA-12	Művészeti alkotóműhelyek megtelepítése a belváros kihasználatlan épületeiben	Önkormányzati vállalat, amit a saját művelődési intézményének közreműködésével lát el, forrásokkal és kommunikációval támogatva azt. . Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
VA-13	Fiatalkorú családok letelepedésének segítése az elérhető üres lakásállományban	Privát szereplők egymás közötti aktivitásai, amit az önkormányzat a körülmények alakításával (adókedvezmények, információ, promóció, kommunikáció) támogat a település demográfiai/társadalmi fejlődése érdekében. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
VA-14	A közösségi élet erősítése a közösségi házakban	Önkormányzati feladat, amelyet az önkormányzat kulturális intézményének közreműködésével és szervezésében valósít meg. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
VA-15	Tanúsodra létrehozása	Önkormányzati beruházási és működtetési feladat, aminek a során az örökségvédelmi jogszabályokat, előírásokat be kell tartani.
VA-16	A Lovaspálya LovasParkká alakítása	Önkormányzati cél, amelyet az önkormányzat külső, sportszervezésben és lovardaműködtetésben, lovasverseny-szervezésben jártas szervezet közreműködésével lát el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GE-17	Magas hozzáadott értéket előállító imázs-erősítő kisvállalkozások letelepedésének elősegítése	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források

	Tervezett beavatkozások	Önkormányzati feladatok
		biztosításával lát el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GE-18	A turizmus fellendítése a város és környéke attraktivitásának fellendítésével	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
GE-19	Az informatikai profilú vállalkozások betelepedésének elősegítése	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GE-20	Az egészségipar, a sport és a rekreációs gazdaság megerősítése	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
GE-21	Az alkonygazdaság megtelepedésének elősegítése	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
GE-22	A kooperáció erősítése a város és a térség gazdasági szervezeteivel	Önkormányzati térség- és városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el, térségi szinten is. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára vonzerőelemként a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.

	Tervezett beavatkozások	Önkormányzati feladatok
GE-23	A városi kerékpárút-hálózat kiegészítése a hiányzó szakaszokkal	Önkormányzati beruházási feladat. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GE-24	Közterületfejlesztés a gyalogos, közösségi és kerékpáros közlekedés elősegítésére	Önkormányzati feladat, amelyet az ott élőkkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani. Ezen belül a védett örökség fenntarthatóságára a szokásosnál több figyelmet kell fordítani.
GE-25	A lakásállomány energiatudatos felújításának elősegítése	Alapvetően lakossági magánügy, ami számossága, és az ügy közérdekűsége miatt válik helyi közüggé, amelyben az önkormányzatnak a tudatosságnövelésben és a szakértelem-biztosításában szervezési feladatokat kell ellátnia. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.
GE-26	A csapadékvíz-elvezető hálózat fenntarthatóvá tétele	Önkormányzati feladat, amelyet az ott élőkkel együttműködve, széleskörű helyi kommunikáció mellett indokolt megvalósítani.
HA-27	A városmarketing, városkommunikáció, városfejlesztési menedzsment széleskörű kiszélesítése	Önkormányzati városmarketing feladat, amelyet a megfelelő marketing, kommunikációs és koordinációs kapacitások megteremtésével, működtetésével, információk és források biztosításával lát el. Ennek során az örökséggazdálkodással kapcsolatos tudás, képesség fontos szerepet játszhat.
HA-28	Korszerű digitális megoldások alkalmazása az önkormányzat működtetésében	Önkormányzati beruházási feladat, amelyhez az önkormányzat széleskörű kommunikációval és szervezési munkával vonja be az érintetteket, szükség szerint. Ezen belül az örökséggazdálkodás nem igényel különös intézkedéseket.

A MUNKA KÉSZÍTŐI

Tamási Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját

Tamási Város Önkormányzatának megbízásából az

OKT-FULL Tanácsadó Kft. által szervezett szakértői munkacsoport készíti

A munkát irányította:

Porga Ferenc polgármester

Megbízói koordinátor:

Hamar Zita irodavezető

Megbízói konzulensek:

Lehr Péter csoportvezető

Mányoki Rita

Projektvezető:

Gergely Péter (OKT-FULL Kft.)

Vezető tervező:

Ongjerth Richárd (DRO Studio Bt.) településrendezési vezető tervező

Tervezői jogosultság: TT/1 01-3032

Régészeti szakterület:

Dr. K. Németh András PhD.

Településfejlesztési konzulensek:

Ditzendyné Frank Mariann (HROD Kft.)

Ditzendy Károly Arisztid (HROD Kft.)

Tamási örökségvédelmi hatástanulmányának felülvizsgálata a

TAMÁSI VÁROS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet szerint c. dokumentum felhasználásával készült

A módosított hatástanulmány szerzői:

Dr. Kovács Péter DLA

Dr. K. Németh András PhD.